



DECIZIA
РЕШЕНИЕ

nr. _____

din _____ 2025

Proiect

Cu privire la modificarea Deciziei Consiliului municipal Bălți nr. 19/1 din 24.12.2021 „Cu privire la aprobarea Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022-2024”

În temeiul art. 14 alin. (1) și alin. (2) lit. p) din Legea Republicii Moldova nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, art. 4 alin. (2) lit. f) din Legea Republicii Moldova nr. 435 din 28.12.2006 privind descentralizarea administrativă, în vederea executării Deciziei Consiliului municipal Bălți nr. 19/1 din 24.12.2021 „Cu privire la aprobarea Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022-2024”, luând în considerare oportunitatea atragerii investițiilor prin participarea în cadrul apelurilor de propuneri de proiecte lansate de partenerii externi de dezvoltare ai Republicii Moldova și/sau Guvernul Republicii Moldova, -

Consiliul municipal Bălți DECIDE:

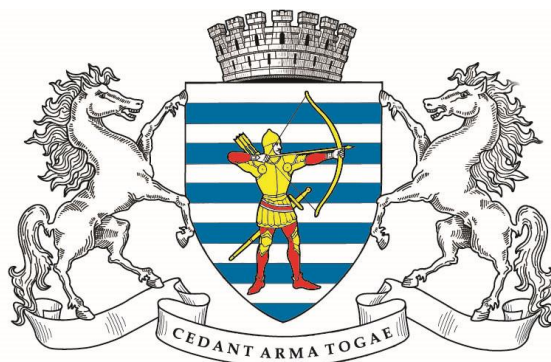
1. Se modifică Decizia Consiliului municipal Bălți nr. 19/1 din 24.12.2021 „Cu privire la aprobarea Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022-2024”, după cum urmează:
 - 1.1. punctul 1 se expune în redacție nouă: „Se aprobă Programul de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022-2026, conform anexei”.
 - 1.2. punctul 2 se expune în redacție nouă: „Se împuternicește primarul municipiului Bălți:
 - 2.1. să prevadă anual la elaborarea bugetului municipal, în limita posibilităților financiare, mijloace financiare necesare pentru realizarea Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022-2026;
 - 2.2. să prezinte anual Consiliului municipal Bălți, până la data de 1 aprilie a anului următor celui de referință, informația privind rezultatele obținute în realizarea Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022-2026;
 - 2.3. să actualizeze anual, la necesitate, Programul de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022-2026.”.
 - 1.3. anexa la Decizie, se expune în redacție nouă, conform anexei la prezenta Decizie.
2. Prezenta decizie poate fi contestată la Judecătoria Bălți (sediul Central, str. Hotinului, nr. 43) în termen de 30 zile de la data comunicării, potrivit prevederilor Codului administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018.

3. Controlul asupra executării prezentei decizii se pune în sarcina Comisiilor consultative de specialitate: pentru activități economico-financiare; pentru gospodărie municipală, administrarea bunurilor și protecția mediului; pentru colaborare cu alte autorități, înfrățire, turism și atragerea investițiilor; pentru drept și disciplină; pentru educație, activități social - culturale și sănătate publică.

Președintele ședinței a V
extraordinare a Consiliului
municipal Bălți

Contrasemnează:
Secretara Consiliului
municipal Bălți

Irina Serdiuc



PROGRAMUL DE REVITALIZARE URBANĂ AL MUNICIPIULUI BĂLȚI Etapa II (2022 - 2026)

„Revitalizarea o facem cu oameni și pentru oameni”

Primăria municipiului Bălți

Date de contact:

Persoana responsabilă de revitalizare urbană

Moraru Dan

Telefon: +373 79188898

Email: invest.balti@gmail.com

Programul de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022-2026 a fost elaborat în baza principiilor de participare, transparență și parteneriat. Programul a fost aprobat de către Consiliul municipal Bălți prin Decizia nr. 19/1 din 24.12.2021 „Cu privire la aprobarea Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022-2024”.

Programul de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022-2026 a fost actualizat de Consiliul municipal Bălți prin Decizia nr. _____ din _____ „Cu privire la modificarea Deciziei Consiliului municipal Bălți nr. 19/1 din 24.12.2021 „Cu privire la aprobarea Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022-2024”.

1. Introducere. Conceptul de revitalizare urbană	6
2. Municipiul Bălți – prezentare generală	7
3. Municipiul Bălți în procesul de revitalizare urbană	8 – 9
4. Legătura dintre Programul de Revitalizare Urbană și documentele strategice naționale, regionale și locale	10
4.1. Liniile directoare privind revitalizarea urbană în Republica Moldova	10
4.2. Strategia Națională de Dezvoltare Regională a Republicii Moldova pentru anii 2022 – 2028	10
4.3. Programul Operațional Regional Nord pentru anii 2022-2024	11
4.4. Strategia de dezvoltare social-economică a municipiului Bălți pentru anii 2021-2025	11 – 12
4.5. Planul de Acțiune pentru un Oraș Verde al municipiului Bălți	12
4.6. Planul de Dezvoltare Economică Locală al municipiului Bălți pentru anii 2020-2022	12 – 13
4.7. Strategia locală de incluziune socială a persoanelor social-vulnerabile din mun. Bălți pentru anii 2018-2021	13
5. Analiza zonelor orașului Bălți. Determinarea zonelor degradate și zonei de revitalizare	14
5.1. Delimitarea zonelor orașului	14 – 16
5.2. Analiza zonelor delimitate	16 – 17
5.2.1. Sfera socială	18 – 19
5.2.2. Sfera economică	19 – 20
5.2.3. Sfera de mediu	20
5.2.4. Sfera spațial – funcțională	20 – 22
5.3. Identificarea zonelor degradate	23
5.4. Determinarea zonei de revitalizare	24 – 25
6. Analiza aprofundată a zonei de revitalizare	26
6.1. Sfera socială	26 – 27
6.1.1. Asistența socială	27
6.1.2. Șomajul	28
6.1.3. Sănătatea publică	28 – 29
6.1.4. Securitatea publică	29 – 30
6.1.5. Capitalul social.....	30 – 31
6.2. Sfera economică	31 – 32
6.3. Sfera de mediu	32 – 33
6.4. Sfera tehnică	34 – 40
6.5. Sfera spațial – funcțională	40 – 46
6.6. Sfera spațiilor publice, spațiilor verzi, de agrement și sport	46 – 47
6.7. Sfera transportului public	47 – 48
7. De la viziune la acțiune	49
7.1. Viziunea stării după revitalizare	49
7.2. Scopul revitalizării	49 – 50
7.3. Implementarea PRU. Portofoliul de proiecte	50

7.3.1. Proiecte de bază	50 – 58
7.3.2. Proiecte complementare	58 – 63
8. Gestionarea, monitorizarea și implementarea PRU	64
8.1. Cadrul financiar pentru anii 2022 – 2026	64
8.2. Sistemul de management al PRU	64 – 65
8.3. Cadrul de acțiuni pentru implementarea PRU	65
8.4. Monitorizarea și evaluarea PRU	66
8.4.1. Monitorizarea	66
8.4.2. Evaluarea	67
9. Implicarea locuitorilor zonei de revitalizare în elaborarea PRU	68 – 69
10. Anexe	70 – 82

ABREVIERI

ADR – Agenția de Dezvoltare Regională
APL – Administrația Publică Locală
BNS – Biroul Național de Statistică
BS – Buget de Stat
BM – Buget Municipal
CMB – Consiliul municipal Bălți
CS – Centru de Sănătate
EP – Echipa de planificare
FEN – Fondul Ecologic Național
FEE – Fondul pentru Eficiență Energetică din Moldova
FISM – Fondul de Investiții Sociale din Moldova
FNDR – Fondul Național pentru Dezvoltare Regională
GLI – Grup Local de Inițiativă
ÎI – Întreprindere Individuală
ÎMM – Întreprinderi mici și mijlocii
LD – Liniile directe privind revitalizarea urbană
MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova
ONG – Organizații non-guvernamentale
PUG – Plan Urbanistic General
PR – Proiect de revitalizare
PRU – Program de Revitalizare Urbană
RDN – Regiunea de Dezvoltare Nord
RM – Republica Moldova
RU – Revitalizare urbană
SP – Sectorul public
UE – Uniunea Europeană
ZD – Zonă degradată
ZR – Zonă de revitalizare

1. INTRODUCERE. CONCEPTUL DE REVITALIZARE URBANĂ

Revitalizarea urbană este „**un proces de eliminare dintr-o stare de criză a zonelor urbane degradate, desfășurat în mod complex, prin acțiuni integrate teritorial și desfășurate de către administrațiile locale prin parteneriate locale, regionale, naționale eficiente în baza unui program de revitalizare**”. În acest sens, revitalizarea urbană reprezintă o abordare complexă și inovatoare a problemelor, necesităților și potențialului local și presupune o gândire creativă cu privire la soluțiile pentru o zonă sau un oraș, ținând cont de faptul că fiecare cartier, zonă sau oraș are o identitate proprie specifică.

Crearea sistemului de RU în Republica Moldova este un proces inițiat în baza schimbului de experiență în cadrul proiectului „Suport pentru administrația Republicii Moldova în implementarea Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională pentru anii 2016-2020 prin dezvoltarea urbană integrată și sustenabilă”, cofinanțat din fondurile programului de cooperare poloneză pentru dezvoltare al Ministerului Afacerilor Externe al Republicii Polone, coordonat de Ministerul Fondurilor și Politicii Regionale din Republica Polonă în parteneriat cu Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului din Republica Moldova (actualmente Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova) și Solidarity Fund PL în Moldova.

2. MUNICIPIUL BĂLȚI – PREZENTARE GENERALĂ

Municipiul Bălți este doilea centru urban din Republica Moldova după suprafață și numărul de locuitori și reprezintă un important centru economic, educațional și cultural în Regiunea de Dezvoltare Nord.

Pentru localitate, numărătoarea anilor începe în anul 1421 (conform altei ipoteze, prima atestare istorică datează din octombrie 1620), printre bălți și stufăriș, pe malul râului Răut, în locul unde se varsă râul Răuțel. În anul 1818, localitatea obține statutul de oraș, iar în anul 1994, orașului Bălți i se atribuie statutul de municipiu.

Municipiul Bălți se situează la 138 km de capitala Republicii Moldova – Chișinău, 65 km de la hotarul cu România (vama Sculeni) și 120 km de la frontiera cu Ucraina (vama Otaci). Se învecinează cu orașele Fălești, Glodeni, Rîșcani și Sîngerei, care se află la o distanță de 20-40 km.

Teritoriul municipiului Bălți (inclusiv satele Elizaveta și Sadovoe) constituie 7 800,6 ha, dintre care: orașul Bălți – 4143 ha, satul Elizaveta – 2677 ha și satul Sadovoe – 980 ha.

Numărul populației stabile la data de 01.01.2021 este de 151 200 mii persoane sau 15,27 % din numărul populației la nivel de regiune și 4,26% din numărul populației la nivel de țară. Din numărul total al populației stabile, 45,94% sunt bărbați, iar 54,06% – femei.



Imaginea Nr. 1. Orașul Bălți. Amplasarea în teritoriul municipiului

3. MUNICIPIUL BĂLȚI ÎN PROCESUL DE REVITALIZARE URBANĂ

Procesul de RU în municipiul Bălți își are originea la începutul anului 2018, odată cu participarea Primăriei municipiului Bălți în cadrul apelului de propuneri de proiecte lansat de Solidarity Fund PL în Moldova „Fondul Granturilor Mici 2018 – ediția revitalizare urbană”. Urmare a concursului de proiecte, Primăria municipiului Bălți a beneficiat de suport financiar în sumă de 660 000 MDL din fondurile programului polonez de cooperare pentru dezvoltare al Ministerului Afacerilor Externe al Republicii Polone – Polish Aid. Astfel, în perioada mai – decembrie 2018, în municipiul Bălți a fost implementat proiectul pilot de revitalizare urbană „Crearea unui spațiu de interacțiune comunitară în Gimnaziul „A.I.Cuza” din mun. Bălți”, iar pentru asigurarea cofinanțării în sumă de 200 000 MDL, Consiliul municipal Bălți a aprobat Decizia Nr. 9/12 din 26 aprilie 2018 „Cu privire la implementarea proiectului „Crearea unui spațiu de interacțiune comunitară în Gimnaziul „A.I.Cuza” din mun. Bălți”.

În luna aprilie a aceluiași an, Solidarity Fund PL în Moldova a lansat apelul de propuneri: Suport Tehnic – Revitalizare Urbană. În rezultat, Primăria municipiului Bălți a fost selectată ca beneficiar al suportului tehnic pentru elaborarea Programului de Revitalizare Urbană (PRU) al municipiului. În acest sens, Consiliul Municipal Bălți a aprobat Decizia Nr. 11/6 din 26 iulie 2018 „Cu privire la implementarea suportului tehnic pentru elaborarea Programului de Revitalizare Urbană (PRU) al municipiului Bălți”. În cadrul unui proces transparent și participativ, în perioada august 2018 – martie 2019 a fost asigurată elaborarea Programului de Revitalizare Urbană (PRU) al municipiului Bălți, documentul strategic fiind aprobat prin Decizia Consiliului municipal Bălți Nr. 1/76 din 27.03.2019 „Cu privire la aprobarea Programului de Revitalizare Urbană (PRU) al municipiului Bălți”. Totodată, PRU al municipiului Bălți a fost actualizat de către Consiliul municipal Bălți prin Decizia Nr. 16/3 din 21.12.2020 „Cu privire la modificarea Deciziei Consiliului municipal Bălți Nr. 1/76 din 27.03.2019 „Cu privire la aprobarea Programului de Revitalizare Urbană (PRU) al municipiului Bălți”. În cadrul procesului de elaborare și de actualizare a documentului strategic au fost organizate și desfășurate 7 (șapte) ședințe ale Comisiei Consultative a procesului de elaborare a PRU al municipiului Bălți. Comisia Consultativă a fost formată din 18 membri, dintre care locuitori ai zonei de revitalizare, lideri locali, agenți economici locali, reprezentanți ai instituțiilor publice din zonă, cât și membri activi ai societății civile.

Continuitatea procesului de revitalizare urbană în municipiul Bălți a fost asigurată de implementarea în anul 2019 a unui proiect de revitalizare urbană. Astfel, urmare a participării Primăriei municipiului Bălți la apelul de propuneri de proiecte privind implementarea Programelor de Revitalizare Urbană (anul 2019) în cadrul Fondului Granturilor Mici 2019 – ediția Revitalizare Urbană, în perioada mai-decembrie 2019, a fost implementat proiectul „Interacțiunea comunitară – o nouă dimensiune a educației timpurii în zona de revitalizare din municipiul Bălți”. Proiectul a fost cofinanțat de către programul polonez de cooperare pentru dezvoltare al Ministerului Afacerilor Externe al Republicii Moldova. Bugetul total al proiectului a constituit 2 724 980,84 MDL, din contul bugetului local fiind alocată suma de 1 640 742,11 MDL. Un element cheie al implementării proiectului îl reprezintă implicarea în proiect a Grupului Local de Inițiativă al zonei în calitate de partener al administrației publice locale. Astfel, dacă în cazul implementării proiectului pilot din anul 2018, administrația publică locală a dezvoltat un parteneriat cu o organizație a societății civile, un an mai târziu, comunitatea locală a devenit un partener de încredere cu un grad de implicare enorm.

Procesul de RU în municipiul Bălți a continuat în ritm progresiv în perioada 2020-2021 urmare a participării Primăriei municipiului Bălți la apelul de propuneri de proiecte privind implementarea Programelor de Revitalizare Urbană (anul 2020) în cadrul Fondului Granturilor Mici 2020 – ediția Revitalizare Urbană. Urmare a concursului de proiecte,

Primăria municipiului Bălți a beneficiat de suport financiar în sumă de 1 180 000,00 MDL din fondurile programului polonez de cooperare pentru dezvoltare al Ministerului Afacerilor Externe al Republicii Polone – Polish Aid. Astfel, în perioada iunie 2020 – august 2021, în municipiul Bălți a fost implementat proiectul de revitalizare urbană „Regândirea spațiului public în zona de revitalizare din municipiul Bălți: suport pentru consolidarea coeziunii sociale și identității locale”, cu un buget total de 3 906 131,95 MDL. Specificul proiectului a constat în asigurarea continuității unui parteneriat eficient între administrația publică locală, Grupul Local de Inițiativă al zonei și Asociația Obștească „Tinerii pentru Dreptul la Viață” Bălți (Uniunea pentru Prevenirea HIV și Reducerea Riscurilor).

Totodată, este de menționat faptul că, anul 2020 a fost marcat de finalizarea etapei II a proiectului pilot de revitalizare implementat de Primăria municipiului Bălți. La inițiativa Solidarity Fund PL în Moldova și în baza unei colaborări eficiente cu Asociația Obștească „Tinerii pentru Dreptul la Viață” Bălți, Asociația a obținut finanțare în valoare de 49 667,50 USD de către United Nations Office for Project Services (UNOPS) în cadrul Programului de Granturi Mici (SGP) al Facilității Globale de Mediu (GEF) pentru implementarea, în perioada august 2018 – mai 2020 a etapei II a proiectului „Crearea unui spațiu de interacțiune comunitară în Gimnaziul „A.I. Cuza” din municipiul Bălți”. Implementarea proiectului a contribuit la consolidarea acțiunilor administrației publice locale prin realizarea acțiunilor de reabilitare a spațiilor Gimnaziului „A.I. Cuza”, amenajarea spațiului public aferent instituției educaționale.

Implementarea cu succes a proiectelor de revitalizare urbană în zona Slobozia a demonstrat că Primăria municipiului Bălți nu elaborează doar documente strategice pe suport de hârtie, dar deține capacități depline de implementare a proiectelor de revitalizare urbană în beneficiul locuitorilor municipiului.

Programul de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022 – 2026 este un document strategic și operațional de bază în domeniul revitalizării urbane, iar în acest sens, stabilește obiectivele și proiectele de revitalizare, precum și mecanisme de coordonare, evaluare și monitorizare a Programului. Punerea în aplicare a acestuia va contribui la reabilitarea într-un mod cuprinzător și integrat a zonei de revitalizare selectate, ținând cont de nevoile și așteptările comunității locale. Un element important este procesul participativ și implicarea civică, care au fost esențiale la etapa de elaborare a PRU, care în viziunea administrației publice locale, vor deveni instrumente pentru asigurarea implementării acestuia. Scopul prezentului PRU este de a susține administrația publică locală să implementeze proiecte de revitalizare urbană într-un mod argumentat, transparent și participativ.

4. LEGĂTURA DINTRE PROGRAMUL DE REVITALIZARE URBANĂ ȘI DOCUMENTELE STRATEGICE NAȚIONALE, REGIONALE ȘI LOCALE

În acest capitol vor fi menționate cele mai importante legături dintre PRU al municipiului Bălți și principalele documente strategice și de planificare naționale, regionale și locale. Luând în considerare principiile revitalizării urbane, conexiunea dintre Program și documentele strategice și de planificare va contribui la asigurarea unei viziuni prioritare privind dezvoltarea durabilă a municipiului.

4.1. Liniile directoare privind revitalizarea urbană în Republica Moldova

Liniile directoare privind revitalizarea urbană în Republica Moldova, reprezintă un document elaborat de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al Republicii Moldova (actualmente Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova) și adresat autorităților administrației publice, inclusiv persoanelor responsabile de gestionarea proceselor de RU. Liniile directoare stabilesc modul de elaborare a Programelor de Revitalizare Urbană, condițiile pentru implementarea Programelor și proiectelor de revitalizare urbană și indică modalități de asigurare a complementarității intervențiilor pentru proiectele de revitalizare urbană din diverse surse de finanțare.

PRU al municipiului Bălți este realizat în conformitate cu LD, corespunde în totalitate normelor și principiilor de revitalizare urbană, fiind bazat pe cooperare între administrațiile publice la nivel central și local, parteneriate eficiente și durabile cu comunitatea locală și sectorul privat, campanii de informare/promovare, transparență în procesul decizional și nu în ultimul rând înțelegerea specificului și contextului local.

4.2. Strategia Națională de Dezvoltare Regională a Republicii Moldova pentru anii 2022 - 2028

La etapa elaborării PRU al municipiului Bălți pentru perioada 2022-2026, proiectul Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională a Republicii Moldova (SNDR) pentru anii 2022 - 2028¹ este în proces de consultare publică. Strategia, în calitate de document umbrelă de politică publică de planificare strategică a dezvoltării regionale a țării, reprezintă viziunea și prioritățile Guvernului Republicii Moldova de abordare a dimensiunilor teritoriale, a intervențiilor sectoriale, precum și relațiile instituționale care să faciliteze parteneriatul dintre autoritățile publice centrale și locale. Viziunea strategică a SNDR 2022-2028 constă în sprijinirea creșterii competitivității și dezvoltării durabile a fiecărei regiuni, ajustarea disparităților și creșterea calității vieții cetățenilor.

În acest context, PRU al municipiului Bălți a fost elaborat conform cadrului strategic în domeniul dezvoltării regionale, documentul strategic fiind adaptat Noului Concept al dezvoltării regionale.

4.3. Programul Operațional Regional Nord pentru anii 2022-2024

Programul Operațional Regional Nord (POR) este principalul document de programare elaborat la nivelul Regiunii de Dezvoltare Nord care asigură corespondența dintre Strategia Națională de Dezvoltare Regională a Republicii Moldova pentru anii 2022-2028 și intervențiile programate la nivelul regiunii. Documentul cuprinde o perioadă de programare de 3 ani, inclusiv 2021-2023. Obiectivul general al documentului este: Sprijinirea creșterii competitivității și

¹ *Strategia Națională de Dezvoltare Regională a Republicii Moldova pentru anii 2022 - 2028*, <https://particip.gov.md/ru/document/stages/proiectul-strategiei-nationale-de-dezvoltare-regionala-a-republicii-moldova-pentru-anii-2022-2028/8696>

dezvoltării durabile a Regiunii de Dezvoltare Nord, ajustarea disparităților și creșterea calității vieții cetățenilor. POR Nord urmează a fi aprobat prin Decizia Consiliului pentru Dezvoltare Regională Nord.

Implementarea PRU al municipiului Bălți pentru perioada 2022 – 2026 va contribui la consolidarea rolului și funcțiilor orașelor în sporirea competitivității regiunii, în special din perspectiva accelerării dezvoltării municipiului Bălți în calitate de pol național de dezvoltare.

4.4. Strategia de dezvoltare social-economică a municipiului Bălți pentru anii 2021 – 2025

Strategia de dezvoltare social-economică a municipiului Bălți pentru anii 2021-2025² a fost aprobată prin Decizia Consiliului municipal Bălți Nr. 8/1 din 30 iunie 2021. Strategia este un document de referință care formulează viziunea de dezvoltare social-economică a municipiului, bazată pe valorificarea și dezvoltarea potențialului istoric, economic și social, aplicând procese inovative în gestiunea serviciilor și bunurilor municipale. Viziunea strategică de dezvoltare a municipiului pentru anii 2021 – 2025 este: Municipiul Bălți – oraș modern cu economie competitivă și dinamică, infrastructură dezvoltată, ce oferă cetățenilor servicii publice de calitate, realizate într-un mediu durabil, bazat pe un proces administrativ eficient și transparent.

Pentru realizarea viziunii strategice, acțiunile tuturor factorilor implicați în procesul de dezvoltare locală sunt orientate spre atingerea a 6 (șase) Direcții Strategice. Deși Strategia de dezvoltare social-economică a municipiului Bălți pentru anii 2021 – 2025 nu include conceptul de revitalizare urbană, fiecare obiectiv strategic include acțiuni care sunt complementare cu revitalizarea urbană, creând astfel un cadru de bază eficient pentru implementarea proiectelor de revitalizare urbană. În special, acest tip de acțiuni sunt prevăzute în cadrul Direcției Strategice 6 „Consolidarea și dezvoltarea sectorului neguvernamental”, care prin intermediul dezvoltării instituțiilor societății civile crește importanța spiritului participativ și implicarea locuitorilor în soluționarea problemelor locale. În același context, Direcția Strategică 3 „Modernizarea infrastructurii urbane și protecția mediului ambiant” se bazează pe principalele probleme existente în municipiu la capitolul infrastructură și calitate a serviciilor publice, iar în acest sens prevede asigurarea continuității inițiativelor și proiectelor de revitalizare urbană.

În această ordine de idei, PRU al municipiului Bălți pentru anii 2022 – 2026 va completa planificarea strategică din mun. Bălți, fiind realizat conform conceptului general de dezvoltare a municipiului și bazat pe acțiuni integrate teritorial.

4.5. Planul de Acțiuni pentru un Oraș Verde al municipiului Bălți

Planul de Acțiuni pentru un Oraș Verde al municipiului Bălți³ a fost aprobat prin Decizia Consiliului municipal Bălți Nr. 14/2 din 23 noiembrie 2021. Planul de Acțiuni pentru un Oraș Verde al municipiului Bălți a fost elaborat în beneficiul municipiului Bălți de echipa de consultanți RWA Group-Arcadis-EcoContact, cu participarea specialiștilor locali. Acțiunea a fost finanțată de Guvernul Regatului Suediei și face parte din Programul de dezvoltare durabilă al Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare „Orașe Verzi”, la care municipiul Bălți s-a alăturat în anul 2019.

² *Strategia de dezvoltare social-economică a municipiului Bălți pentru anii 2021 – 2025*, <https://actelocale.gov.md/ral/act/cu-privire-la-aprobarea-strategiei-de-dezvoltare-social-economic-a-municipiului-bli-pentru-anii-2021-2025-764726.html>

³ *Planul de Acțiuni pentru un Oraș Verde al municipiului Bălți*, <https://actelocale.gov.md/ral/act/cu-privire-la-aprobarea-planului-de-aciuni-pentru-un-ora-verde-al-municipiului-bli-859700.html>

Planul de Acțiuni pentru un Oraș Verde al municipiului Bălți este un document strategic care a identificat, priorizat și abordat provocările legate de mediu și reprezintă o evaluare cuprinzătoare a provocărilor cu care se confruntă municipiul, în baza a șapte sectoare urbane: Transport, Clădiri, Energie, Industrie, Apă, Deșeuri Solide și Utilizarea Terenurilor.

Conform Planului de Acțiuni pentru un Oraș Verde al municipiului Bălți, viziunea orașului este de a deveni o zonă urbană verde în care cetățenii vor găsi oportunități pentru a-și îndeplini nevoile de dezvoltare, într-un mediu confortabil și plăcut, iar în acest sens, municipiul Bălți își propune să devină orașul comoară verde al Republicii Moldova .

Programul de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022 – 2026 va contribui la asigurarea dezvoltării echilibrate a municipiului datorită implementării proiectelor de revitalizare corelate cu viziunea municipiului în ceea ce privește transformarea verde.

4.6. Planul de Dezvoltare Economică Locală al municipiului Bălți pentru anii 2020-2022

Planul de Dezvoltare Economică Locală al municipiului Bălți⁴ pentru anii 2020 – 2022 a fost aprobat prin Decizia Consiliului municipal Bălți Nr. 11/4 din 29 septembrie 2020. Documentul strategic a fost elaborat în cadrul inițiativei „Primarii pentru Creștere Economică”, în cadrul căreia municipiul Bălți este Membru Junior începând cu luna noiembrie a anului 2017.

Obiectivul general al Planului îl reprezintă dezvoltarea echilibrată și armonioasă a localității prin crearea și susținerea unui mediu social-economic competitiv, stabil, sănătos și diversificat, care să asigure creșterea economică continuă a municipiului.

Conform Planului de Dezvoltare Economică Locală al municipiului Bălți pentru anii 2020 – 2022, viziunea de dezvoltare a localității este: Municipiul Bălți - o comunitate urbană modernă cu o economie competitivă și puternic integrată în circuitul extern, care își propune sporirea atractivității investiționale și deschiderea economiei locale pentru investiții și inovații. .

Programul de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022 – 2026 va contribui la asigurarea dezvoltării economice a municipiului datorită implementării inițiativelor de ordin economic ale proiectelor de revitalizare urbană.

4.7. Strategia locală de incluziune socială a persoanelor vulnerabile din municipiul Bălți pentru anii 2018-2021

Strategia locală de incluziune socială a persoanelor vulnerabile din municipiul Bălți pentru anii 2018-2021⁵ a fost aprobată prin Decizia Consiliului municipal Bălți Nr. 16/6 din 27 decembrie 2018. Strategia a fost elaborată în cadrul proiectului „Dezvoltarea serviciilor sociale în Moldova 2017-2019” cu suportul financiar al Agenției Cehe pentru Dezvoltare. Documentul strategic are ca scop principal promovarea, protejarea și asigurarea exercitării depline și în condiții de egalitate a tuturor drepturilor fundamentale ale omului de către toate grupurile de persoane vulnerabile. Totodată, aceasta reprezintă un cadru unificator al tuturor direcțiilor de acțiune abordate în domeniul protecției și incluziunii sociale a persoanelor vulnerabile și în situație de risc în municipiul Bălți în perioada 2018-2021.

⁴ Planul de Dezvoltare Economică Locală al municipiului Bălți pentru anii 2020-2022, <https://actelocale.gov.md/ral/act/cu-privire-la-aprobarea-planului-de-dezvoltare-economic-local-al-municipiului-bli-pentru-anii-2020-2022-n-cadrul-proiectului-primarii-pentru-cretere-economic-584207.html>

⁵ Strategia locală de incluziune socială a persoanelor vulnerabile din municipiul Bălți pentru anii 2018 – 2021, <https://actelocale.gov.md/ral/act/cu-privire-la-aprobarea-strategiei-de-incluziune-social-a-persoanelor-vulnerabile-din-municipiul-bli-pe-anii-2019-2021-155275.html>

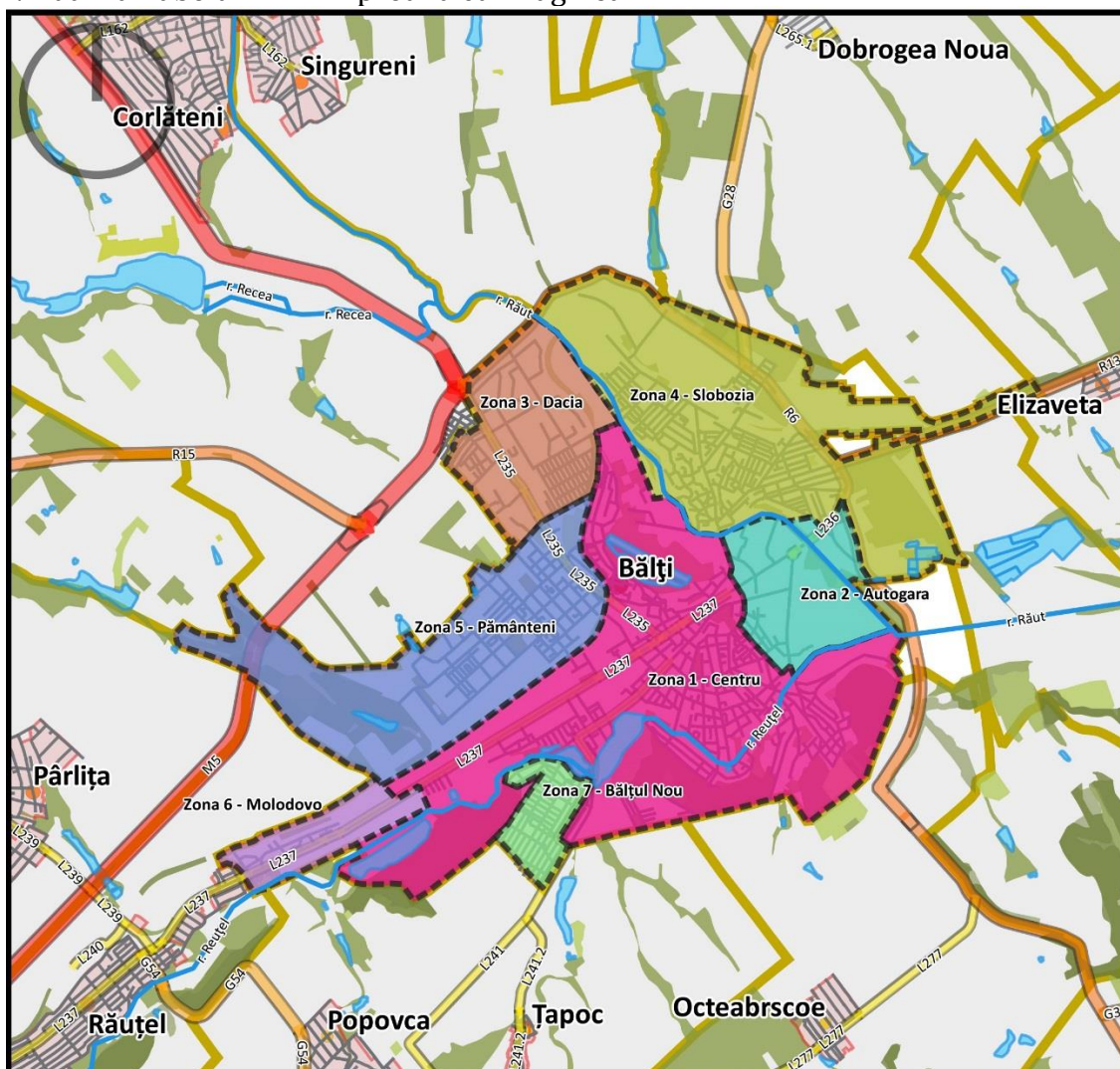
Pentru realizarea Strategiei, au fost identificate 5 (cinci) obiective specifice care se referă la promovarea drepturilor și asigurarea măsurilor de protecție socială a persoanelor vulnerabile și în situație de risc; asigurarea accesibilității persoanelor vulnerabile la infrastructura socială, transport și spațiul urban, informație și mijloace de comunicare; consolidarea capacităților, modernizarea și îmbunătățirea calității serviciilor sociale, educaționale, medicale și culturale; asigurarea durabilității financiare pentru servicii integrate de asistență socială și crearea unor servicii noi prin atragere de fonduri și dezvoltarea unor parteneriate publice-private; precum și sporirea gradului de coeziune comunitară și creșterea nivelului de conștientizare a populației privind drepturile fundamentate și abilitățile persoanelor vulnerabile și în situație de risc.

PRU al municipiului Bălți pentru anii 2022 – 2026 este elaborat în concordanță cu Strategia și va contribui eficient la realizarea acesteia prin intermediul proiectelor de RU, care conțin măsuri și acțiuni destinate asigurării accesibilității persoanelor vulnerabile la infrastructura socială, spațiilor urbane și transport local; modernizării și îmbunătățirii calității serviciilor sociale, educaționale, medicale, precum și sporirii gradului de coeziune comunitară.

5. ANALIZA ZONELOR ORAȘULUI BĂLȚI. DETERMINAREA ZONELOR DEGRADATE ȘI ZONEI DE REVITALIZARE

5.1. Delimitarea zonelor orașului

Determinarea zonelor degradate și zonei de revitalizare a avut loc în baza definițiilor acestora din LD privind revitalizarea urbană în RM. În conformitate cu prevederile Liniilor directe, luând în considerare Planul Urbanistic General (PUG) al municipiului, specificul local și disponibilitatea datelor necesare pentru a fi analizate, orașul Bălți (**analiza indicatorilor a fost realizată doar la nivel de oraș**) a fost delimitat în mai multe zone. În conformitate cu PUG-ul municipiului Bălți, adoptat prin Decizia Consiliului municipal Bălți Nr. 8/1 din 27 octombrie 2005, orașul Bălți este divizat în 6 (șase) zone: Centru, Pământeni, Slobozia, Dacia, Molodovo și Bălțiul Nou. Totuși, pentru asigurarea unui echilibru a populației și suprafeței zonelor, precum și datorită dezvoltării Zonei Autogara (Cartierul 9 și Cartierul 10), orașul Bălți a fost delimitat în 7 (șapte) zone. Numărul locuitorilor din fiecare zonă și suprafața ocupată, dar și ratele specifice, sunt redată în Tabelul nr. 1. Se recomandă de a vizualiza Tabelul Nr. 1 împreună cu imaginea Nr. 2.



Imaginea nr. 2: Zonele delimitate ale orașului Bălți

Nr.	Zona	Numărul de locuitori	%	Suprafața (ha)	%
1	Centru	36 960	25,23	1549,9	37,41

2	Autogara	21 970	15,00	474,3	11,45
3	Dacia	32 370	22,09	371,9	8,98
4	Slobozia	17 800	12,15	785,7	18,96
5	Pământenii	30 430	20,77	710,0	17,14
6	Molodovo	1 880	1,28	141,7	3,42
7	Bălțiul Nou	5 100	3,48	109,5	2,64
	Total intravilan orașul Bălți	146 510	100	4143	100

*Tabelul nr. 1: Numărul locuitorilor și suprafața zonelor orașului Bălți
Sursa: Planul Urbanistic General al municipiului Bălți, 2004*

Zona 1 reprezintă Zona Centru. Zona Centru cuprinde partea centrală și zona istorică a orașului, inclusiv sectoarele Berestecico, Teioasa și Țigănia. Zona Centru este una dintre cele mai dezvoltate zone din municipiu datorită fondului locativ, numărului populației, concentrării semnificative a agenților economici și prezenței spațiilor de cultură și agrement. În zona Centru își au sediul majoritatea instituțiilor administrative și socio-culturale. Specificul zonei este Piața Vasile Alecsandri, care reprezintă una dintre cele mai lungi străzi pietonale de pe continentul European.

Zona 2 reprezintă Zona Autogara (Cartierul 9 și Cartierul 10). Zona Autogara este o zonă liniștită constituită în mare parte de blocuri de locuințe cu 3–5; 7–9 sau 16 etaje. Zona Autogara este o zonă dezvoltată, datorită prezenței infrastructurii necesare unei zone de locuit. În același timp, zona Autogara dispune de una dintre cele mai bune conexiuni de transport public. Specificul zonei este bulevardul Mihai Eminescu – un bulevard pietonal bogat în spații verzi care reprezintă spațiul de recreere pentru locuitorii zonei.

Zona 3 reprezintă Zona Dacia. Zona Dacia este o zonă liniștită, constituită în special din blocuri de locuințe cu 3–5 sau 7–9 etaje. În ultima perioadă, în zonă au fost construite blocuri de locuințe noi, fapt care a sporit atractivitatea acesteia. Zona Dacia este o zonă dezvoltată, datorită prezenței infrastructurii necesare unei zone de locuit. De asemenea, zona Dacia dispune de o conexiune bună a transportului public. Zona Dacia este unica zonă în care există un teren special destinat plimbării câinilor.

Zona 4 reprezintă Zona Slobozia. Zona Slobozia este zona cu 70% de case de locuit amplasate la sol, 30% reprezentând blocuri de locuințe cu 2–5 etaje. Zona Slobozia este amplasată pe malul stâng al râului Răut. Zona este slab dezvoltată din punctul de vedere al infrastructurii necesare unui spațiu urban. Totuși, zona dispune de o conexiune bună de transport public. Specificul zonei este Gara Feroviară „Bălți-Slobozia” care reprezintă simbolul zonei.

Zona 5 reprezintă Zona Pământenii. Zona Pământenii este o zonă constituită în special din blocuri de locuințe cu 3–5 și case amplasate la sol (circa 15% din totalul fondului locativ al zonei). Zona este relativ dezvoltată din punctul de vedere al infrastructurii necesare unui spațiu urban. De asemenea, zona dispune de o conexiune bună de transport public. Specificul zonei este prezența spațiilor verzi și a zonelor de agrement, cea mai importantă fiind Parcul Victoriei, care reprezintă principala zonă de recreere pentru locuitorii zonei.

Zona 6 reprezintă Zona Molodovo. Zona Moldovo este zona cu cel mai mic număr al populației stabile. Totodată, suprafața pe care se întinde zona este destul de mare. În Zona Molodovo predomină casele de locuit amplasate la sol (circa 75%), restul fondului locativ reprezentând blocuri de locuințe cu 3–5 etaje. Zona Molodovo este considerată o zonă industrială a orașului Bălți, datorită prezenței marilor întreprinderi industriale din oraș.

Zona 7 reprezintă Zona Bălțiul Nou. Zona Bălțiul Nou este situată în sud-vestul orașului pe o colină cu altitudinea de circa 154,2 m. În Zona Bălțiul Nou fondului locativ este format în totalitate din case de locuit la sol. Zona este slab dezvoltată din punctul de vedere al infrastructurii necesare unui spațiu urban. Lipsesc spațiile de recreere și agrement pentru

locuitorii din zonă. Infrastructura rutieră este într-o stare nesatisfăcătoare, drumurile de acces (cu excepția drumului central) fiind din prundiș.

5.2. Analiza zonelor delimitate

În cadrul acestui subcapitol va fi prezentată analiza zonelor din orașul Bălți conform indicatorilor din sfera socială, economică, de mediu și spațial-funcțională, cu scopul identificării zonei degradate și zonei de revitalizare din orașul Bălți. Ratele indicatorilor vor prezenta diferențele dintre zonele analizate, zonele orașului în care se concentrează principalele probleme și fenomene negative, având un rol decisiv în determinarea zonei degradate din orașul Bălți. Ratele indicatorilor analizați au fost prezentate de subdiviziunile structurale ale Primăriei municipiului Bălți și instituțiile publice din orașul Bălți, având astfel o sursă verificabilă.

În total a fost realizată o analiză a 17 indicatori din sfera socială, economică, de mediu și spațial-funcțională.

Înainte de a prezenta analiza indicatorilor din fiecare sferă, considerăm necesar de a prezenta valorile indicatorilor din fiecare sferă la nivelul orașului Bălți în anul 2020 și rata per 1000 locuitori. (Tabelul Nr. 2)

<i>Nr.</i>	<i>Sfera</i>	<i>Indicator</i>	<i>Progresiv (P)*/ Regresiv (R)**</i>	<i>Valoarea la nivelul orașului</i>	<i>Rata per 1000 locuitori</i>
1.	Socială	Numărul persoanelor decedate	R	778	5,31
2.	Socială	Numărul contravențiilor	R	7189	49,07
3.	Socială	Numărul infracțiunilor	R	1319	9,00
4.	Socială	Numărul adresărilor la medicul de familie	R	393907	2688,60
5.	Socială	Nou-născuți	P	1169	7,98
6.	Socială	Numărul de utilizatori activi bibliotecă	P	26266	179,28
7.	Socială	Numărul copiilor utilizatori bibliotecă	P	12489	85,24
8.	Socială	Asociații de locatari	P	133	0,91
9.	Economică	Agenți economici care dețin autorizație de funcționare	P	1954	13,34
10.	Mediu	Platforme de colectare a deșeurilor	P	62	0,43
11.	Spațial-funcțională	Instituții educaționale	P	78	0,53
12.	Spațial-funcțională	Instituții medico-sanitare	P	20	0,14
13.	Spațial-funcțională	Instituții culturale	P	21	0,14
14.	Spațial-funcțională	Instituții de securitate	P	10	0,07

15.	Spațial-funcțională	Facilități sportive	P	10	0,07
16.	Spațial-funcțională	Zone de recreere	P	12	0,08
17.	Spațial-funcțională	Locuri de joacă	P	68	0,46

Notă:

*Indicator progresiv – indicator a cărui valoare ridicată exprimă starea bună a zonei

**Indicator regresiv – indicator a cărui valoare ridicată exprimă starea degradată a zonei

Tabelul nr. 2: Valoarea indicatorilor statistici la nivelul orașului în anul 2020 și rata per 1000 locuitori

Sursa: IMSP „Centrul Medicilor de Familie Municipal Bălți”, Inspectoratul de Poliție Bălți, Biblioteca Municipală „Eugeniu Coșeriu” Bălți, Direcția comerț din cadrul Primăriei mun. Bălți, Registrul proprietății municipale, Direcția gospodărie comunală din cadrul Primăriei mun. Bălți

În continuare vor fi prezentate fiecare din sferele analizate. Urmare a identificării ratelor indicatorilor la nivelul fiecărei zone a fost elaborat câte un tabel care prin intermediul diferențelor de culoare (verde – foarte bine, verde deschis – bine, galben – satisfăcător, portocaliu – nesatisfăcător, roșu – foarte rău), va prezenta rata per 1000 locuitori pentru fiecare indicator la nivelul fiecărei zone, cât și rata per 1000 locuitori la nivel de oraș, ceea ce reprezintă rata medie. Mai întâi sunt prezentați indicatorii regresivi, după care urmează cei progresivi. În tabelele ce urmează, cu contur roșu este marcată zona cea mai degradată.

5.2.1. Sfera socială

Ratele indicatorilor sociali per 1000 locuitori	Progresiv/Regresiv	Oraș	Zona 1 Centru	Zona 2 Autogara	Zona 3 Dacia	Zona 4 Slobozia	Zona 5 Pământeni	Zona 6 Molodovo	Zona 7 Bălțiul Nou
persoane decedate	R	5.31	4.68	2.59	7.11	4.44	3.42	5.32	7.06
contravenții	R	49.07	17.94	45.79	37.72	79.10	60.24	376.70	68.63
infracțiuni	R	9.00	4.03	9.01	6.39	11.91	9.76	3.44	9.80

adresări la medicul de familie	R	2688.60	3292.59	776.83	3789.90	2693.37	2309.20	2589.36	1980.39
nou-născuți	P	7.98	7.85	3.10	12.76	5.90	8.02	10.64	5.10
utilizatori activi care frecventează biblioteca	P	179.28	429.00	45.43	79.77	79.33	179.82	0.00	0.00
utilizatori copii activi care frecventează biblioteca	P	85.24	192.67	19.48	37.29	48.43	94.35	0.00	0.00
asociații de locatari	P	0.91	0.97	0.96	0.30	0.28	0.85	0.53	0.00

Tabelul nr. 3: Ratele indicatorilor sociali per 1000 locuitori pentru fiecare zonă și rata medie per oraș

Sursa: IMSP „Centrul Medicilor de Familie Municipal Bălți”, Inspectoratul de Poliție Bălți, Biblioteca Municipală „Eugeniu Coșeriu” Bălți, Direcția gospodărie comunală din cadrul Primăriei mun. Bălți

În sfera socială, în conformitate cu ratele indicatorilor din Tabelul nr. 3, Zona 4 – Slobozia este zona vizibil degradată, cu cea mai mare acumulare de fenomene sociale negative. În primul rând, este zona cu cel mai mare număr de infracțiuni, cu o detașare față de celelalte zone. În același context, este vizibil și numărul ridicat contravențiilor în zona Slobozia. De asemenea, în zona Slobozia se atestă și a rată scăzută a natalității. Totodată, rata asociațiilor de locatari per 1000 de locuitori este foarte joasă, ceea ce denotă un nivel scăzut de interacțiune între membrii comunității locale.

Totuși, observația principală este că **zona Slobozia este unica zonă în care ratele a 3 (trei) indicatorii sociali regresivi sunt peste rata medie per oraș**, ceea ce scoate în evidență nivelul înalt al fenomenelor negative din zonă. Mai mult decât atât, **zona Slobozia este unica zonă în care ratele a 3 (trei) indicatorii sociali progresivi sunt sub rata medie per oraș**. Mai simplu, în ceea ce privește diferențele de culoare, în cazul ratelor indicatorilor sociali, zona Slobozia are 3 (trei) indicatori de culoare roșie care indică nivelul foarte rău, 3 (trei) indicatori de culoare portocalie care indică nivelul nesatisfăcător, 2 (doi) indicatori de culoare galbenă care indică nivelul satisfăcător, și foarte important, **zona Slobozia este unica zonă care nu are nici un indicator de culoare verde deschis sau verde, care ar indica nivelul bine sau foarte bine**.

5.2.2. Sfera economică

Ratele indicatorilor economici per 1000 locuitori	Progresiv/	Oraș	Zona 1 Centru	Zona 2 Autogara	Zona 3 Dacia	Zona 4 Slobozia	Zona 5 Pământeni	Zona 6 Molodovo	Zona 7 Bălțiul Nou
	Regresiv								
agenți economici care dețin autorizație de funcționare	P	13.34	27.11	11.38	14.94	7.78	12.24	10.64	0.78

Tabelul nr. 4: Ratele indicatorilor sociali per 1000 locuitori pentru fiecare zonă și rata medie per oraș

Sursa: Direcția comerț din cadrul Primăriei municipiului Bălți

În sfera economică, în conformitate cu ratele indicatorilor din Tabelul nr. 4, Zona 7 - Bălțiul Nou este zona vizibil restantă. Așa cum această zonă este formată doar din locuințe individuale, spațiul public practic lipsește. De asemenea, lipsesc arii omogene destinate unităților economice și de producere. În mare parte, în zona Bălțiul Nou sunt agenți economici mici (magazine alimentare, gherete). Celelalte zone, cu excepția zonelor Centru și Dacia în care sunt concentrați majoritatea agenților economici, prezintă valori sub nivelul ratei medii per oraș.

5.2.3. Sfera de mediu

Ratele indicatorilor de mediu per 1000 locuitori	Progresiv/Regresiv	Oraș	Zona 1 Centru	Zona 2 Autogara	Zona 3 Dacia	Zona 4 Slobozia	Zona 5 Pământeni	Zona 6 Molodovo	Zona 7 Bălțiul Nou
platforme de colectare a deșeurilor	P	0.43	0.38	0.41	0.40	0.51	0.56	0.53	0.00

Tabelul nr. 5: Ratele indicatorilor de mediu per 1000 locuitori pentru fiecare zonă și rata medie per oraș

Sursa: Direcția gospodărie comunală din cadrul Primăriei municipiului Bălți

În sfera de mediu, în conformitate cu ratele indicatorilor din Tabelul nr. 5, Zona 7 - Bălțiul Nou este zona restantă la capitolul dotarea cu platforme de colectare a deșeurilor. Acest fapt nu este neapărat relevant. Așa cum platformele de colectare a deșeurilor în mare

parte sunt amplasate în preajma blocurile locative, iar această zonă este formată doar din locuințe individuale cu colectarea deșeurilor mod individual, nu există nici date pentru platforme de colectare a deșeurilor.

Comparabile sunt datele pentru Zonele 1, 2, 3, 4, 5 și 6.

5.2.4. Sfera spațial-funcțională

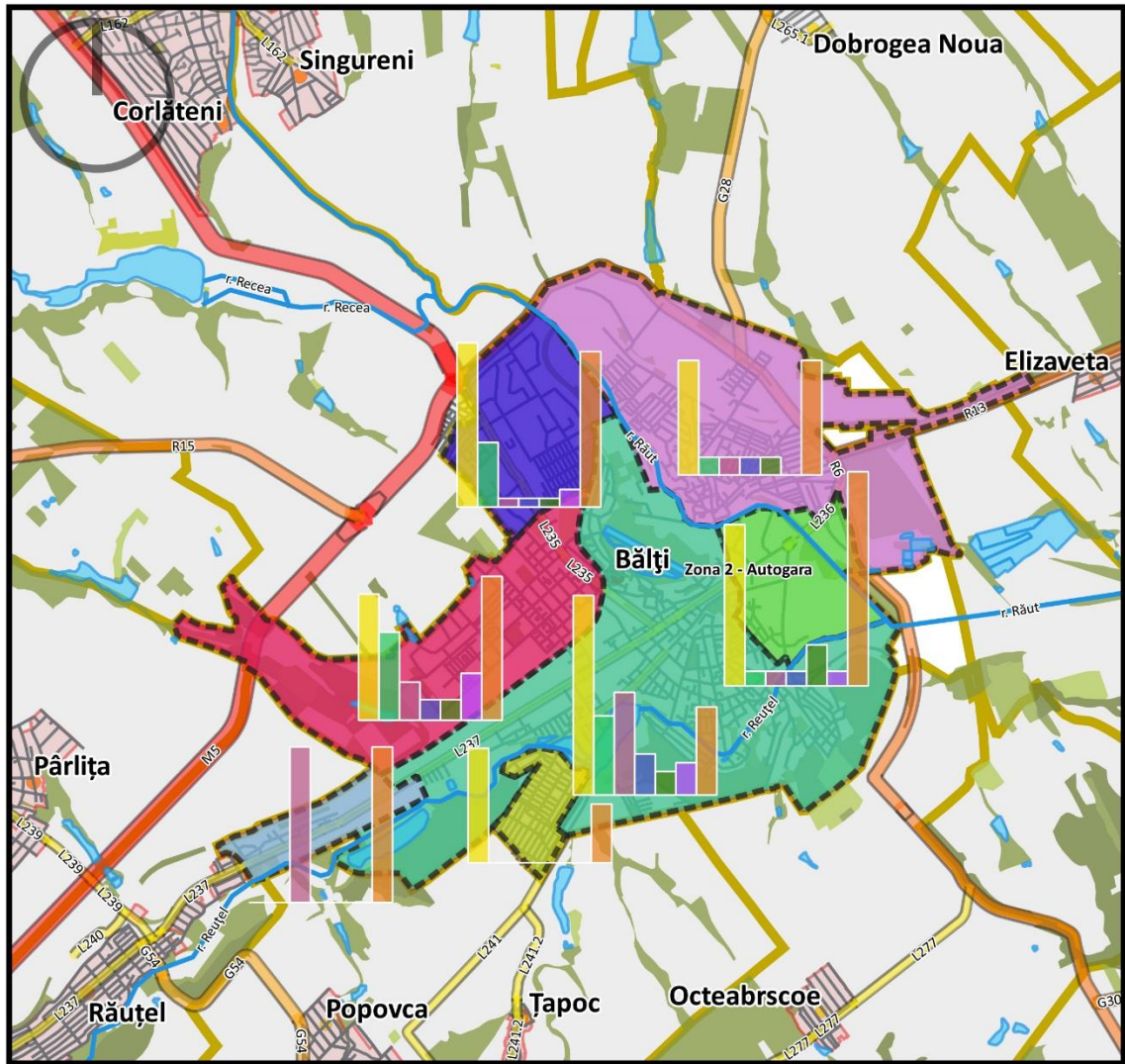
Ratele indicatorilor spațial-funcțional per 1000 locuitori	Progresiv/Regresiv	Oraș	Zona 1 Centru	Zona 2 Autogara	Zona 3 Dacia	Zona 4 Slobozia	Zona 5 Pământeni	Zona 6 Molodovo	Zona 7 Bălțiul Nou
instituții educaționale	P	0,53	0,68	0,55	0,56	0,39	0,43	0,00	0,39
instituții medico-sanitare	P	0,14	0,27	0,05	0,22	0,06	0,03	0,00	0,00
instituții culturale	P	0,14	0,35	0,05	0,03	0,06	0,13	0,53	0,00
instituții de securitate	P	0,07	0,14	0,05	0,03	0,06	0,07	0,00	0,00
facilități sportive	P	0,07	0,08	0,14	0,03	0,06	0,07	0,00	0,00
zone de recreere	P	0,08	0,11	0,05	0,06	0,00	0,16	0,00	0,00
locuri de joacă	P	0,46	0,30	0,73	0,53	0,39	0,49	0,53	0,20

Tabelul nr. 6: Ratele indicatorilor spațial-funcționali per 1000 locuitori pentru fiecare zonă și rata medie per oraș

Sursa: Registrul proprietății municipale, Direcția gospodărie comunală a Primăriei mun. Bălți

În sfera spațial-funcțională, în conformitate cu Tabelul nr. 6, Zona 7 - Bălțiul Nou este zona degradată. Așa cum această zonă este formată doar din locuințe individuale, cu o populație comparabil mai mică față de alte zone, apariția infrastructurii sociale precum școli, grădinițe, instituții de cultură sau instituții medico-sanitare este economic ne argumentată.

La fel și indicatorii pentru zona 6 – Molodovo nu sunt relevanți pentru selecția acesteia ca zonă degradată din punct de vedere spațial-funcțional dat fiind faptul că această zonă este puternic industrializată, cu o populație foarte mică ceea ce face imposibilă crearea unor instituții. Comparabile sunt Zonele 1, 2, 3, 4, 5, zone cu o utilizare echilibrată a terenurilor, cu locuințe atât individuale cât și pentru colectivități, infrastructură socială, facilități sportive, culturale etc. Din aceste zone, zona vizibil restantă în sfera spațial-funcțională este Zona 4 – Slobozia.



Indicatori spațial-funcțional, ind. raportat la 1000 loc.

- Centru
- Autogara
- Dacia
- Slobozia
- Pământeni
- Molodovo
- Bălțul Nou
- instituții educaționale
- instituții medico-sanitare
- instituții culturale
- instituții de securitate
- facilități sportive
- zone de recreere
- locuri de joacă

0 1 2 3 4 5 6 km



Drumuri publice

- M - Drum expres
- R - Drum republican
- G - Drum regional
- L - Drum de interes raional
- Căi ferate
- Străzi
- Râuri
- Bazine acvatice

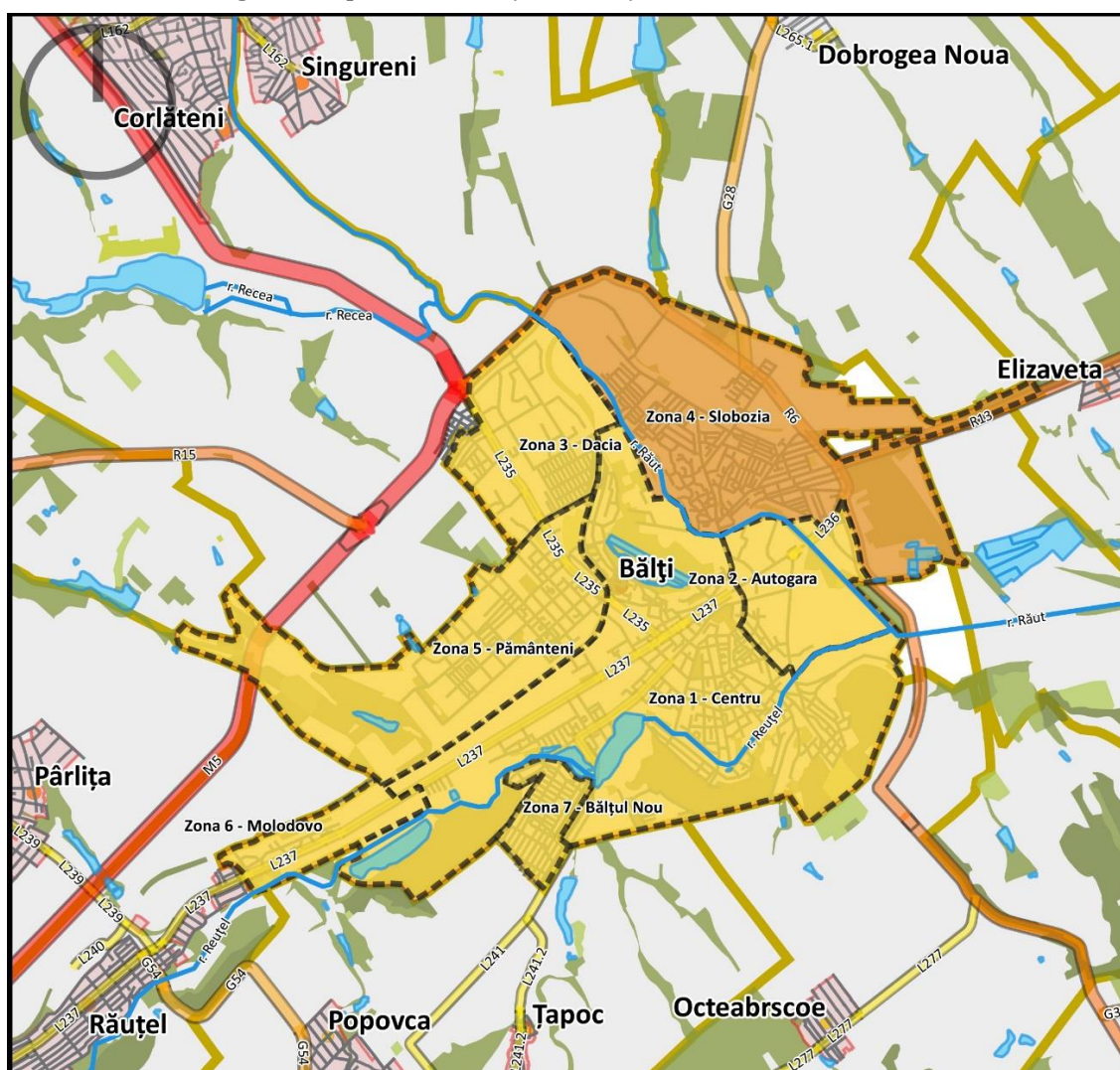
Imaginea nr. 3: Sfera spațial-funcțională în orașul Bălți

Sursa: Registrul proprietății municipale,

Direcția gospodărie comunală din cadrul Primăriei municipiului Bălți

5.3. Identificarea zonelor degradate

Conform Liniilor directoare privind revitalizarea urbană în Republica Moldova, **zona degradată se identifică printr-o acumulare de fenomene sociale specifice, negative, care sunt adițional însoțite de fenomene negative, în cel puțin una dintre următoarele sfere: economică, de mediu, tehnică sau spațial-funcțională.** După analiza ratelor indicatorilor per 1000 locuitori, pentru fiecare sferă și pentru fiecare zonă, două zone din orașul Bălți sunt vizibil degradate – zona Slobozia și Zona Bălțiul Nou. Zona Slobozia este zona cu cea mai mare acumulare de fenomene sociale negative. În același timp, zona Bălțiul Nou este zona restantă în sfera economică, sfera de mediu și sfera spațial-funcțională. Însă, având în vedere faptul că zona Bălțiul Nou este formată în totalitate din locuințe individuale/case la sol, având specific rural, precum și faptul că, ratele indicatorilor economici cât și ratele indicatorilor de mediu în cazul acestui studiu descriu mai mult cantitativ decât calitativ gravitatea fenomenelor negative, decizia cu privire la determinarea zonei degradate a fost luată în baza ratelor indicatorilor sociali și spațiali-funcționali. În acest context, luând în considerare apariția simultană a problemelor sociale și spațial funcționale, zona Slobozia a fost identificată ca zona degradată. În imaginea Nr. 4, cu culoare portocalie este marcată zona degradată pe harta orașului Bălți.

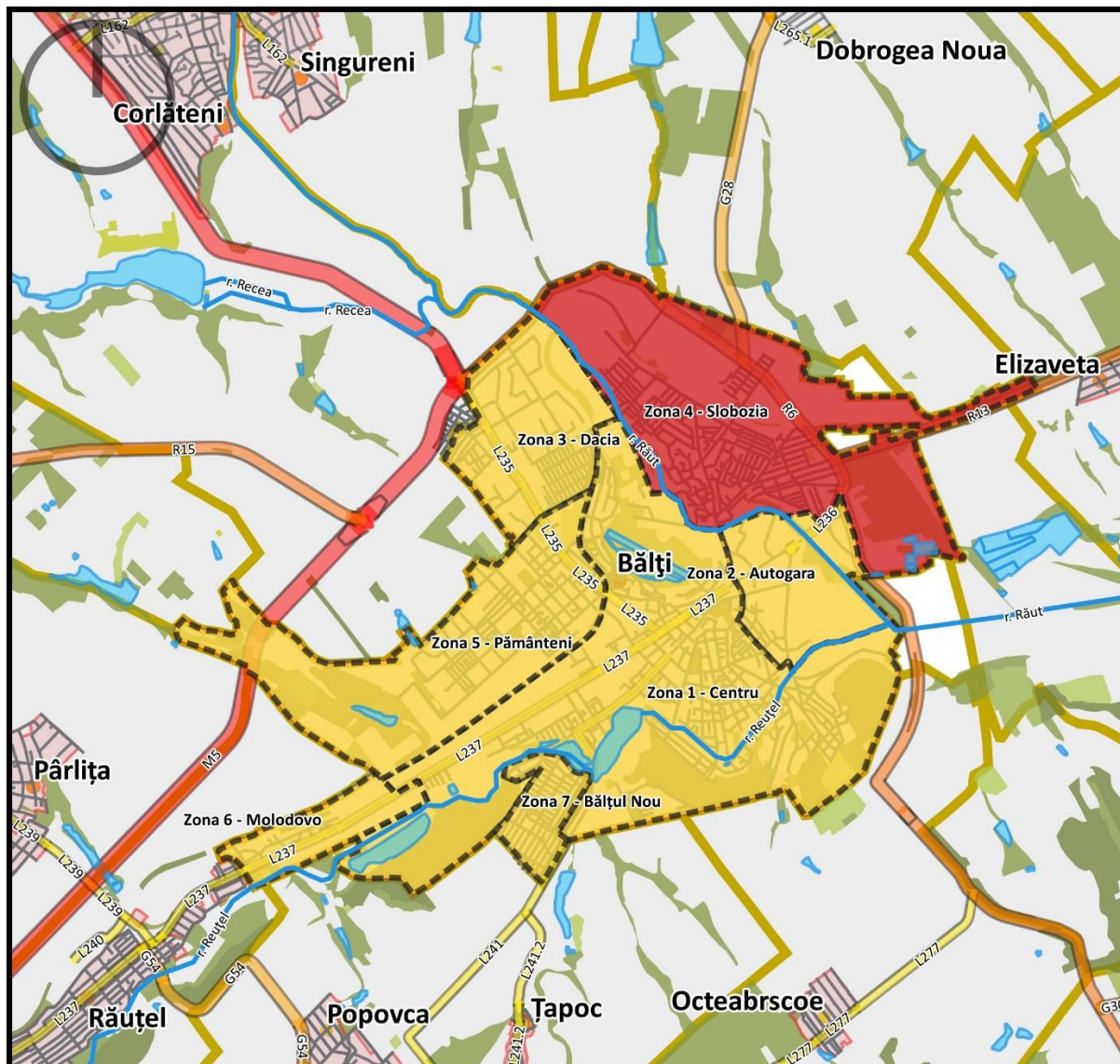


Imaginea nr. 4: Delimitarea zonei degradate din orașul Bălți

5.4. Determinarea zonei de revitalizare

Conform Liniilor directoare privind revitalizarea urbană în Republica Moldova, **zona de revitalizare este zona care cuprinde întregul teritoriu sau o parte din zona degradată, caracterizată printr-o concentrare specifică a fenomenelor negative, pentru care, datorită importanței semnificative pentru dezvoltarea locală, se**

intenționează implementarea revitalizării. În determinarea zonei de revitalizare a orașului Bălți un rol esențial îl are principiul de concentrare a activităților de revitalizare. Concentrarea în acest sens, reprezintă asigurarea eficienței acțiunilor de revitalizare urbană prin acțiuni corelate pentru a obține rezultate integrate în toate sferile de intervenție (infrastructură, economie, sfera socială, mediul și calitatea vieții). În această perspectivă, zona de revitalizare a orașului Bălți a fost selectată – **zona Slobozia**. În imaginea Nr. 5, zona Slobozia este marcată cu culoare roșie pe harta orașului Bălți.



Imaginea nr. 5: Delimitarea zonei de revitalizare din orașul Bălți

În determinarea zonei Slobozia ca zonă de revitalizare a orașului Bălți au fost stabilite următoarele argumente:

- prezența instituțiilor publice – în zona de revitalizare sunt concentrate 7 (șapte) instituții publice, dintre care Gimnaziul „A.I.Cuza”, Gimnaziul Nr. 3, Gimnaziul Nr. 6, Instituția de Educație Timpurie Nr. 4 „Grigore Vieru”, Instituția de Educație Timpurie Nr. 20 „Zâmbetul”, Centrul de Sănătate Nr. 6, Centrul de găzduire și adaptare socială a persoanelor fără adăpost „Reîntoarcere”.

- prezența spațiilor verzi – spațiile verzi formează circa 15 % din zona de revitalizare;

- potențialul economic, inclusiv prezența subzonei Nr. 3 a Zonei Economice Libere Bălți;
- spații publice nevalorificate – în zona de revitalizare existe câteva spații publice care pot fi valorificate;
- potențialul local al inițiativelor comunitare – în zona de revitalizare sunt lideri locali care au deschiderea de a contribui la dezvoltarea zonei și implicarea locuitorilor în soluționarea problemelor locale.
- existența Grupului local de inițiativă – în zona de revitalizare există un Grup local de inițiativă creat în urma implementării proiectului-pilot de revitalizare urbană „Crearea unui spațiu de interacțiune comunitară în Gimnaziul „A.I.Cuza” din mun. Bălți. Energia și implicarea Grupului local de inițiativă a contribuit esențial la sporirea activismului civic în zonă.

Zona Slobozia este locuită de circa 17.800 persoane, ceea ce reprezintă aproximativ 12,5% din numărul total al locuitorilor orașului Bălți. În același timp, suprafața zonei Slobozia constituie circa 785,7 ha, ceea ce reprezintă 18,96% din suprafața orașului Bălți. Zona Slobozia este zona cu 70% de case de locuit amplasate la sol, 30% reprezentând blocuri de locuințe cu 2-5 etaje. Zona Slobozia este amplasată pe malul stâng al râului Răut. Zona este slab dezvoltată din punctul de vedere al infrastructurii necesare unui spațiu urban. Totuși, zona dispune de o conexiune bună de transport public. Specificul zonei este Gara Feroviară „Bălți-Slobozia” care reprezintă simbolul zonei.

Începând cu luna aprilie 2021, zona Slobozia se confruntă cu o provocare majoră cu impact la nivel de oraș, determinată de situația excepțională ce vizează starea tehnică a rețelelor subterane și suprafața carosabilă din strada Kiev - strada principală a zonei, care asigură conexiunea rutieră și pietonală cu celelalte zone ale orașului. În fond, în conformitate cu expertizele tehnice realizate pe parcursul anului 2021, s-a stabilit necesitatea urgentă privind reabilitarea capitală a rețelelor subterane și a suprafeței carosabile.

Este de menționat faptul că, zona Slobozia a fost identificată ca zonă de revitalizare și în cadrul Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru perioada 2019-2021.

6. ANALIZA APROFUNDATĂ A ZONEI DE REVITALIZARE

Analiza aprofundată a zonei de revitalizare are ca scop realizarea unei cercetări în detaliu a fenomenelor negative din cadrul zonei Slobozia, în special problemele și cauzele acestora, necesitățile zonei și potențialul sau resursele disponibile. Cercetarea în detaliu reprezintă baza proiectelor de revitalizare care au scopul de a soluționa problemele specifice zonei, utilizând potențialul de dezvoltare a acesteia.

Pentru elaborarea acestei analize au fost folosite mai multe surse: IMSP „Centrul Medicilor de Familie Municipal Bălți”, Inspectoratul de Poliție Bălți, Biblioteca Municipală „Eugeniu Coșeriu” Bălți, Direcția comerț din cadrul Primăriei mun. Bălți, Registrul proprietății municipale, Direcția gospodărie comunală din cadrul Primăriei mun. Bălți. De asemenea au avut loc mai multe vizite de teren (Fact Finding Mission), discuții cu locuitorii și angajați ai instituțiilor publice, precum și au fost organizate 3 (trei) ședințe ale Comisiei Consultative, astfel respectând principiul de participare, incluziune și transparență.

6.1. Sfera socială

Sfera socială reprezintă baza analizei aprofundate a zonei de revitalizare. În baza datelor prezentate de IMSP „Centrul Medicilor de Familie Municipal Bălți”, Inspectoratul de Poliție Bălți, Direcția Învățământ, Tineret și Sport mun. Bălți și Direcția generală asistență socială și protecția familiei din cadrul Primăriei mun. Bălți, a fost realizată o analiză detaliată a indicatorilor sociali în zona Slobozia.

În același timp, o altă latură, ne statistică, prin dialog direct cu cetățenii, în timpul vizitelor în teren, aduce alte probleme în vizor, și care sunt extrem de greu de măsurat. Una din ele este pierderea identității locale, care inițial era legată de modul de viață rural din zona Slobozia, care s-a schimbat după industrializarea rapidă din perioada sovietică, perioadă puternic prezentă în memoria locală, și după anii 90, extrem de complicați. Perioada sovietică a adus în această zonă o infrastructură generoasă legată de funcționarea căii ferate. Începând cu Gara feroviară, depouri, ateliere, stadionul Locomotiv, școli și grădinițe pentru copii angajaților căii ferate, dar și magazine, farmacii. Întreaga perioadă a marcat rezidenții acestei zone. Aproape fiecare cu care s-a discutat are părinți sau bunici ce au lucrat în această industrie, practic toți țin minte sărbătorile și competițiile petrecute pe stadionul Locomotiv, majoritatea garajelor improvizate în zonă sunt jumătăți de vagoane. De asemenea, o problemă care devine tot mai vizibilă este schimbarea rezidenților, și așa cum în această zonă prețurile la imobile sunt dintre cele mai mici, apar tot mai multe familii venite din mediul rural. Este un moment pozitiv care în termen lung va întineri populația zonei, însă în termeni scurți va porni procese de segregare, neînțelegere, neacceptare a valorilor, neîncredere, la nivel de etaj, scară, bloc sau chiar zonă.

Necesități: Este necesar a aduce în discuție trecutul puternic rămas în memoria colectivă. Este necesar a găsi sensuri noi de coabitare comună. Este necesar un lucru enorm la capitolul dezvoltare comunitară, asociere, colaborare, comunicare. Este necesar a identifica lider pe scară, bloc, ca după ei să devină exponenți ai schimbărilor. Este necesar a conecta rezidenții caselor individuale și cei de la bloc prin evenimente comune ce ar diminua defragmentarea spațială existentă. Este necesar a crește încrederea. Este necesar a combate degradarea comunitară, dar și individuală.

Potențial: Se pot organiza evenimente, festivaluri, concerte, expoziții, sărbători ale curților, sau cartierului. Un loc bun de interacțiune comunitară ar putea deveni un mic muzeu al muncitorilor căii ferate. Un potențial enorm îl are Grupul local de inițiativă al zonei creat în cadrul proiectului-pilot de revitalizare urbană, care a reușit în timp să consolideze eforturile civice ale membrilor comunității. Totodată, potențialul social al zonei îl reprezintă persoanele în etate care pot contribui la promovarea sentimentului identității locale.

6.1.1. Asistența socială

Conform Raportului Direcției generale asistență socială și protecția familiei din cadrul Primăriei mun. Bălți pentru anul 2020, în orașul Bălți sunt înregistrate circa 4243 familii social-vulnerabile. Dintre acestea, în zona de revitalizare locuiesc circa 750 familii social-vulnerabile, ceea ce reprezintă aproximativ 17,5 % din numărul total al familiilor social-vulnerabile la nivel de oraș și respectiv circa 4 % din numărul total al populației zonei de revitalizare.

În același timp, în ZR, aproximativ 4000 persoane beneficiază de asistență socială, ceea ce reprezintă circa 15 % din numărul total la nivel de oraș (aproximativ 26707 persoane care beneficiază de asistență socială) și aproximativ 22,5 % din numărul total al populației zonei de revitalizare. Aceste valori sunt îngrijorătoare și reprezintă o problemă a zonei de revitalizare.

Necesități: Accesarea asistenței sociale este direct proporțională cu lipsa locurilor de muncă, dar și capacitatea populației de adaptare la condițiile în permanentă schimbare a economiei de piață. O soluție directă este stimularea investițiilor, dezvoltarea unui mediu confortabil pentru afaceri și nu neapărat în zona de revitalizare, căci zona este conectată bine prin transport public către celelalte zone ale orașului. Dezvoltarea noilor abilități și capacități profesionale a persoanelor la limita sărăciei este necesară pentru sporirea posibilității de angajare în câmpul muncii.

Potențial: Asociația Obștească „Uniunea pentru Echitate și Sănătate” (anterior Asociația Obștească „Tinerii pentru Dreptul la Viață”/Uniunea pentru Prevenirea HIV și Reducerea Riscurilor), care a realizat câteva proiecte în zonă, are scopul de a se implica activ în dezvoltarea socio-economică a zonei Slobozia și va investi în creșterea capacităților membrilor comunității locale. Prin proiecte sociale, instituțiile din zonă ar putea implica persoanele dezavantajate în diferite activități, inclusiv ateliere, conferințe, training-uri. Una din direcțiile importante ar putea fi creșterea capacităților de comunicare. De asemenea, atractiv și accesibil este domeniul tehnologiilor informaționale, precum și grădinaritul urban, meșteșugăritul.

6.1.2. Șomajul

Conform datelor prezentate de Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă Bălți, numărul șomerilor înregistrați în orașul Bălți în anul 2020 este de circa 1000 persoane. Acest număr este în scădere, luând în considerare că, în orașul Bălți, în perioada 2017-2019 au fost înregistrați anual circa 1500 șomeri, iar în perioada 2017-2015 au fost înregistrați

aproximativ 2000 șomeri. Având în vedere calculul datelor doar la nivel de oraș, numărul șomerilor în zona de revitalizare nu a fost stabilit. Totodată, așa cum nu toate persoanele fără un loc de muncă stabil sunt înregistrate la Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă, este complicat a estima starea reală domeniului.

Necesități: Datorită dificultății de a întoarce șomerii pe termen lung pe piața muncii, sprijinul adresat acestor persoane trebuie să fie cuprinzător, să se refere la diferite tipuri de activități și să răspundă nevoilor beneficiarilor individuali. Persoanele dezavantajate au nevoie de consolidarea capacităților profesionale, cu o abordare specială. De asemenea, este necesară o ghidare a șomerilor, pentru a se înregistra la Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă, pentru a-și alege sfera de interes, zona confortabilă de activitate. Absolut necesară este educația economică a populației. Majoritatea persoanelor din această grupă de risc nu sunt în stare să gestioneze puținele resurse financiare de care dispun.

Potențial: În zona de revitalizare pot fi implementate proiecte care vizează instruirea șomerilor. În acest sens, ar putea fi organizate cursuri de instruire pentru lucrul cu tehnologiile informaționale sau alte specialități care sunt necesare pentru ca populația din ZR să beneficieze de șanse sporite de angajare. În acest context, șomerii devin un potențial al ZR.

6.1.3. Sănătatea publică

Starea de sănătate a locuitorilor unui oraș indică multe aspecte importante ale calității vieții. Conform Raportului pentru anul 2020 a IMPS „Centrului Medicilor de Familie Municipal Bălți”, vor fi prezentate date privind numărul de adresări la medicul de familie, numărul nou-născuților, numărul persoanelor decedate și principalele cauze de deces în zona de revitalizare. Locuitorii ZR sunt deserviți de 6 (șase) medici de familie și 17 asistente medicale din cadrul Centrului de Sănătate Nr. 6 amplasat în zona de revitalizare, pe strada Kiev 30.

Din totalul de 393 907 adresări la medicul de familie la nivel de oraș, în anul 2020 la Centrul de Sănătate Nr. 6 au fost înregistrate 47 230 adresări la medicul de familie a locuitorilor din zona de revitalizare, ceea ce reprezintă 12 % din numărul total la nivel de oraș.

În aceeași perioadă de timp, în ZR au fost înregistrați 105 nou-născuți dintr-un total de 1169 de persoane la nivel de oraș, ceea ce reprezintă 9 % din numărul total. Această valoare indică asupra faptului că în zonă predomină populația îmbătrânită, ceea ce reprezintă o problemă a ZR. Lipsa familiilor tinere în perspectivă va duce la scăderea numărului populației zonei de revitalizare.

În anul 2020, în ZR au fost înregistrate 79 decese dintr-un număr total de 778 decedați la nivel de oraș. Cauzele principale de deces la nivel de localitate reprezintă bolile cardiovasculare și tumorile.

Necesități: Așa cum frecvența adresărilor la medicul de familie este la nivelul mediei per oraș, este important a promova un mesaj clar despre necesitatea supravegherii sănătății pentru prevenirea bolilor, dar și creșterea speranței de viață. Este necesar a combate stereotipul prin care consultarea medicului duce neapărat la procurarea medicamentelor, accesarea de servicii de diagnosticare scumpe. Acest pre-concept respinge o mare parte a

persoanelor beneficiare de pensii, indemnizații, ajutoare sociale. De asemenea este necesar a promova un mod sănătos de viață pentru toate vârstele prin practicarea sportului, consumului alimentelor sănătoase. Este important a încuraja mersul pe jos cât și pe bicicletă, dar este necesar un minimum de infrastructură. La fel de importantă este asigurarea rezidenților cu apă de calitate, prezența sistemului centralizat de canalizare, evacuarea unităților economice care provoacă transport de mare tonaj, care produce zgomot și praf. Sunt necesare platforme de depozitare și sortare a deșeurilor și nu în ultimul rând îngrijirea și extinderea spațiilor verzi.

Potențial: Instituțiile pot deveni centre de informare cu privire la sănătate. Prezența în ZR a Centrului de Sănătate Nr. 6, Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor „ATIS” și a Centrului de găzduire și adaptarea socială a persoanelor fără adăpost „Reîntoarcere” este un mare avantaj și o resursă. Există spații care pot fi transformate în locuri pentru practicarea sportului. Practicarea sportului poate fi stimulată prin competiții și alte activități. Spațiile verzi și de recreere pot fi amenajate sau îmbunătățite. Există un mare potențial de înverzire a spațiilor publice prin evacuarea construcțiilor neautorizate (garaje).

6.1.4. Securitatea publică

Securitatea publică reprezintă în factor esențial în analiza calității vieții locuitorilor unei localități, de aceea, analiza indicatorilor sociali din perspectiva securității publice permit observarea situației de fapt a sistemului de securitate publică în zona de revitalizare.

În general, în orașul Bălți există 7 (șapte) sectoare de poliție. Sectorul de poliție în competența căruia este asigurarea securității publice în zona de revitalizare este Sectorul de Poliție Nr. 3 „Gara de Nord”. În Tabelul nr. 7 sunt prezentate valorile a 2 (doi) indicatori analizați la nivelul orașului și zonei de revitalizare în anul 2020.

<i>Indicator</i>	<i>Valoare la nivelul orașului</i>	<i>Valoare la nivelul zonei de revitalizare</i>	<i>Valoare procentuală</i>
Numărul contravențiilor	7189	1408	19,6%
Numărul infracțiunilor	1319	212	16,07 %

Tabelul nr. 7: Numărul contravențiilor și infracțiunilor în orașul Bălți și în zona degradată în anul 2020

Sursa: Inspectoratul de Poliție Bălți

Valoarea indicatorilor prezentați în Tabelul Nr. 9 exprimă faptul că în zona Slobozia nivelul securității publice este redus (la 12,15% din populația orașului îi revin 19,6% din numărul total al contravențiilor), ceea ce reprezintă o problemă importantă a a zonei de revitalizare.

Necesități: Este necesar a securiza zona de revitalizare. Este important a reabilita iluminatul public. Instituțiile publice și intersecțiile periculoase de supravegheat video. Este necesar de reabilitat marcajele și indicatoarele rutiere, trecerile pietonale de iluminat suplimentar, trotuarele de reparat sau de construit unde lipsesc. De asemenea, sunt necesare antrenamente în caz de incendiu, cutremure de pământ și accidente tehnogene.

Potențial: Instituțiile de educație se pot implica în campaniile de informare a populației pe domeniul securitate. Pot fi organizate ateliere tematice cu copii, părinții, seniorii. Se pot crea grupuri de inițiativă care vor urmări dacă sunt respectate măsurile de

securitate. O modalitate simplă, accesibilă și eficientă este instalarea panourilor cu inscripția: „Zonă supravegheată de vecini”.

6.1.5. Capitalul social

Capitalul social reprezintă un cadru foarte important pentru dezvoltarea socială. Implementarea în anul 2018 a proiectului-pilot de revitalizare urbană a scos în evidență existența unui capital social enorm în ZR, datorită creării Grupului local de inițiativă (GLI) al zonei aferente Gimnaziului „A.I.Cuza” care ulterior a fost extins la nivelul zonei Slobozia GLI are rolul de a asigura un proces continuu de informare, consultare și inițiere al unor activități civice. GLI, compus din 18 persoane, în cadrul activităților de revitalizare urbană a contribuit la crearea condițiilor pentru interacțiunea socială a membrilor comunității locale prin intermediul dialogului cu membrii comunității locale. Totodată, Grupul Local de Inițiativă, aplicând modelul propriu, a motivat locuitorii zonei de a se implica în cadrul activităților de revitalizare urbană, asigurând transferul experienței și schimbului de cunoștințe. În același timp, acțiunile membrilor Grupului Local de Inițiativă au motivat și încurajat comunitatea locală, contribuind la formarea spiritului civic și conștiinței sociale la nivelul zonei Slobozia. Concret, parteneriatului APL cu GLI a devenit o ”carte de vizită” a procesului de revitalizare urbană în municipiul Bălți, asigurând continuitatea și dezvoltarea procesului de revitalizare urbană în municipiul Bălți.

Necesități: Este necesar de a instituționaliza activitatea Grupului local de inițiativă pentru a asigura dezvoltarea acestuia. Este necesar de a include membrii GLI în alte proiecte cu scopul consolidării capacităților acestora. Este foarte importantă promovarea activităților realizate de GLI pentru sporirea impactului în rândul membrilor comunității.

Potențial: Crearea Grupului local de inițiativă și implicarea acestuia în integrarea membrilor comunității a oferit un impuls dezvoltării sociale în zona de revitalizare. Astfel, GLI a devenit un potențial observat și deja lansat. În acest sens, GLI poate crea o asociație obștească cu scopul de a realiza proiecte în mod independent. Totodată, GLI poate deveni un model pentru crearea noilor grupuri de inițiativă în zonă și, de ce nu, la nivelul altor zone.





*Imaginea nr. 6: Activitatea Grupului local de inițiativă în perioada 2018-2021
Sursa: Informații privind rezultatele obținute în realizarea Programului de Revitalizare Urbană
al municipiului Bălți*

6.2. Sfera economică

Zona Slobozia este caracterizată de o dezvoltare economică echilibrată. Conform datelor prezentate de Direcția Comerț din cadrul Primăriei municipiului Bălți, în zona de revitalizare există 266 agenți economici care dețin autorizație de funcționare valabilă și notificare de inițiere a activității de comerț în zonă. Sfera economică a zonei de revitalizare este diversificată, în zonă existând magazine de produse alimentare și uz casnic, farmacii, service-uri auto, restaurante, agenții de turism și alți agenți economici din sfera serviciilor. Mai mult decât atât, în zona de revitalizare este situată subzona Nr. 3 a Zonei Economice Libere Bălți.

Necesități: Locuitorii din zonă au nevoie de o diversificare a ofertei în magazinele locale, dar și a paletelor de servicii. Sunt necesare și sedii de bancă. Este necesar ca locuitorii zonei să poată accesa produsele agricole locale de sezon.

Potențial: Puținele spații publice rămase trebuie folosite cu chibzuință. Clădirile și spațiile abandonate reprezintă un potențial economic ce poate fi valorificat.



*Imaginea nr. 7: Activitatea economică în ZR
Sursa: Vizite de observare (noiembrie – decembrie 2021)*

6.3. Sfera de mediu

Analiza sferei de mediu al zonei de revitalizare este bazat pe analiza indicatorilor calității aerului, nivelului de zgomot și spațiilor de colectare a deșeurilor.

Serviciul Hidrometeorologic de stat nu analizează calitatea aerului în orașul Bălți la nivel de zone, din acest motiv vor fi prezentate date doar la nivel de oraș. În acest sens, Agenția de Mediu efectuează lunar investigații asupra calității aerului în orașul Bălți în baza a 6 (șase) parametri (pulberi totale, dioxid de sulf, sulfatați solubili, dioxid de azot, fenol și aldehydă formică) la 2 (două) posturi staționare de observații: Nr. 1 din str. Ștefan cel Mare, 140 și Nr. 3 din str. Cicicalo, 8. Astfel, în luna noiembrie a anului 2021, indicele complex al poluării aerului a constituit 6,96, ceea ce reprezintă un nivel înalt al poluării în municipiu. Conform evaluării generale, nivelul de poluare al aerului atmosferic în orașul Bălți s-a atestat ca înalt. Acest date indică totuși asupra unui nivel înalt de poluare a aerului atmosferic și în ZR datorită poziției fizico-geografice a acesteia.

Istoric, zona de revitalizare poate fi considerată una dintre zonele cu cel mai mare nivel de zgomot din municipiul Bălți datorită prezenței căilor ferate. Totuși, odată cu scăderea intensității circulației feroviare în Republica Moldova, în zona de revitalizare nivelul zgomotului a scăzut considerabil.

O problemă a zonei de revitalizare reprezintă spațiile de colectare a deșeurilor. În zonă există 11 spații de colectare a deșeurilor (platforme), dintre care majoritatea se află în stare nesatisfăcătoare, degradând în timp. Actualmente locuitorii blocurilor de locuințe dispun de pubele amplasate lângă spațiile locuibile, iar locuitorii caselor la sol cel puțin o dată pe săptămână beneficiază de evacuarea deșeurilor de către întreprinderea municipală responsabilă de acest serviciu.



*Imaginea nr. 8: Spațiu de colectare a deșeurilor menajere din str. Cahul nr. 60
Sursa: Vizite de observare (noiembrie – decembrie 2021)*

O altă problemă a zonei de revitalizare reprezintă azbest-ul. Pe lângă clădirea Centrului Medicilor de Familie Nr. 6, Instituției de Educației Timpurie Nr. 20 și Gimnaziului Nr. 6, atât instituțiile publice, cât și majoritatea blocurilor de locuințe și majoritatea caselor la sol sunt acoperite cu foi ondulate de azbest cu termenul de exploatare depășit.

Necesități: Pentru asigurarea sănătății locuitorilor din zona de revitalizare este nevoie de asigurarea curățeniei străzilor, instalarea urnelor, evacuării regulate a deșeurilor menajere. De asemenea, este nevoie de o monitorizare constantă a calității aerului și realizare a măsurilor de protecție a mediului, înlocuirea dispozitivelor de încălzire cu sobe prin gazificarea tuturor locuințelor și instalarea sistemelor autonome de încălzire cu gaze naturale, interzicerea mașinilor de mare tonaj să traverseze zona rezidențială, mărirea și amenajarea spațiilor verzi.

Potențial: Problema deșeurilor menajere poate fi soluționată prin modernizarea platformelor de colectare a deșeurilor existente. De asemenea, prin instituțiile educaționale din zonă (grădinițe, gimnaziu) poate fi învățată și promovată colectarea separată a deșeurilor, metode cum poate fi diminuată producerea gunoiului și respectiv, amplasarea tomberoanelor speciale pentru diferite tipuri de gunoi. Un mare potențial pentru îmbunătățirea condițiilor de mediu o au spațiile publice verzi, ca necesită a fi reabilitate, înierbate, toaletate.

6.4. Sfera tehnică

Zona de revitalizare poate fi considerată ca una echilibrată din punctul de vedere a spațiilor de locuit. În zonă există blocuri de locuințe a câte cinci (5) etaje, cu 3 (trei) etaje și

blocuri cu 2 (două) etaje, celelalte case fiind situate la sol. Blocurile de locuințe sunt construite în perioada sovietică, iar starea fizică a acestora este degradată. În stare degradată sunt și curțile blocurilor de locuințe. Acest fapt se datorează lipsei investițiilor în modernizarea acestora, precum și dotarea cu mobilier urban. Majoritatea blocurilor de locuințe și curțile acestora sunt întreținute de către locatari din sursele proprii, dar și de către Întreprinderea Municipală „Gospodăria Locativ-Comunală” Bălți.





*Imaginea nr. 9: Blocuri de locuințe în ZR
Sursa: Vizite de observare (noiembrie – decembrie 2021)*

O problemă a zonei de revitalizare este numărul insuficient al locurilor de joacă pentru copii și starea nesatisfăcătoare a celor existente. În total, în zona de revitalizare există 10 (zece) locuri de joacă instalate în ultimii 5 (cinci) ani, celelalte amplasate în curțile blocurilor, reprezintă un grup de elemente de joacă de metal din perioada sovietică. Totuși, actualmente în ZR există puține spații noi pentru amplasarea locurilor de joacă, sarcina APL fiind monitorizarea stării locurilor existente și completarea acestora periodic cu elemente de joacă noi. Odată cu evacuarea construcțiilor neautorizate (garaje), pot fi identificate spații pentru crearea noilor locuri de joacă. În stare degradată se află și locurile de joacă din cadrul instituțiilor de educație timpurie din zona de revitalizare, instituțiile neavând elemente de joacă de tip nou.



*Imaginea nr. 10: Loc de joacă în curtea din str. Kiev 45
Sursa: Vizite de observare (noiembrie – decembrie 2021)*

Este necesar de a fi menționată amplasarea în zona de revitalizare a stadionului Locomotiv. Obiectivul sportiv este în stare avansată de degradare, fiind lipsit de investiții capitale de reabilitare din momentul dării în exploatare a acestuia. De-a lungul timpului, stadionul Locomotiv s-a aflat în administrarea Ministerului Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova, iar în anul 2018 a fost transmis în administrare Ministerului Educației și Cercetării al Republicii Moldova, gestiunea Școlii sportive mun. Bălți.



Imaginea nr. 11: Stadionul Locomotiv
Sursa: Vizite de observare (noiembrie – decembrie 2021)

Cu excepția străzilor magistrale, străzilor ce asigură accesul către blocurile de locuințe și străzii Cahul reabilitată în cadrul unui proiect de revitalizare urbană, străzile zonei de revitalizare nu sunt asfaltate. Chiar și în acest caz, suprafața carosabilă este într-o stare nesatisfăcătoare și necesită intervenții urgente. Accesele pietonale în mare parte lipsesc, pietonii fiind nevoiți să se deplaseze pe partea carosabilă. În curțile blocurilor de locuințe, de asemenea, suprafața de asfalt este în stare nesatisfăcătoare, iar locurile de parcare în mare parte lipsesc. Principala provocare a sferei tehnice a zonei de revitalizare reprezintă situația excepțională ce vizează starea tehnică a rețelelor subterane și suprafața carosabilă din strada Kiev. În luna aprilie a anului 2021, urmare a desfășurării lucrărilor de înlocuire a sistemului de canalizare, a fost stabilit riscul privind prăbușirea unor porțiuni de drum din strada Kiev. În urma realizării expertizelor tehnice s-a determinat că rețeaua de aprovizionare cu apă potabilă, sistemele de canalizare pluvială și menajeră funcționează într-un mediu agresiv, în soluri cu nivel înalt al apelor freatice și soluri în care, periodic, au loc situații de avariere a rețelelor de distribuție a apei, ceea ce duce la creșterea uzurii tuburilor din beton armat și micșoarea duratei de exploatare a acestora. În consecință, porțiunea de drum din strada Kiev de la Gara Slobozia până la strada Cahul a fost conservată

până la realizarea expertizelor geologice și geodezice suplimentare, traficul rutier public și privat fiind suspendat. Urmare a realizării expertizelor menționate, în luna iulie 2021 porțiunea de drum parțial a fost deconservată. Având în vedere starea tehnică existentă a rețelelor, precum și importanța strategică a străzii, reabilitarea porțiunii de drum din strada Kiev (rețelele subterane, precum și accesele rutiere și pietonale) este o prioritate urgentă la nivelul zonei, în particular și la nivelul orașului, în general.



*Imaginea nr. 12: Infrastructura rutieră și pietonală în ZR.
Situția excepțională din strada Kiev
Sursa: Vizită de observare (aprilie 2021)*



*Imaginea nr. 13: Infrastructura rutieră și pietonală în ZR. Strada Petru Zadnipru
Sursa: Vizite de observare (noiembrie – decembrie 2021)*



*Imaginea nr. 14: Curtea blocului de locuințe din str. Kiev 50
Sursa: Vizite de observare (noiembrie – decembrie 2021)*

Din cauza lipsei de mentenanță, infrastructura rutieră și pietonală a degradat foarte repede în timp. Blocurile de locuințe nu au avut intervenții capitale, având în prezent rețele

învechite, acoperișuri întreținute de locatari, fațade urâte, anexe neautorizate. De asemenea, au suferit și spațiile publice care au fost abandonate, lăsate în paragină, și ca rezultat acaparate de garaje, anexe, gherete ambulante. Nu doar lipsa intervenției autorităților locale au dus la degradarea zonei, dar și lipsa sentimentului de apartenență, de proprietate, cauzat de fenomenele sociale negative (migrație, segregare, atomizare). Astfel, zona a devenit neatractivă, nesigură, în care rezidenții petrec tot mai puțin timp afară, timpul liber fiind consumat pe vicii. O problemă sesizabilă este și lipsa unui lider local care ar putea inspira rezidenții spre a se consolida, a lupta pentru un trai mai bun, pentru o vecinătate urbană armonioasă.

Necesități: Este necesar a crea asociații de locatari în blocuri. Este necesar a reabilita rețele interioare și exterioare. Este necesar a reabilita curțile blocurilor, dotarea cu mobilier urban, iluminat public, spații verzi de calitate. Este necesar în mod prioritar a reabilita accesele pietonale spre locuințe, instituții de educație și sănătate. Este necesar a sensibiliza rezidenții zonei pe marginea problemelor de infrastructură. În procesul de revitalizare tehnică este important a implica la maxim potențialul social local atât în construcție, cât și la amenajări, decorațiuni, reabilitarea spațiilor verzi, și nu în ultimul rând în mentenanță. Trebuie încurajați proprietarii spațiilor și clădirilor abandonate să intervină, să conserve, să securizeze bunurile pentru a nu provoca accidente. Trebuie implicați oamenii zonei în căutarea identității lor pentru a dezvolta ulterior o imagine specifică, locală a zonei de revitalizare. Sunt necesare niște instrumente de management local, în gestiunea unui lider local.

Potențial: Infrastructura nu este pierdută în totalitate, în mare parte ea trebuie recondiționată. Există spații publice suficiente, curți generoase alăturate blocurilor. Instituțiile se pot implica ca mediatori în procesul de asociere, de animare a zonei. De asemenea instituțiile locale pot deveni generatoare ale reabilitării și asumării spațiului public, prin a găzdui sărbători locale, târguri, evenimente care pot coagula o comunitate.

6.5. Sfera spațial-funcțională

Analiza sferei spațial-funcționale reprezintă o detaliere a stării instituțiilor publice din zonă, spațiilor urbane, precum și accesibilitatea serviciilor publice pentru locuitorii zonei. În acest sens, vor fi prezentate pe scurt instituțiile publice din zonă, în special baza tehnico-materială a acestora.

În zona de revitalizare își desfășoară activitatea Centrul de Sănătate Nr. 6, care deservește populația din zona Slobozia. Amplasat pe strada Kiev 30, CS Nr. 6 este situat într-o clădire construită în anii 1970, o clădire care în trecut a găzduit o grădiniță pentru copiii din zonă. Starea clădirii este satisfăcătoare pe motivul efectuării unor lucrări de reabilitare. Astfel, pe parcursul ultimilor 10 ani au fost schimbate geamurile și ușile, a fost schimbat acoperișul din azbest pe unul din tablă metalică. În același timp, în interiorul clădirii au fost efectuate reparații curente. CS Nr. 6 este dotat cu un cabinet de radiografie, staționar de zi, cabinet de fizioterapie și cabinet de sănătate reproductivă. Totodată, la primul etaj al clădirii este situată una dintre cele două farmacii din zona de revitalizare.

În subsolul clădirii CS Nr. 6 este amplasat Centrul de Sănătate Prietenos Tinerilor „ATIS”. Centrul, fondat în anul 2005 își propune promovarea modului sănătos de viață și cultivarea unui comportament responsabil în rândurile adolescenților și tinerilor de pe tot

teritoriul municipiului Bălți. Vârsta beneficiarilor de serviciile Centrului este cuprinsă între 10 – 24 ani, majoritatea beneficiarilor având vârsta între 15 și 18 ani. Centrul „ATIS” oferă servicii gratuite și confidențiale a următorilor specialiști: ginecolog, dermato-venerolog, terapeut/internist, psiholog și asistent social. În anul 2020, de serviciile Centrului au beneficiat circa 400 persoane. Săptămânal în cadrul ATIS activează Școala tinerei familii. Totodată, specialiștii Centrului realizează cursuri ca psihologia individuală și de grup și autocunoașterea și autodezvoltarea. În cadrul Centrului sunt antrenați 25 voluntari, dintre care 15 fiind activi. Luând în considerare caracterul confidențial al beneficiarilor instituției, nu a putut fi identificat numărul beneficiarilor din cadrul zonei de revitalizare. Însă, amplasarea acestuia în zonă, cu siguranță influențează promovarea acestuia printre rândurile tinerilor din zona de revitalizare. În același timp, ATIS cooperează activ cu Gimnaziul „A. I. Cuza” desfășurând periodic activități comune.



*Imaginea nr. 15: Centrul de Sănătate Nr. 6, str. Kiev 30
Sursa: Vizite de observare (noiembrie – decembrie 2021)*

În zona de revitalizare este situat Centrul de găzduire și adaptarea socială a persoanelor fără adăpost „Reîntoarece”, str. Kiev, 17. Scopul Centrului este de a oferi servicii de plasament și asistență persoanelor fără adăpost în vederea socializării și integrării lor în comunitate. Capacitatea serviciilor Centrului este de 15 persoane, în permanență activând la capacitate maximă. Sursa de finanțare a Centrului este bugetul municipal.



*Imaginea nr. 16: Centrul de găzduire și adaptarea persoanelor fără adăpost „Reîntoarece”
Sursa: Vizite de observare (noiembrie – decembrie 2021)*

Gimnaziul „A.I.Cuza” este situat pe str. Cahul 46. Clădirea instituției cu 2 (două) etaje, construită în anul 1964, include 18 (optsprezece) săli de clasă, 2 (două) laboratoare, 1(un) atelier pentru educația tehnologică, 1 (una) cantină, 1 (una) sală de sport, 1 (un) punct medical. Clădirea instituției este conectată la toate rețelele inginerești, însă atât clădirea cât și rețelele nu au avut intervenții capitale de la recepția clădirii, ceea ce reprezintă principala problemă a instituției. Teritoriul instituției de educație constituie 1 ha și dispune de un teren de fotbal, teren de baschet, elemente sportive pentru fitness și pistă de alergat, reabilitate în perioada mai-noiembrie 2018 în urma implementării proiectului-pilot de revitalizare urbană. Totodată, în cadrul proiectului pilot a fost creat accesul pentru persoane cu mobilități reduse și realizată reparația capitală a blocurilor sanitare.

În Gimnaziu activează 33 profesori și 16 personal auxiliar. În total, în instituție sunt școlarizați 409 elevi, dintre care 59 din familii numeroase, 26 din familii social-vulnerabile, 7 cu tutelă și 4 copii orfani, iar 14 elevi sunt cu cerințe educaționale speciale (CES). În același timp, părinții a 42 de elevi sunt plecați peste hotare. De alimentație gratuită beneficiază 182 elevi din treapta primară (dejun), 21 elevi din familii social – vulnerabile (prânz). Este de menționat faptul că, în instituție există 8 (opt) cercuri extracurriculare în cadrul cărora sunt antrenați 120 elevi și 3 (trei) secții sportive frecventate de 45 elevi.



*Imaginea nr. 17: Intrarea centrală în Gimnaziul „A.I.Cuza”. Actualmente neutilizată din cauza pragului deteriorat, acoperișului acestuia și terenului neamenajat
Sursa: Vizite de observare (noiembrie – decembrie 2021)*

Gimnaziul Nr. 3 este situat pe strada Sorociei, 21. Clădirea instituției a fost construită în anul 1961, are 2 (două) nivele și include 14 săli de clasă, un laborator de informatică, o sală de sport, o cantină, un punct medical și un Centru de Resurse pentru Educația Incluzivă (CREI). Clădirea instituției este conectată la toate rețelele inginerești, însă atât clădirea cât și rețelele nu au avut intervenții capitale de la recepția clădirii, ceea ce reprezintă principala problemă a instituției. Teritoriul instituției constituie peste 1 ha și dispune de un teren de baschet, un teren de fotbal aflate în stare degradată.

În Gimnaziu activează 20 cadre didactice și 9 personal auxiliar. În total, în instituție sunt școlarizați 150 elevi (capacitatea maximă a instituției fiind de circa 420 elevi). Din numărul total al elevilor, 52 elevi provin din familii numeroase, 38 din familii incomplete, 41 din familii social-vulnerabile, 6 cu tutelă. În același timp, părinții a 12 elevi sunt plecați peste hotare. Este de menționat că pentru 28 elevi cu cerințe educaționale special este organizată activitatea Centrului de Resurse pentru Educația Incluzivă cu implicarea a 2 (două) cadre didactice de sprijin.

De alimentație gratuită beneficiază 70 elevi din treapta primară (dejun), 12 elevi din familii social – vulnerabile (prânz).

Gimnaziul Nr. 6 este situat pe str. Kiev, 16. Clădirea instituției constă din 2 (două) blocuri (1 bloc cu 2 etaje construit în anul 1954; 1 bloc cu 3 etaje construit în anul 1972). Ambele blocuri de studiu includ 30 săli de clasă, 2 laboratoare, 1 sală festivă, 1 sală de sport și punct medical. În Gimnaziul Nr. 6 activează 18 profesori și 12 personal auxiliar. În instituție sunt școlarizați 213 elevi, dintre care 44 din familii numeroase, 57 din familii social-vulnerabile, 7 cu tutelă și 4 copii orfani, iar 7 elevi sunt cu cerințe educaționale

speciale (CES). De alimentație gratuită beneficiază 99 elevi din treapta primară (dejun), 12 elevi din familii social – vulnerabile (prânz).

Infrastructura degradată este cea mai stringentă problemă a Gimnaziului Nr. 6. În afară de acoperișul clădirii care a fost reparat capital în anul 2016, precum și amenajarea și dotarea parțială a sălii de festivități în anul 2018, atât sălile de studiu, cât și rețelele ingineresti și alte spații nu au beneficiat de reparații capitale din momentul recepției clădirii. Este necesar de a menționa că, actualmente blocul 1 de studii este neutilizat fiind în stare avansată de degradare și necesită intervenții capitale urgente.



*Imaginea nr. 18: Gimnaziul Nr. 6, str. Kiev 16
Sursa: Vizite de observare (noiembrie – decembrie 2021)*

Instituția de Educație Timpurie Nr. 4 „Grigore Vieru” este situată pe strada Fedico 8. În anul 2020, instituția a fost frecventată de 196 copii, capacitatea maximă a acesteia fiind de 260 copii. În instituția constituită din 4 (patru) blocuri cu 2 (două) etaje, funcționează 11 grupe dintre care 2 (două) grupe de creșă și 9 (nouă) preșcolare. Instituția dispune de 1 (una) bucătărie, sală festivă, sală de sport, punct medical, depozit și spălătorie. În afară de reparația capitală sistemului termic al instituției și pavarea parțială a curții, atât grupele instituției, cât și celelalte spații nu au beneficiat de dotări și reparații capitale din momentul recepției clădirii. O problemă stringentă a instituției este baza tehnico-materială, în special paturile de fier și mobilierul în stare degradată, precum și saltelele, pernele și cearșafurile care sunt vechi de mai bine de 40 ani. De asemenea, subsolul clădirii necesită reparații curente, fiind umed și neîncălzit. În același timp, fațada clădirii necesită a fi reparată parțial din cauza tencuielii căzute. În ceea ce privește curtea instituției, menționăm că, pavilioanele de joacă sunt în stare satisfăcătoare, însă instalațiile de joacă sunt degradate. Pavajul este deteriorat. Iluminatul curții lipsește, fapt ce creează mari dificultăți în perioada rece a anului.



Imaginea nr. 19: Curtea Instituției de Educație Timpurie Nr. 4 „Grigore Vieru”

Sursa: Vizite de observare (noiembrie – decembrie 2021)

Instituția de Educație Timpurie Nr. 20 „Zâmbetul” este situată pe strada Cahul 1A. În anul 2020, instituția a fost frecventată de 149 copii, capacitatea maximă a acesteia fiind de 115 copii. În instituția constituită din 1 (un) bloc cu 2 (două) etaje, funcționează 6 grupe dintre care 1 (una) grupă de creșă și 5 (cinci) preșcolare. Instituția dispune de 1 (una) bucătărie, sală festivă, punct medical, depozit și spălătorie. Din numărul total al copiilor, 10 sunt copii cu cerințe educaționale speciale, iar în acest sens instituția dispune de un Centru de resurse și un psihopedagog. Unica reparație capitală a instituției a fost realizată în anul 2015 odată cu reparația acoperișului. Cea mai stringentă problemă a instituției reprezintă depozitul pentru păstrarea legumelor și fructelor, folosite pentru prepararea alimentelor, care este situat într-o clădire aparte. Depozitul nu dispune de echipament electric și de ventilare, iar în acest caz păstrarea produselor alimentare este neconformă normelor sanitare. O altă problemă a instituției este baza tehnico-materială, în special paturile și mobilierul în stare degradată, precum și saltelele, pernele și cearșafurile care nu au fost schimbate din perioada recepției clădirii instituției, iar echipamentul de bucătărie este învechit și neeficient. În grupele pentru copii, o mare problemă sunt ferestrele. O mare parte dintre acestea sunt degradate, ceea ce nu permite etanșare adecvată și aerisire la necesitate. De asemenea, starea pardoselilor este în stare nesatisfăcătoare, în mare parte existând linoleum cârpit care nu permite o igienizare adecvată. În ceea ce privește curtea instituției, principalele probleme sunt lipsa iluminatului pe tot teritoriul și pavajul care parțial lipsește, ceea ce provoacă praf și noroi.

Drept concluzie se poate puncta că toate instituțiile au nevoie de reabilitare a sistemelor edilitare, reparații capitale și curente, înlocuirea bazei tehnico-materiale,

reabilitarea terenurilor aferente, dar și valorificarea spațiilor abandonate ale acestora. De asemenea, trebuie punctat și faptul că trebuie îmbunătățit sistemul de management al instituțiilor prin consolidarea capacităților. Atractivitatea instituțiilor suferă din cauza ofertei educaționale care nu este actualizată în permanență.

Necesități: Este necesar a soluționa problemele de infrastructură prioritară a instituțiilor, în acest sens este nevoie de o analiză detaliată cu prioritizarea investițiilor. Managerii au nevoie de ajutor în soluționarea problemelor tehnice specifice. Trebuie îmbunătățită oferta educațională. Este necesar a amenaja terenul aferent pentru a-l face atractiv și sigur. Trebuie valorificat potențialul instituțiilor, spațiile și terenurile abandonate. Ar fi bine dacă contribuția asociației de părinți ar fi utilizată doar în scop educațional și nu infrastructură. Este necesar a continua sensibilizarea în vederea investiției în instituțiile educaționale.

Potențial: În jurul instituțiilor se poate coagula un șir de evenimente culturale care vor dezvolta oferta educațională, dar și va crește comunitatea. Instituțiile de educație pot compensa pierderile de spații publice prin a permite utilizarea terenurilor sportive ca spații multifuncționale. Personalul didactic este o resursă umană importantă pentru ZR. Ei pot fi implicați în evenimente, ateliere, consiliere. Un potențial enorm îl reprezintă Centrul de Sănătate Prietenos Tinerilor „ATIS” care este o inovație. Prin promovarea serviciilor Centrului și implementarea proiectelor cu participarea ATIS, locuitorii zonei de revitalizare vor obține noi capacități în domeniul modului sănătos de viață și incluziunii sociale.

6.6. Sfera spațiilor publice, spațiilor verzi, de agrement și sport

O problemă a zonei de revitalizare o reprezintă lipsa spațiilor publice comune. Totodată, în ZR lipsesc zonele de recreere și agrement, spații destinate vârstnicilor, spații de cultură sau spații sportive multifuncționale. Totodată, în zona de revitalizare nu există terenuri sau complexe sportive, în afară de Stadionul Locomotiv, aflat în stare de degradare avansată. Atât terenul de fotbal, cât și celelalte spații sportive fiind în stare nesatisfăcătoare.

Zona de revitalizare poate fi pe dreptate numită o „zonă verde” datorită prezenței spațiilor verzi pe întreg teritoriul zonei. Atât instituțiile din zonă, cât și blocurile de locuit au curți cu vegetație în abundență. Problema spațiilor verzi este că nu sunt întreținute suficient. Mulți din arborii în vârstă au devenit periculoși pentru populație. Vegetația de talie mică nu este îngrijită. Gazoanele lipsesc sau sunt în stare deplorabilă.

Necesități: Este necesar a crește siguranța și calitatea spațiilor publice. Sunt necesare investiții în reabilitarea sau reînnoirea mobilierului urban, a pavajelor, rețelelor de iluminat public. Este necesar în mod prioritar a reabilita accesele pietonale spre locuințe, instituții de educație și sănătate. Este necesară mărirea și amenajarea spațiilor verzi. Este necesară dezasblarea construcțiilor neautorizate de tip garaje care ocupă o mare parte a spațiilor comune din curți.

Potențial: Există spații publice suficiente, curți generoase alăturate blocurilor, iar odată cu eliberarea terenurilor de acareturi și garaje se vor putea amenaja terenuri pentru sport sau pentru odihnă.

6.7. Sfera transportului public

Un potențial important al zonei de revitalizare este conexiunea de transport public. Astfel, zona dispune de o conexiune rutieră suficientă cu majoritatea zonelor orașului. În centrul strategic al zonei, pe strada Kiev, circulă 2 (două) rute de troleibuz care traversând zona Centru, asigură conexiunea cu zonele Pământeni și Dacia. Totodată, pe acest segment circulă 2 (două) rute de microbuz care asigură conexiunea cu zonele Autogara, Dacia, Centru și Pământeni. Problemele caracteristice transportului public sunt similare în tot orașul. Simbolul zonei de revitalizare este Gara feroviară „Bălți-Slobozia”, care asigură oportunitatea transportului feroviar atât pentru locuitorii zonei, cât și pentru locuitorii orașului. Totuși, este necesar de a fi menționat că, având în vedere situația excepțională din strada Kiev, sferei de transport public din zonă reprezintă una din principalele provocări ale locuitorilor zonei, având în vedere suspendarea circulației transportului electric.

Necesități: Este necesară reabilitarea stațiilor de așteptare a transportului public, luând în considerare și necesitățile persoanelor dezavantajate. Este necesar de a identifica soluții alternative pe perioada realizării lucrărilor de reabilitare și modernizare a străzii Kiev.

Potențial: Transportul public facilitează dezvoltarea economică, conexiunea cu sistemul de servicii publice accesibile în oraș.



*Imaginea nr. 20: Stație de așteptare a transportului public, str. Kiev
Sursa: Vizite de observare (noiembrie – decembrie 2021)*

7. DE LA VIZIUNE LA ACȚIUNE

7.1. Viziunea stării după revitalizare

Motto: „Împreună pentru un mod de viață sănătos, incluziune socială și siguranță în zona Slobozia”

În anul 2026, în urma implementării Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți, locuitorii zonei Slobozia vor beneficia de un mediu educațional calitativ în instituțiile de educație timpurie nr. 4 și nr. 20, Gimnaziul „A.I.Cuza”, Gimnaziul Nr. 6, Gimnaziul Nr. 3, Centrul de Sănătate Nr. 6 și Centrul de Sănătate Prietenos Tinerilor „ATIS”, precum și posibilitatea de a-și petrece timpul liber într-un spațiu incluziv, accesibil tuturor categoriilor de vârstă, cât și oportunitatea de a practica sport pe terenuri dotate și sigure. Implicarea locuitorilor zonei ca element principal, va asigura o implementare transparentă și focalizată pe priorități, generând apartenență și atașament pentru spațiul public comun. De asemenea, accesele rutiere și pietonale, precum și curțile blocurilor de locuințe vor deveni mai sigure prin reabilitarea trotuarelor, iluminatului public și a spațiilor verzi.

7.2. Scopul revitalizării

Obiectivele PRU al mun. Bălți rezultă din analiza aprofundată a zonei de revitalizare, răspund la cele mai importante nevoi ale sale, se concentrează pe găsirea unor soluții eficiente și eliminarea fenomenelor negative din fiecare sferă. În același timp, obiectivele Programului se bazează pe potențialul de dezvoltare al zonei de revitalizare identificate și indicate în diagnostic.

Obiectivul general al PRU al municipiului Bălți este:

**ÎMBUNĂTĂȚIREA CONDIȚIILOR DE VIAȚĂ PENTRU LOCUITORII
ZONEI SLOBOZIA DIN MUNICIPIUL BĂLȚI**

Obiectivele specifice ale PRU al municipiului Bălți sunt:

OS 1 – Îmbunătățirea serviciilor educaționale în zona de revitalizare
OS 2 – Crearea condițiilor pentru interacțiunea socială a membrilor comunității locale
OS 3 – Asigurarea securității spațiilor publice și îmbunătățirea condițiilor de mediu în zona Slobozia
OS 4 – Creșterea atractivității economice a zonei de revitalizare

Obiectivul specific 1 „Îmbunătățirea serviciilor educaționale în zona de revitalizare” se referă la îmbunătățirea stării tehnice, a infrastructurii primordiale a instituțiilor de educație din ZR, dar și sporirea capacităților administrative. Acesta se va realiza prin **implementarea proiectelor de reabilitare a infrastructurii, îmbunătățirea ofertei educaționale și consolidarea capacităților angajaților instituțiilor date.**

Obiectivul specific 2 „Crearea condițiilor pentru interacțiunea socială a membrilor comunității locale” se referă la crearea oportunităților ca comunitatea, indiferent de vârstă, sex, stare materială, apartenență etnică, ideologie și stare fizică, să interacționeze facil. Acesta va fi realizat prin **practicarea de comun a sportului, meșteșugărit, grădinărit urban, activități economice, ateliere, participarea la evenimente culturale și sportive, amenajarea spațiilor verzi și de odihnă**. În acest sens, spectrul de intervenții este foarte larg, important este ca activitățile să fie realizate cu participarea locuitorilor zonei.

Obiectivul specific 3 „Asigurarea securității spațiilor publice și îmbunătățirea condițiilor de mediu în zona Slobozia se va realiza prin **îmbunătățirea infrastructurii rutiere și pietonale, cât și accesele spre instituțiile publice, reabilitarea sistemului de iluminat public, spațiilor verzi, amenajarea unor platforme închise de colectare și sortare a deșeurilor**.

Obiectivul specific 4 „Creșterea atractivității economice a zonei de revitalizare” se va realiza prin **demararea unor activități economice noi pentru această zonă**. Iar prin **îmbunătățirea imaginii zonei**, vor fi atrași antreprenori și prestatori de servicii.

7.3. Implementarea PRU. Portofoliul de proiecte

Proiectele de revitalizare au fost grupate în două categorii. Prima, proiectele de bază, în care fiecare din ele sunt marcate cu numere, conține o listă a angajamentelor de bază care au o importanță majoră pentru proces. Aceste angajamente de bază au fost descrise detaliat în ceea ce privește domeniul de aplicare, costurile și grupurile țintă. Finanțarea acestor proiecte nu este încă asigurată, prin urmare, cadrul financiar a fost stabilit orientativ.

A doua categorie include proiectele complementare, care nu pot fi definite în mod exact la etapa de pregătire a Programului. Definirea unui cadru general pentru proiectele complementare va permite ca în viitor să se includă în sfera de aplicare a Programului activitățile care vor contribui la realizarea obiectivelor Programului și vor fi formulate în timpul implementării acestuia (de exemplu, de către entitățile care se vor implica apoi în implementarea Programului).

7.3.1. Proiecte de bază

Nr proiectului	1
Titlul proiectului	Reabilitarea și modernizarea străzii Kiev
Obiectiv specific	OS 2, OS 3, OS 4
Localizarea	Strada Kiev
Instituția responsabilă	Primăria municipiului Bălți
Grupurile țintă	Locuitorii zonei de revitalizare
Descrierea proiectului	Proiectul presupune realizarea lucrărilor de reabilitare și modernizare a acceselor rutiere și pietonale, precum și reparația capitală a rețelelor subterane pe strada Kiev. În acest sens, se vor realiza următoarele activități:

	<ul style="list-style-type: none"> - reabilitarea rețelelor subterane (sistem de aprovizionare cu apă, sistem centralizat de canalizare, sistem de gestionare a apelor pluviale); - reabilitarea suprafeței carosabile; - reabilitarea trotuarelor pe ambele părți ale străzii; - modernizarea sistemului public de iluminat stradal.
Cost estimativ	100 000 000 MDL
Sursa de finanțare	Surse externe Bugetul municipal – 10 % Fonduri naționale – 20%
Rezultate estimate	Strada Kiev reabilitată și modernizată
Metode de evaluare (măsurare) a efectelor proiectului de revitalizare	Numărul intervențiilor pentru reabilitarea spațiului public. Numărul persoanelor care folosesc spațiul public revitalizat

Nr proiectului	2
Titlul proiectului	Îmbunătățirea sistemului de gestionare a deșeurilor menajere în ZR
Obiectiv specific	OS 3
Localizarea	Curțile blocurilor de locuințe din ZR
Instituția responsabilă	Primăria municipiului Bălți
Grupurile țintă	Locuitorii zonei de revitalizare
Descrierea proiectului	<p>Proiectul prevede reabilitarea și modernizarea a 10 (zece) platforme de colectare a deșeurilor menajere în curțile blocurilor de locuințe din ZR, acestea fiind situate pe locul amplasării spațiilor de colectare vechi care au degradat în timp. Platformele de colectare a deșeurilor menajere vor fi de tip închis, având acoperiș și gard de protecție, precum și dotate cu pubele, inclusiv pentru colectarea separată a deșeurilor. De asemenea, în preajma platformelor vor fi efectuate lucrări de înverzire și de sădire a arborilor și arbuștilor.</p> <p>În curțile blocurilor de locuințe unde nu există posibilitatea creării platformelor de colectare noi, proiectul prevede achiziționarea pubelelor suplimentare.</p> <p>Proiectul include o componentă soft care conține activități privind consolidarea interacțiunii între membrii comunității locale prin organizarea activităților de salubritate și întreținere, precum și activități educaționale privind promovarea colectării separate a deșeurilor.</p>
Cost estimativ	1 000 000 MDL

Sursa de finanțare	Surse externe Bugetul municipal – 10 % Fonduri naționale – 20%
Rezultate estimate	Platforme de colectare a deșeurilor menajere funcționale și sigure. Reducerea numărului de câini fără adăpost
Metode de evaluare (măsurare) a efectelor proiectului de revitalizare	Numărul de platforme pentru colectarea deșeurilor menajere modernizate Numărul pubelelor suplimentare achiziționate

Nr proiectului	3
Titlul proiectului	Modernizarea Instituției de Educație Timpurie Nr. 4 „Grigore Vieru”
Obiectiv specific	OS 1, OS 2 și OS 3
Localizarea	str. Fedico nr. 4
Instituția responsabilă	Primăria municipiului Bălți
Grupurile țintă	Locuitorii ZR
Descrierea proiectului	<p>Proiectul presupune îmbunătățirea infrastructurii educaționale, precum și creșterea accesului, calității și a atractivității educației preșcolare în ZR prin modernizarea și renovarea IET Nr. 4 „Grigore Vieru”. Dezvoltarea instituțională se va realiza printr-un complex de intervenții privind reparația capitală a clădirii, inclusiv a spațiilor interioare, schimbarea acoperișului, modernizarea rețelelor electrice, reabilitarea sistemului de aprovizionare cu apă și canalizare, reabilitarea sistemului de iluminat exterior, reabilitarea pavajului, izolarea termică a pereților exteriori, schimbarea ferestrelor, ușilor și alte măsuri de eficiență energetică.</p> <p>Totodată, proiectul prevede construcția unei rampe de acces pentru copii cu mobilitate redusă, dotarea instituției cu echipamente, lenjerie, jucării educaționale și mobilier nou, precum și amenajarea mobilierului de exterior și locurilor de joacă, spațiilor sportive, platformei pentru colectarea deșeurilor, precum și crearea unei zone verzi cu gazon natural, flori și arbuști.</p> <p>Proiectul conține o componentă soft care prevede activități privind promovarea educației incluzive, dezvoltarea managementului instituției, perfecționarea profesională a personalului instituției, dezvoltarea ofertei educaționale, precum și dezvoltarea unor parteneriate și proiecte locale,</p>

	naționale și internaționale care să asigure implicarea instituției în viața comunității locale.
Cost estimativ	10 000 000 MDL
Sursa de finanțare	Surse externe Bugetul municipal – 10 % Fonduri naționale – 20%
Rezultate estimate	Modernizarea IET nr. 4 „Grigore Vieru”
Metode de evaluare (măsurare) a efectelor proiectului de revitalizare	Numărul intervențiilor pentru modernizarea instituției preșcolare

Nr proiectului	4
Titlul proiectului	Modernizarea Instituției de Educație Timpurie Nr. 20 „Zâmbetul”
Obiectiv specific	OS 1, OS 2 și OS 3
Localizarea	str. Cahul nr. 1A
Instituția responsabilă	Primăria municipiului Bălți
Grupurile țintă	Locuitorii ZR
Descrierea proiectului	<p>Proiectul presupune îmbunătățirea infrastructurii educaționale, precum și creșterea accesului, calității și a atractivității educației preșcolare în ZR prin modernizarea și renovarea IET nr. 20 „Zâmbetul”. Dezvoltarea instituțională se va realiza printr-un complex de intervenții privind reparația capitală a clădirii, inclusiv a spațiilor interioare, reabilitarea sistemului termic, modernizarea rețelelor electrice, reabilitarea sistemului de aprovizionare cu apă și canalizare, reabilitarea sistemului de iluminat exterior, reabilitarea pavajului, izolarea termică a pereților exteriori, schimbarea ferestrelor, ușilor și altor măsuri de eficiență energetică.</p> <p>Totodată, proiectul prevede modernizarea depozitului pentru păstrarea produselor alimentare, dotarea instituției cu echipamente, lenjerie, jucării educaționale și mobilier nou, renovarea și dotarea Centrului de resurse pentru educația incluzivă, precum și amenajarea mobilierului de exterior și terenurilor de joacă, spațiilor sportive etc.</p> <p>Proiectul presupune construcția unei rampe de acces pentru copii cu mobilitate redusă, precum și crearea unei platforme pentru colectarea deșeurilor și amenajarea unei zone verzi cu gazon natural, flori și arbuști.</p>

	Proiectul conține o componentă soft care prevede activități privind promovarea educației incluzive, dezvoltarea managementului instituției, perfecționarea profesională a personalului instituției, dezvoltarea ofertei educaționale, precum și dezvoltarea unor parteneriate și proiecte locale, naționale și internaționale care să asigure implicarea instituției în viața comunității locale.
Cost estimativ	10 000 000 MDL
Sursa de finanțare	Surse externe Bugetul municipal – 10% Fonduri naționale – 20%
Rezultate estimate	Modernizarea IET nr. 20 „Zâmbetul”
Metode de evaluare (măsurare) a efectelor proiectului de revitalizare	Numărul intervențiilor pentru modernizarea instituției preșcolare

Nr proiectului	5
Titlul proiectului	Modernizarea Gimnaziului „Alexandru Ioan Cuza”
Obiectiv specific	OS 1, OS 2 și OS 3
Localizarea	str. Cahul nr. 48
Instituția responsabilă	Primăria municipiului Bălți
Grupurile țintă	Locuitorii ZR
Descrierea proiectului	<p>Proiectul presupune îmbunătățirea infrastructurii educaționale, precum și creșterea accesului, calității și a atractivității sistemului educațional în ZR prin modernizarea și renovarea Gimnaziului „A.I.Cuza”. Dezvoltarea instituțională se va realiza printr-un complex de intervenții privind reparația capitală a clădirii, reabilitarea sistemului termic, modernizarea rețelelor electrice, reabilitarea sistemului de aprovizionare cu apă și canalizare, renovarea blocurilor sanitare, renovarea sălii sportive, renovarea și dotarea blocului alimentar, extinderea sistemului de iluminat exterior, izolarea termică a pereților exteriori, schimbarea ferestrelor, ușilor și altor măsuri de eficiență energetică.</p> <p>Totodată, proiectul prevede realizarea amenajărilor exterioare care să cuprindă reabilitarea pavajului, modernizarea spațiilor sportive, crearea unui spațiu pentru activități de recreere, intervenții privind amenajarea spațiilor verzi etc.</p> <p>Proiectul presupune crearea în cadrul instituției de educație a unui Laborator de creativitate pentru elevi</p>

	<p>și profesori și dotarea acestuia cu table interactive, tablete, software și alte soluții inteligente destinate educației SMART.</p> <p>Proiectul conține o componentă soft care prevede activități privind promovarea educației incluzive, dezvoltarea managementului instituției, perfecționarea profesională a personalului instituției, dezvoltarea ofertei educaționale, precum și dezvoltarea unor parteneriate și proiecte locale, naționale și internaționale care să asigure implicarea instituției în viața comunității locale.</p>
Cost estimativ	10 000 000 MDL
Sursa de finanțare	Surse externe Bugetul municipal – 10% Fonduri naționale – 20%
Rezultate estimate	Modernizarea Gimnaziului „Alexandru Ioan Cuza”
Metode de evaluare (măsurare) a efectelor proiectului de revitalizare	Numărul intervențiilor pentru modernizarea instituției de învățământ general

Nr proiectului	6
Titlul proiectului	Modernizarea Gimnaziului Nr. 3
Obiectiv specific	OS 1, OS 2 și OS 3
Localizarea	str. Sorocii, 30
Instituția responsabilă	Primăria municipiului Bălți
Grupurile țintă	Locuitorii ZR
Descrierea proiectului	<p>Proiectul presupune îmbunătățirea infrastructurii educaționale, precum și creșterea accesului, calității și a atractivității sistemului educațional în ZR prin modernizarea și renovarea Gimnaziului Nr. 3. Dezvoltarea instituțională se va realiza printr-un complex de intervenții privind reparația capitală a clădirii, reabilitarea și modernizarea rețelelor ingineresti, renovarea blocurilor sanitare, renovarea sălii sportive, renovarea și dotarea blocului alimentar, izolarea termică a pereților exteriori, schimbarea ferestrelor, ușilor și altor măsuri de eficiență energetică.</p> <p>Totodată, proiectul prevede realizarea amenajărilor exterioare care să cuprindă reabilitarea pavajului, modernizarea spațiilor sportive, crearea unui spațiu pentru activități de recreere, intervenții privind amenajarea spațiilor verzi etc.</p>

	Proiectul conține o componentă soft care prevede activități privind promovarea educației incluzive, dezvoltarea managementului instituției, perfecționarea profesională a personalului instituției, dezvoltarea ofertei educaționale, precum și dezvoltarea unor parteneriate și proiecte locale, naționale și internaționale care să asigure implicarea instituției în viața comunității locale.
Cost estimativ	20 000 000 MDL
Sursa de finanțare	Surse externe Bugetul municipal – 10% Fonduri naționale – 20%
Rezultate estimate	Modernizarea Gimnaziului Nr. 3
Metode de evaluare (măsurare) a efectelor proiectului de revitalizare	Numărul intervențiilor pentru modernizarea instituției de învățământ general

Nr proiectului	7
Titlul proiectului	Modernizarea Gimnaziului Nr. 6
Obiectiv specific	OS 1, OS 2 și OS 3
Localizarea	str. Kiev, 16
Instituția responsabilă	Primăria municipiului Bălți
Grupurile țintă	Locuitorii ZR
Descrierea proiectului	<p>Proiectul presupune îmbunătățirea infrastructurii educaționale, precum și creșterea accesului, calității și a atractivității sistemului educațional în ZR prin modernizarea și renovarea Gimnaziului Nr. 6. Dezvoltarea instituțională se va realiza printr-un complex de intervenții privind reparația capitală a clădirii, reabilitarea și modernizarea rețelelor ingineresti, renovarea blocurilor sanitare, renovarea sălii sportive, renovarea și dotarea blocului alimentar, izolarea termică a pereților exteriori, schimbarea ferestrelor, ușilor și altor măsuri de eficiență energetică.</p> <p>Totodată, proiectul prevede realizarea amenajărilor exterioare care să cuprindă reabilitarea pavajului, modernizarea spațiilor sportive, crearea unui spațiu pentru activități de recreere, intervenții privind amenajarea spațiilor verzi etc.</p> <p>Proiectul conține o componentă soft care prevede activități privind promovarea educației incluzive, dezvoltarea managementului instituției,</p>

	perfecționarea profesională a personalului instituției, dezvoltarea ofertei educaționale, precum și dezvoltarea unor parteneriate și proiecte locale, naționale și internaționale care să asigure implicarea instituției în viața comunității locale.
Cost estimativ	20 000 000 MDL
Sursa de finanțare	Surse externe Bugetul municipal – 10% Fonduri naționale – 20%
Rezultate estimate	Modernizarea Gimnaziului Nr. 6
Metode de evaluare (măsurare) a efectelor proiectului de revitalizare	Numărul intervențiilor pentru modernizarea instituției de învățământ general

Nr proiectului	8
Titlul proiectului	Amenajarea spațiilor de relaxare și socializare pentru adolescenți, tineri, adulți și persoane cu necesități speciale
Obiectiv specific	OS 2, OS 3
Localizarea	Toată zona de revitalizare
Instituția responsabilă	Primăria municipiului Bălți
Grupurile țintă	Locuitorii zonei de revitalizare
Descrierea proiectului	Străzile rezidențiale din ZR trebuie regândite ca spații publice partajate. Proiectul presupune amenajarea spațiilor de relaxare și socializare pentru interacțiunea persoanelor de diferite vârste și realizarea activităților de recreere. În acest sens, proiectul prevede: - instalarea băncilor și grupurilor de bănci dotate cu pergole acoperite de vegetație; - amenajarea mobilierului stradal creativ (ex. leagăne, șezlonguri urbane); - instalarea meselor pentru șah și/sau tablelor de șah supradimensionate; - instalarea meselor pentru tenis de masă; - amenajarea spațiilor publice destinate persoanelor cu mobilitate redusă (ex. leagăn special destinat pentru aceste persoane).
Cost estimativ	1 000 000 MDL
Sursa de finanțare	Surse externe Bugetul municipal – 10% Fonduri naționale – 20%
Rezultate estimate	Regândirea spațiilor publice din ZR

Metode de evaluare (măsurare) a efectelor proiectului de revitalizare	Numărul intervențiilor pentru reabilitarea spațiului public. Numărul persoanelor care folosesc spațiul public revitalizat
------------------------------------------------------------------------------	---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

7.3.2. Proiecte complementare

Nr proiectului	A
Titlul proiectului	Interacțiunea socială - condiție a dezvoltării locale
Descrierea proiectului	<p>Proiectul își propune ca obiectiv susținerea activităților comune realizate de către locuitorii ZR care sunt menite să sporească interacțiunea socială, să consolideze încrederea între locuitori, să diminueze segregarea spațială și să stimuleze parteneriate eficiente.</p> <p>Implementarea proiectului va fi asigurată de Grupul local de inițiativă care prin intermediul interacțiunii cu locuitorii (dezbateri, consultări publice, sondaje, studii), va elabora un calendar al activităților sociale și culturale pentru coagularea comunității locale.</p> <p>Astfel, se prevede organizarea și desfășurarea sărbătorilor, expozițiilor, festivalurilor, concertelor, picnicurilor, concursurilor, competițiilor sportive și a altor activități menite să sporească coeziunea socială.</p> <p>Totodată, proiectul presupune o implicare activă a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor „ATIS”, Asociației Obștești „Uniunea pentru Echitate și Sănătate”, dar și a administrației publice locale, instituțiilor publice, agenților economici și organizațiilor neguvernamentale.</p>
Cost estimativ	1 000 000 MDL
Surse de finanțare	Surse externe

Nr proiectului	B
Titlul proiectului	Spațiul cultural - spațiul care unește
Descrierea proiectului	<p>Proiectul prevede amenajarea unui spațiu cultural în ZR sub forma unui teatru de vară. Obiectivul general constă în creșterea calității vieții în ZR prin diversificarea infrastructurii urbane specifice culturii ca factor care stimulează interacțiunea dintre membrii societății, contribuie la îmbunătățirea accesului la cultură și valorificarea potențialului cultural.</p>

	<p>Activitatea teatrului de vară va fi coordonată de către Grupul local de inițiativă care va fi responsabil de organizarea evenimentelor culturale comune pentru locuitorii zonei. Astfel, în baza unui plan de activități elaborat în comun cu locuitorii ZR, vor fi desfășurate concerte, expoziții, proiecții de film etc. Totodată, spațiul cultural va putea fi utilizat pentru desfășurarea atelierelor de instruire, workshop-urilor, organizate de către Centrul de Sănătate Prietenos Tinerilor „ATIS”, AO „Uniunea pentru Echitate și Sănătate” sau alte organizații neguvernamentale și grupuri de inițiativă din municipiu. Totodată, spațiul cultural va atrage locuitorii din zonele din apropiere, generând potențial pentru dezvoltarea economică la nivel local. În același context, proiectul oferă oportunitatea unui parteneriat între comunitatea locală și administrația publică, care va fi implicată în organizarea evenimentelor culturale.</p>
Cost estimativ	1 000 000 MDL
Surse de finanțare	Surse externe

Nr proiectului	C
Titlul proiectului	Amenajarea terenurilor de sport universale
Descrierea proiectului	<p>Proiectul presupune asigurarea ZR cu terenuri de sport universale cu dimensiunea 20x14 destinate jocurilor sportive. Terenurile vor fi dotate cu gard de protecție de 3 metri și pavaj de cauciuc. Totodată, terenurile vor conține 4 coșuri pentru baschet și 2 porți pentru fotbal.</p> <p>Terenurile de sport vor avea rolul de a activa comunitatea întru promovarea modului sănătos de viață și de a oferi un loc sigur de petrecere a timpului liber pentru copii și tineri, în vecinătatea blocurilor de locuit, fiind astfel sub supravegherea adulților.</p>
Cost estimativ	3 000 000 MDL
Surse de finanțare	Bugetul municipal Bălți

Nr proiectului	D
Titlul proiectului	Reabilitarea infrastructurii rutiere și pietonale în ZR
Descrierea proiectului	<p>Proiectul presupune reabilitarea infrastructurii urbane a ZR și îmbunătățirea accesibilității în zonă. În acest sens, proiectul prevede realizarea lucrărilor de</p>

	<p>modernizare, reparații și întreținere a acceselor rutiere și pietonale, inclusiv reabilitarea rețelelor subterane. Totodată, proiectul prevede modernizarea stațiilor de transport public și securizarea trecerilor de pietoni.</p> <p>Proiectul conține o componentă soft privind organizarea campaniilor de informare, activităților educaționale, activităților comunitare privind siguranța rutieră etc.</p>
Cost estimativ	20 000 000 MDL
Surse de finanțare	<p>Surse externe</p> <p>Bugetul municipal – 10%</p> <p>Fonduri naționale – 20 %</p>

Nr proiectului	E
Titlul proiectului	Reabilitarea curților blocurilor de locuințe
Descrierea proiectului	<p>Proiectul presupune reabilitarea infrastructurii urbane a ZR și îmbunătățirea accesibilității în zonă. În acest sens, proiectul prevede realizarea lucrărilor de modernizare, reparații și întreținere a curților blocurilor de locuințe precum și amenajarea parcărilor din curțile blocurilor de locuințe și evacuarea garajelor neautorizate.</p>
Cost estimativ	20 000 000 MDL
Surse de finanțare	<p>Surse externe</p> <p>Bugetul municipal – 10%</p> <p>Fonduri naționale – 20 %</p>

Nr proiectului	F
Titlul proiectului	Îmbunătățirea eficienței energetice a blocurilor de locuințe din ZR
Descrierea proiectului	<p>Proiectul prevede reabilitarea blocurilor de locuințe din ZR prin implementarea măsurilor de eficiență energetică. Astfel, se prevede îmbunătățirea eficienței energetice a 5 blocuri de locuințe.</p>
Cost estimativ	20 000 000 MDL
Surse de finanțare	<p>Surse externe</p> <p>Bugetul municipal – 10%</p> <p>Fonduri naționale – 20 %</p>

Nr proiectului	G
-----------------------	----------

Titlul proiectului	Reabilitarea sistemelor de aprovizionare cu apă potabilă și canalizare
Descrierea proiectului	Proiectul prevede reabilitarea sistemelor de aprovizionare cu apă potabilă și canalizare atât a blocurilor de locuințe, cât și a sectorului privat cu case la sol. În același timp, proiectul prevede reabilitarea și modernizarea sistemelor magistrale de aprovizionare cu apă și canalizare.
Cost estimativ	20 000 000 MDL
Surse de finanțare	Surse externe Bugetul municipal – 10% Fonduri naționale – 20 %

Nr proiectului	H
Titlul proiectului	Amenajarea Complexului multifuncțional sportiv în zona de revitalizare din municipiul Bălți
Descrierea proiectului	Proiectul prevede amenajarea unui complex multifuncțional sportiv și de agrement cu scopul de a oferi locuitorilor zonei de revitalizare și municipiului Bălți un spațiu comun ca o opțiune educativă, sănătoasă pentru petrecerea timpului liber și practicarea sportului, inclusiv de performanță.
Cost estimativ	20 000 000 MDL
Surse de finanțare	Surse externe Bugetul municipal – 10% Fonduri naționale – 20 %

Nr proiectului	I
Titlul proiectului	Amenajarea unui parc urban în zona de revitalizare din municipiul Bălți
Descrierea proiectului	Proiectul prevede amenajarea unui parc urban în zona de revitalizare - ca cel mai mare proiect verde din zonă și un nod important în rețeaua verde a orașului. Proiectul vizează amenajarea unui parc care să îndeplinească funcțiunile obișnuite pentru acest fel de spații publice, și care să reactiveze social și funcțional zona prin atractivitatea peisajeră a cadrelor create.
Cost estimativ	10 000 000 MDL
Surse de finanțare	Surse externe Bugetul municipal – 10% Fonduri naționale – 20 %

Nr proiectului	J
Titlul proiectului	Amenajarea unui piețe agro-alimentare locale în zona de revitalizare
Descrierea proiectului	În prezent, agenții economici din zonă, dar și localnicii, dispun de produse agricole și agro-alimentare, dar nu pot interacționa în deplină capacitate și într-un mod durabil cu potențialii cumpărători, din cauza lipsei unui spațiu comercial amenajat, cu toată infrastructura adiacentă care ar asigura o activitate comercial-economică intensă și în conformitate cu toate rigorile sanitare. În acest context, proiectul prevede amenajarea unei piețe agricole locale unde vor fi comercializate produse agro-alimentare locale de sezon, o locație care să îndeplinească standardele și condițiile de comercializare a produselor agro-alimentare, astfel încât cumpărătorii să poată beneficia de o deservire calitativă și conformă normelor sanitar-igienice.
Cost estimativ	2 000 000 MDL
Surse de finanțare	Surse externe Bugetul municipal – 10% Fonduri naționale – 20 %

Nr proiectului	K
Titlul proiectului	Zona Slobozia - zonă inteligentă
Descrierea proiectului	Un oraș inteligent sau smart city este un concept de dezvoltare urbană care integrează tehnologii și sisteme pentru a administra în mod eficient și securizat resursele locale, în vederea îmbunătățirii calității vieții cetățenilor, dezvoltării comunității și proiectiei mediului. Proiectul își propune pilotarea la nivelul zonei Slobozia a unor sisteme informatice integrate și soluțiilor smart și de digitalizare a serviciilor publice.
Cost estimativ	2 000 000 MDL
Surse de finanțare	Surse externe Bugetul municipal – 10% Fonduri naționale – 20 %

8. GESTIONAREA, MONITORIZAREA ȘI IMPLEMENTAREA PRU

8.1. Cadrul financiar pentru anii 2022 – 2026

Cadrul financiar al Programului trebuie considerat ca fiind estimativ, acesta fiind supus riscului unor erori semnificative. Argumentarea în acest sens este existența unui număr mare de factori de incertitudine în privința accesării surselor externe, a planurilor detaliate privind implementarea proiectelor, gradul de maturitate a unor proiecte incluse în PRU, precum și incapacitatea de a estima cu exactitate gradul potențial de implicare în procesul de revitalizare a partenerilor externi.

Tabelul Nr. 7 prezintă cadrul financiar estimativ al PRU, inclusiv divizarea acestuia conform surselor de finanțare. Primul rând conține costurile rezultate din valoarea estimată a proiectelor de bază incluse în programul de revitalizare, pentru care se cunoaște o estimare destul de precisă a valorii acestora (maturitatea acestor proiecte indică faptul că implementarea lor va avea loc în următorii ani).

Al doilea rând conține valoarea estimată a proiectelor complementare, acestea fiind estimate foarte general.

	Proprii (municipale)	Naționale	Externe	Suma
Proiecte de bază	17 200 000	34 400 000	120 400 000	172 000 000
Proiecte complementare (estimate)	11 400 000	22 800 000	91 800 000	126 000 000
Suma	28 600 000	57 200 000	212 200 000	298 000 000

Tabelul nr. 8: Cadrul financiar estimativ al PRU

8.2. Sistemul de management al PRU

Revitalizarea urbană reprezintă un proces cu o abordare complexă și inovatoare, formată dintr-un ansamblu de activități cuprinzătoare, desfășurate de diverse părți interesate, care trebuie corelate pentru a obține rezultate integrate în toate sferile de intervenție. Acest fapt determină necesitatea de a gestiona acest proces într-o manieră continuă, eficientă și bazată pe parteneriat.

Principalul instrument pentru implementarea Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022 – 2026 va fi Comitetul de Coordonare a procesului de revitalizare urbană în municipiul Bălți, care va asigura implementarea documentului strategic. Președintele Comitetului va fi primarul municipiului Bălți. Vicepreședinții Comitetului vor fi viceprimarii municipiului Bălți. Șeful Direcției relații externe și atragerea investițiilor va fi responsabil de coordonarea procesului de revitalizare în municipiu și va asigura coordonarea activității Comitetului.

Comitetul va include cel puțin Președinții Comisiilor consultative de specialitate ale Consiliului municipal Bălți și cel puțin un membru din cadrul următoarelor subdiviziuni structurale ale Primăriei municipiului Bălți:

- Direcția Generală Financiar-Economică;
- Direcția arhitectură și urbanism;
- Direcția gospodărie comunală;

- Direcția Învățământ, Tineret și Sport.

Coordonarea procesului de revitalizare va fi realizată în conformitate cu principiul parteneriatului, prin urmare, componența Comitetului poate fi extinsă prin includerea membrilor Comisiei Consultative, reprezentanților instituțiilor publice, mediului de afaceri, asociațiilor obștești și locuitorilor municipiului Bălți.

Sarcinile de bază ale Comitetului vor fi următoarele:

- Coordonarea activităților de revitalizare urbană în municipiul Bălți;
- Implementarea obiectivelor PRU;
- Asigurarea integrării activităților;
- Monitorizarea și evaluarea PRU.

Comitetul de Coordonare a procesului de revitalizare urbană în municipiul Bălți va fi constituit prin Dispoziția primarului municipiului Bălți.

8.3. Cadrul de acțiuni pentru implementarea PRU

Implementarea etapei II a PRU al municipiului Bălți se va realiza în perioada 2022 – 2026. Astfel, se prezintă un cadru de acțiuni care reprezintă activitățile ce urmează a fi realizate întru implementarea cu succes a PRU.

Anul	Perioada	Activitatea
2021	Trimestrul IV	Aprobarea PRU de către Consiliul Municipal Bălți
2022	Trimestrul I	Participarea în cadrul apelurilor de propuneri de proiecte
	Trimestrul II	
	Trimestrul III	
	Trimestrul IV	
2023	Trimestrul I	Prezentarea CMB informației cu privire la realizarea PRU în anul 2022. Actualizarea PRU la necesitate
	Trimestrul II	Participarea în cadrul apelurilor de propuneri de proiecte
	Trimestrul III	
	Trimestrul IV	
2024	Trimestrul I	Prezentarea CMB informației cu privire la realizarea PRU în anul 2023. Actualizarea PRU la necesitate
	Trimestrul II	Participarea în cadrul apelurilor de propuneri de proiecte
	Trimestrul III	
	Trimestrul IV	
2025	Trimestrul I	Prezentarea CMB informației cu privire la realizarea PRU în anul 2024. Actualizarea PRU la necesitate
	Trimestrul II	Participarea în cadrul apelurilor de propuneri de proiecte
	Trimestrul III	
	Trimestrul IV	
2026	Trimestrul I	Prezentarea CMB informației cu privire la realizarea PRU în anul 2025. Actualizarea PRU la necesitate
	Trimestrul II	Participarea în cadrul apelurilor de propuneri de proiecte
	Trimestrul III	Prezentarea CMB informației cu privire la realizarea PRU în perioada 2022 – 2026. Începutul elaborării etapei III a PRU al mun. Bălți (2027 – 2030)
	Trimestrul IV	

Tabelul nr. 9: Cadrul de acțiuni pentru implementarea PRU

8.4. Monitorizarea și evaluarea PRU

Monitorizarea și evaluarea sunt elemente de bază ale implementării PRU al municipiul Bălți. În esență, monitorizarea reprezintă înregistrarea și raportarea sistematică a stării procesului de revitalizare, iar evaluarea reprezintă o apreciere ciclică a realizării obiectivelor asumate.

8.4.1. Monitorizarea

Monitorizarea permite evaluarea eficacității întregului Program – dacă legăturile dintre proiecte, ordinea de executare a acestora, selectarea proiectelor sunt adecvate sau necesită modificări.

Monitorizarea PRU al municipiului Bălți are două obiective principale:

- în primul rând, **permite observarea progresului în implementarea PRU și raportarea eficientă;**
- în al doilea rând, **face posibilă compararea diferențierii urbane**, în special între zona de revitalizare și alte zone ale municipiului.

Efectele monitorizării constituie baza evaluării realizării obiectivelor PRU.

Monitorizarea implementării procesului de revitalizare se va baza pe indicatorii de rezultat alocați pentru fiecare obiectiv specific (Tabelul Nr. 9). Fiecare obiectiv specific conține 2 (doi) indicatori de rezultat. Valorile indicatorilor vor fi incluse în rapoartele anuale.

Obiectiv specific	Indicator de rezultat
Obiectiv specific 1 „Îmbunătățirea serviciilor educaționale în zona de revitalizare”	- numărul intervențiilor pentru modernizarea instituțiilor publice - numărul activităților realizate pentru îmbunătățirea serviciilor educaționale
Obiectiv specific 2 „Crearea condițiilor pentru interacțiunea socială a membrilor comunității locale”	- numărul persoanelor care folosesc spațiul public revitalizat - numărul activităților comunitare realizate
Obiectiv specific 3 „Asigurarea securității spațiilor publice și îmbunătățirea condițiilor de mediu în zona Slobozia	- numărul intervențiilor pentru reabilitarea spațiilor publice - numărul de platforme pentru colectarea deșeurilor menajere modernizate
Obiectiv specific 4 „Creșterea atractivității economice a zonei de revitalizare”	- numărul activităților realizate privind creșterea atractivității economice a ZR

Tabelul nr. 10: Obiective specifice și indicatori de monitorizare

8.4.2. Evaluarea

Obiectivul principal al evaluării PRU al municipiului Bălți este aprecierea gradului de implementare a PRU și impactul procesului de RU asupra zonei de revitalizare. În acest sens, pe parcursul perioadei de implementare, **evaluarea va fi realizată anual**, prin prezentarea către Consiliul municipal Bălți a informației privind rezultatele obținute în realizarea Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți.

În cadrul procesului de evaluare vor fi utilizați indicatori de implementare a programului, precum și instrumente analitice suplimentare care vor permite o evaluare obiectivă. În cazul în care se afirmă în cadrul evaluării că programul nu răspunde provocărilor actuale ale revitalizării, adică obiectivele sale au devenit caduce, au existat probleme cu implementarea proiectelor sau au fost implementate proiectele incluse în acesta, programul va fi actualizat, prin Decizia Consiliului municipal Bălți.

La finalul implementării PRU, va fi prezentat către Consiliul municipal Bălți un raport final care va conține rezultatele obținute și propuneri privind dezvoltarea procesului de revitalizare urbană în municipiul Bălți.

9. IMPLICAREA LOCUIITORILOR ZONEI DE REVITALIZARE ÎN ELABORAREA PRU

O sursă importantă pentru elaborarea PRU al municipiului Bălți pentru anii 2022-2026 a fost comunitatea locală din zona de revitalizare. În special, în urma determinării zonei degradate din municipiu și zonei de revitalizare, locuitorii zonei au fost implicați în completarea calitativă a analizei aprofundate a ZR și a portofoliului proiectelor de bază și complementare. În acest sens, energia locuitorilor ZR, care a accelerat pe tot parcursul elaborării prezentului document, a determinat ca acesta să fie adaptat necesităților actuale ale zonei Slobozia.

Astfel, primul pas în efectuarea analizei aprofundate a ZR a constat în realizarea Fact Finding Mission (vizite de observare) în zona Slobozia. Vizitele de observare în teren au fost organizate în perioada noiembrie - decembrie 2021. Acestea au avut rolul de a discuta cu locuitorii zonei problemele locale, specificul zonei, precum și de a identifica resurse, lideri locali și alte părți interesate în dezvoltarea ZR.

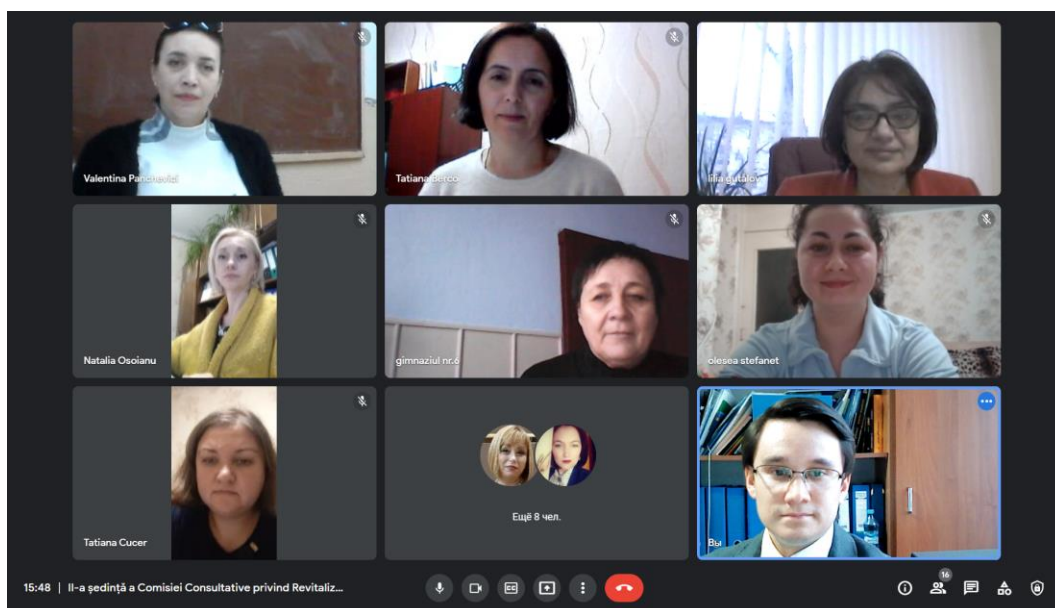
Conform Liniilor directe privind revitalizarea urbană în Republica Moldova, în cadrul elaborării PRU al municipiului Bălți pentru perioada 2019-2021, la nivel local a fost creată Comisia Consultativă privind Revitalizarea Urbană în municipiul Bălți. Având în vedere experiența unei cooperări eficiente dintre administrația publică locală și membrii Comisiei Consultative, precum și luând în considerare oportunitatea asigurării continuității implicării locuitorilor zonei în procesele decizionale, Comisia Consultativă a fost implicată activ în procesul de planificare, a completat problemele, necesitățile și potențialul zonei și a contribuit la dezvoltarea portofoliului proiectelor de revitalizare a Programului de Revitalizare Urbană pentru anii 2022-2026. Prima ședință Comisiei Consultative a avut loc în regim online, pe data de 14 decembrie 2021. În cadrul ședinței, membrii Comisiei au luat cunoștință cu progresul implementării Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți în perioada 2019-2021, au analizat rezultatele vizitelor de observare, în special din perspectiva resurselor, problemelor și necesităților zonei de revitalizare. În cadrul ședinței s-a decis implicarea membrilor Comisiei Consultative în consultarea documentului strategic întru asigurarea continuității implementării abordării Revitalizare Urbană în municipiul Bălți.

La data de 15 decembrie 2021, de asemenea în regim online, a fost organizată a II-a ședință a Comisiei Consultative privind Revitalizarea Urbană în municipiul Bălți. În cadrul ședinței, membrii Comisiei Consultative au fost familiarizați cu analiza zonelor orașului în baza indicatorilor sociali, economici, de mediu și spațial-funcționali, precum și cu analiza aprofundată a zonei de revitalizare. Membrii comunității locale s-au implicat activ la etapa discuțiilor problemelor (cauzelor acestora), necesităților și potențialului zonei. De asemenea, în cadrul ședinței s-a decis definitivarea analizei aprofundate a zonei de revitalizare în conformitate cu problemele, necesitățile și resursele identificate în cadrul ședinței.

La data de 16 decembrie 2021, în regim online, a fost organizată a III-a ședință a Comisiei Consultative. În cadrul ședinței, pornind de la demersul privind viziunea stării zonei după implementarea PRU al municipiului Bălți pentru perioada 2022-2026, membrii Comisiei Consultative, într-un proces de dialog deschis și constructiv, au structurat ideile proiectelor de bază și proiectelor complementare, menționând despre importanța includerii prioritare în lista proiectelor de bază - reabilitarea și modernizarea străzii Kiev. De asemenea, în cadrul ședinței s-a decis susținerea de către membrii Comisiei Consultative aprobării PRU al municipiului Bălți pentru anii 2022-2026.

Lucrările Comisiei Consultative privind Revitalizarea Urbană în municipiul Bălți au fost esențiale pentru procesul elaborării PRU al municipiului Bălți pentru perioada 2022-2026, chiar dacă aportul membrilor a fost diferit și foarte personal. A fost important să fie discutate o serie de concluzii pe domeniile ce caracterizează ZR, anume cu locuitorii zonei,

pentru că doar membrii comunității locale cunosc problemele, necesitățile și potențialul zonei.



Imaginea nr. 21: Activitatea Comisiei Consultative în anul 2021
Sursa: II-a ședință a Comisiei Consultative (15 decembrie 2021)



Imaginea nr. 22: Activitatea Comisiei Consultative în anul 2021
Sursa: III-a ședință a Comisiei Consultative (16 decembrie 2021)

ANEXE:

1. Proces verbal nr. 1 al ședinței Comisiei Consultative privind Revitalizarea Urbană în municipiul Bălți;
2. Proces verbal nr. 2 al ședinței Comisiei Consultative privind Revitalizarea Urbană în municipiul Bălți;
3. Proces verbal nr. 3 al ședinței Comisiei Consultative privind Revitalizarea Urbană în municipiul Bălți;
4. Hărți interactive care prezintă ratele indicatorilor analizați per 1000 locuitori la nivelul zonelor orașului (conform datelor colectate în anul 2020).

PROCESUL-VERBAL nr. 1

al ședinței Comisiei Consultative privind Revitalizarea Urbană în mun. Bălți

Data: 14.12.2021

Ședința a avut loc online, prin intermediul aplicației Google Meet

Au luat cuvântul și s-au discutat următoarele:

1. Dan Moraru, coordonatorul procesului de revitalizare în municipiul Bălți a avut un cuvânt de salut către participanți, menționând despre importanța ședinței din perspectiva asigurării continuității implementării abordării Revitalizare Urbană la nivel local și promovarea dialogului între administrația publică locală și membrii Comisiei Consultative pentru analiza rezultatelor comune și identificarea noilor oportunități de dezvoltare locală.
2. Diana Josan, reprezentantul Agenției de Dezvoltare Regională (ADR) Nord a avut un cuvânt de salut către participanți, menționând despre importanța implicării membrilor comunității locale în cadrul proceselor de revitalizare urbană, precum și despre revitalizarea urbană ca un instrument inovativ de dezvoltare urbană.
3. Participanții la ședința Comisiei Consultative s-au prezentat și au menționat despre intenția de a participa în cadrul procesului de elaborare, consultare și implementare a Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022-2024.
4. Dan Moraru a prezentat progresul implementării Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți în perioada 2019-2021, menționând despre participarea locuitorilor zonei în procesele de revitalizare urbană prin prisma activității Grupului Local de Inițiativă al zonei Slobozia, care aplicând modelul propriu, a motivat și încurajat comunitatea locală, contribuind la formarea spiritului civic și conștiinței sociale în zonă.
5. Dan Moraru a prezentat rolul activității Comisiei Consultative în contextul elaborării Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022-2024 și importanța asigurării unui proces participativ și transparent.
6. Dan Moraru a prezentat etapele realizate în elaborarea proiectului PRU pentru anii 2022-2024. În această perspectivă, membrii Comisiei Consultative au fost familiarizați cu rezultatele vizitelor de observare realizate în perioada noiembrie - decembrie 2021, în special resursele, problemele și necesitățile zonei de revitalizare.
7. Dan Moraru a mulțumit participanților pentru implicare, exprimându-și încrederea că, activitatea Comisiei Consultative va contribui eficient atât la elaborarea, cât și la implementarea documentului strategic în perioada 2022-2024.
8. Membrii Comisiei Consultative și-au exprimat intenția de a dezvolta parteneriatul cu administrația publică locală în elaborarea și implementarea documentului strategic.

S-a decis:

1. Implicarea membrilor Comisiei Consultative în consultarea Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022-2024 întru asigurarea continuității implementării abordării Revitalizare Urbană în municipiul Bălți.
2. Organizarea ședinței următoare a Comisiei Consultative pe 15.12.2021.

Întocmit de: Dan Moraru, persoană responsabilă de procesul de revitalizare urbană în municipiul Bălți

PROCESUL-VERBAL nr. 2

al ședinței Comisiei Consultative privind Revitalizarea Urbană în mun. Bălți

Data: 15.12.2021

Ședința a avut loc online, prin intermediul aplicației Google Meet

Au luat cuvântul și s-au discutat următoarele:

1. Dan Moraru, coordonatorul procesului de revitalizare în municipiul Bălți a avut un cuvânt de salut către participanți, menționând principalele subiecte discutate în cadrul ședinței precedente.
2. Dan Moraru a prezentat capitolul privind analiza zonelor orașului în baza indicatorilor sociali, economici, de mediu și spațial-funcționali. În această perspectivă, membrii Comisiei Consultative au fost familiarizați cu valorile indicatorilor statistici la nivelul orașului în 2020 și principalele observații ale analizei realizate.
3. Dan Moraru a prezentat metodologia determinării zonei degradate și zonei de revitalizare, menționând principalele argumente în selectarea zonei Slobozia - zonă de revitalizare pentru perioada 2022-2024, inclusiv din perspectiva oportunității asigurării continuității implementării proiectelor de revitalizare urbană în zonă.
4. Membrii Comisiei Consultative au completat aspectele analizei cantitative.
5. Dan Moraru a inițiat discuția privind analiza aprofundată a zonei de revitalizare, prin prisma studiului realizat, propunând participanților de a se expune privind principalele probleme și necesități ale zonei de revitalizare.
6. Membrii Comisiei Consultative s-au implicat activ la etapa discuțiilor problemelor (cauzelor acestora), necesităților și potențialului zonei. Principalele probleme abordate s-au referit la accesul rutier și pietonal; spațiile publice; platformele de colectare a deșeurilor; precum și starea tehnică a clădirilor instituțiilor publice din zona de revitalizare. Principala provocare a zonei Slobozia vizează situația excepțională din strada Kiev care constituie o prioritate pentru membrii comunității locale.
7. Suplimentar, membrii comunității locale au accentuat importanța soluționării problemelor instituțiilor educaționale din zona de revitalizare, luând în considerare că, instituțiile educaționale sunt adevărate centre comunitare capabile să sporească interacțiunea comunitară, coeziunea socială și să promoveze identitatea locală a zonei de revitalizare.
8. Dan Moraru a mulțumit membrilor Comisiei Consultative pentru implicare în completarea analizei aprofundate a zonei de revitalizare, exprimându-și încrederea în consolidarea dialogului între administrația publică și comunitatea locală în vederea elaborării unui document strategic participativ.

S-a decis:

1. Definitivarea Analizei aprofundate a zonei de revitalizare conform problemelor, necesităților și resurselor identificate în cadrul ședinței.
2. Organizarea ședinței următoare a Comisiei Consultative pe 16.12.2021.

Întocmit de: Dan Moraru, persoană responsabilă de procesul de revitalizare urbană în municipiul Bălți

PROCESUL-VERBAL nr. 3

al ședinței Comisiei Consultative privind Revitalizarea Urbană în mun. Bălți

Data: 16.12.2021

Ședința a avut loc online, prin intermediul aplicației Google Meet

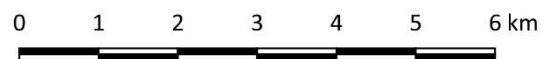
Au luat cuvântul și s-au discutat următoarele:

1. Dan Moraru, coordonatorul procesului de revitalizare în municipiul Bălți a avut un cuvânt de salut către participanți, menționând principalele subiecte discutate în cadrul ședințelor precedente ale Comisiei Consultative.
2. Dan Moraru a prezentat capitolul privind viziunea stării zonei de revitalizare după implementarea Programului de Revitalizare Urbană din perspectiva necesității elaborării portofoliului proiectelor de bază și proiectelor complementare.
3. Membrii Comisiei Consultative, într-un proces de dialog deschis și constructiv, au structurat ideile proiectelor de bază și proiectelor complementare, menționând despre importanța includerii prioritare în lista proiectelor de bază - reabilitarea și modernizarea străzii Kiev, cu includerea lucrărilor privind înlocuirea rețelelor subterane, reabilitarea acceselor rutiere și pietonale și sistemului de iluminat public.
5. Suplimentar, membrii comunității locale au accentuat importanța proiectelor incluse în lista proiectelor de bază, având în vedere cu necesitățile actuale ale zonei.
6. Dan Moraru a prezentat participanților capitolul privind gestionarea, monitorizarea și implementarea Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022-2024 din perspectiva asigurării continuității membrilor Comisiei Consultative în calitate de parteneri ai administrației publice locale în perioada de implementare a documentului strategic.
7. Dan Moraru a prezentat membrilor Comisiei Consultative pași următori în procesul de elaborare a Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022-2024 și aprobarea documentului strategic de către Consiliul municipal Bălți.
8. Dan Moraru a mulțumit membrilor Comisiei Consultative pentru receptivitate și implicare în consultarea Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022-2024, menționând despre rolul semnificativ al locuitorilor zonei în procesul decizional.

S-a decis:

1. Susținerea aprobării Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022-2024.

Întocmit de: Dan Moraru, persoană responsabilă de procesul de revitalizare urbană în municipiul Bălți

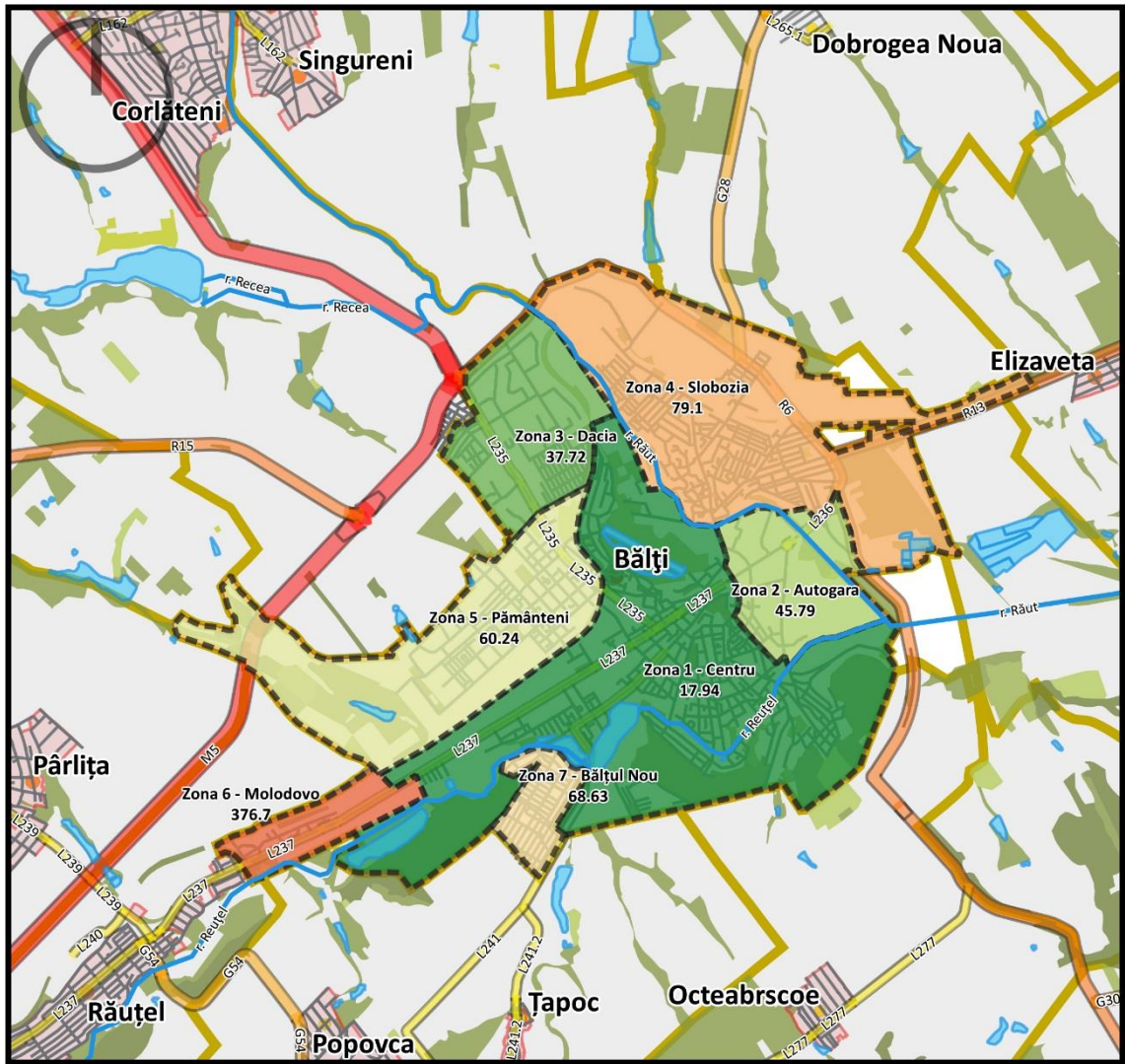


Drumuri publice

- M - Drum expres
- R - Drum republican
- G - Drum regional
- L - Drum de interes raional
- Căi ferate
- Străzi
- Râuri
- Bazine acvatice

Numărul persoanelor decedate, ind. raportat la 1000 loc.

- 2,59
- 3,42
- 4,44
- 4,68
- 5,32
- 7,06
- 7,11

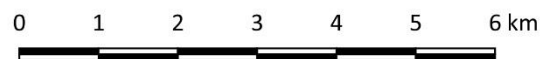
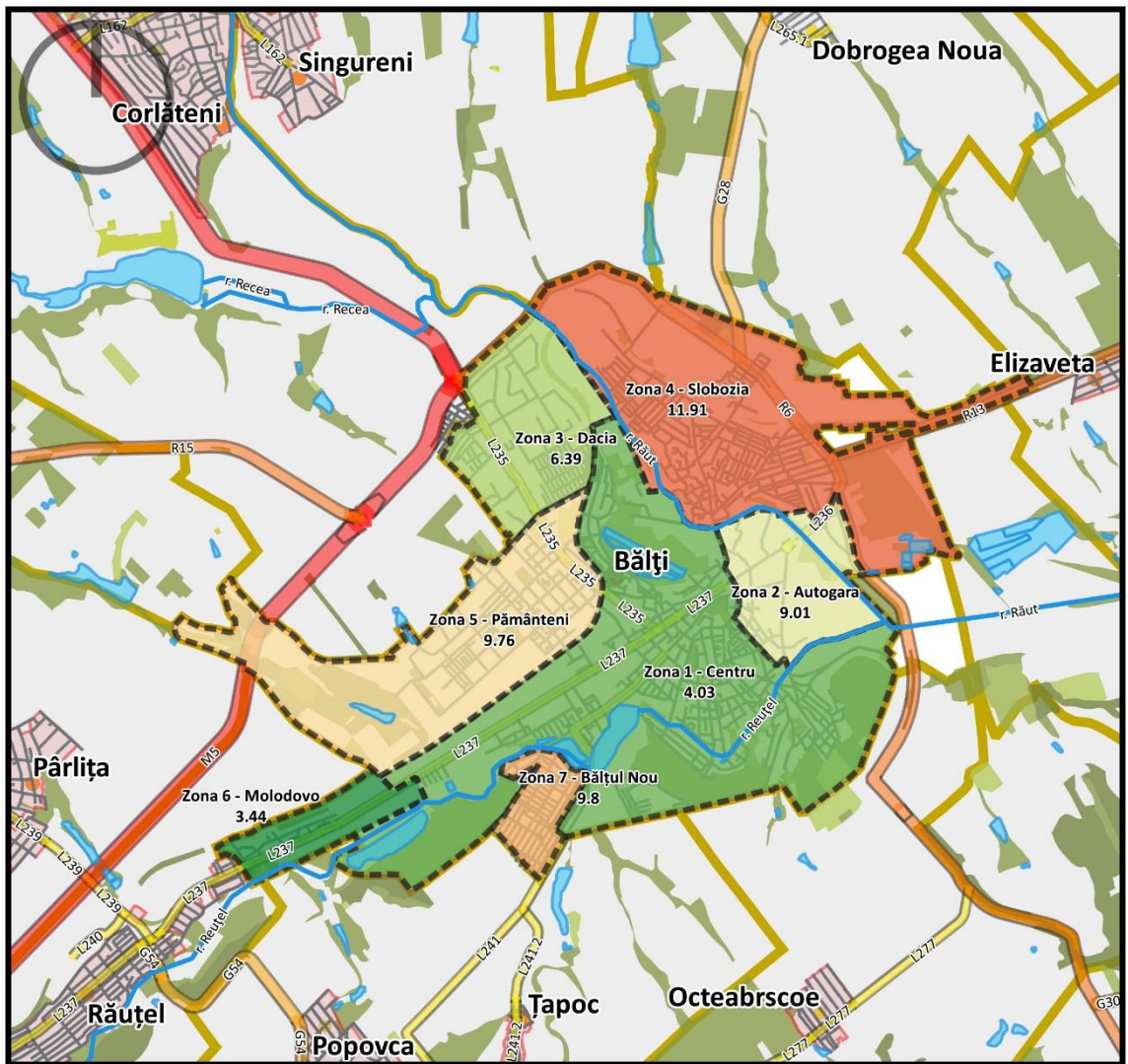


Drumuri publice

- █ M - Drum expres
- █ R - Drum republican
- █ G - Drum regional
- █ L - Drum de interes raional
- ⊢⊢ Căi ferate
- Străzi
- Râuri
- ▭ Bazine acvatice

Numărul de contravenții, ind. raportat la 1000 loc.

- █ 17,94
- █ 37,72
- █ 45,79
- █ 60,24
- █ 68,63
- █ 79,10
- █ 376,70

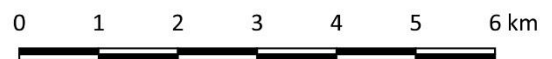
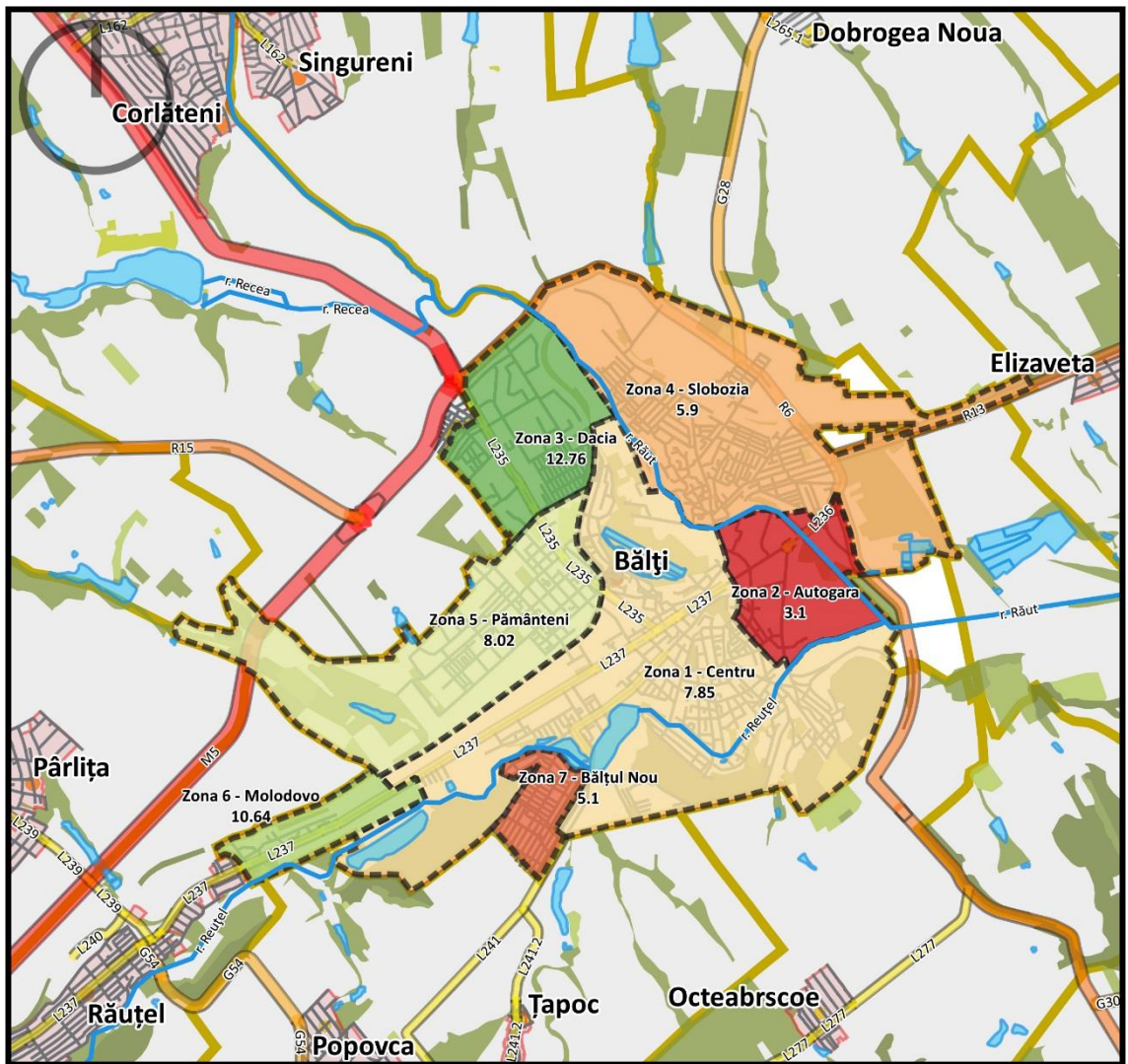


Drumuri publice

- █ M - Drum expres
- █ R - Drum republican
- █ G - Drum regional
- █ L - Drum de interes raional
- ⊢⊢ Căi ferate
- Străzi
- Râuri
- ▭ Bazine acvatice

Numărul de infracțiuni, ind. raportat la 1000 loc.

- █ 3,44
- █ 4,03
- █ 6,39
- █ 9,01
- █ 9,76
- █ 9,80
- █ 11,91

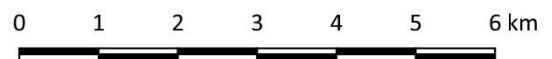
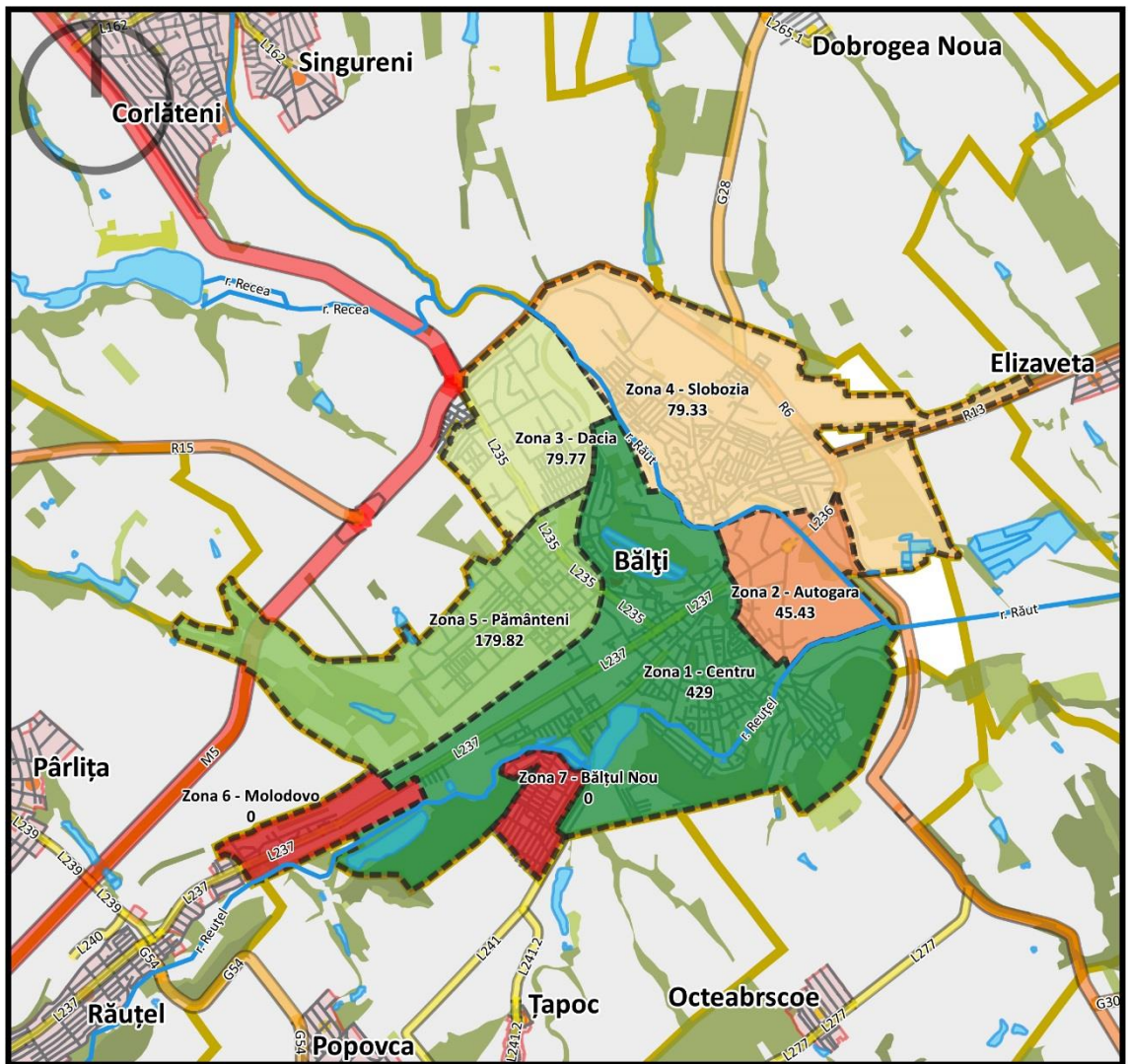


Drumuri publice

- M - Drum expres
- R - Drum republican
- G - Drum regional
- L - Drum de interes raional
- Căi ferate
- Străzi
- Râuri
- Bazine acvatice

Numărul nou-născuților, ind. raportat la 1000 loc.

- 3,10
- 5,10
- 5,90
- 7,85
- 8,02
- 10,64
- 12,76

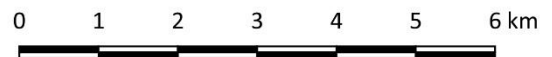
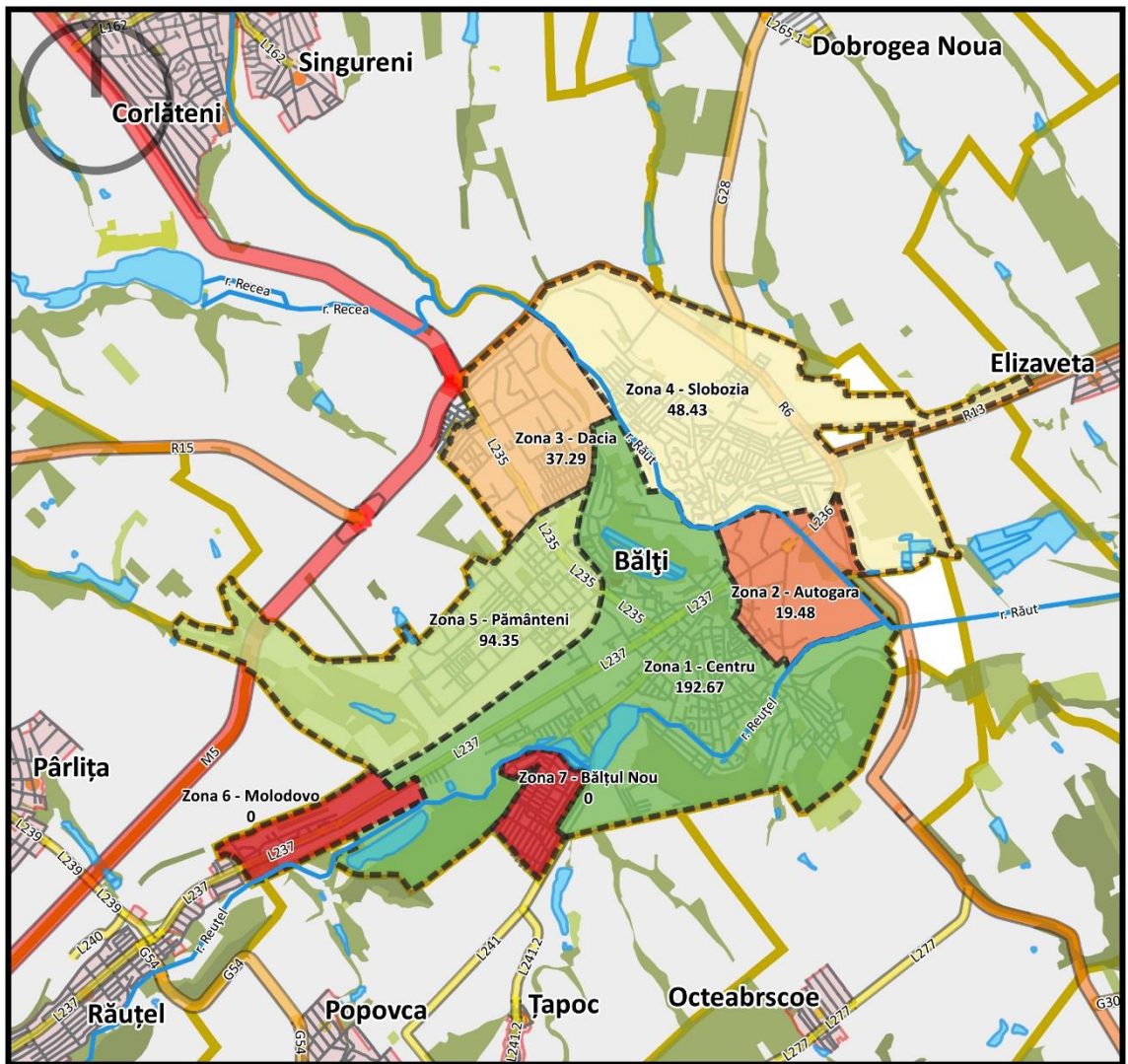


Drumuri publice

- M - Drum expres
- R - Drum republican
- G - Drum regional
- L - Drum de interes raional
- Căi ferate
- Străzi
- Râuri
- Bazine acvatice

Numărul utilizatorilor activi care frecventează biblioteca, ind. raportat la 1000 loc.

- 0
- 45,43
- 79,33
- 79,77
- 179,82
- 429,00

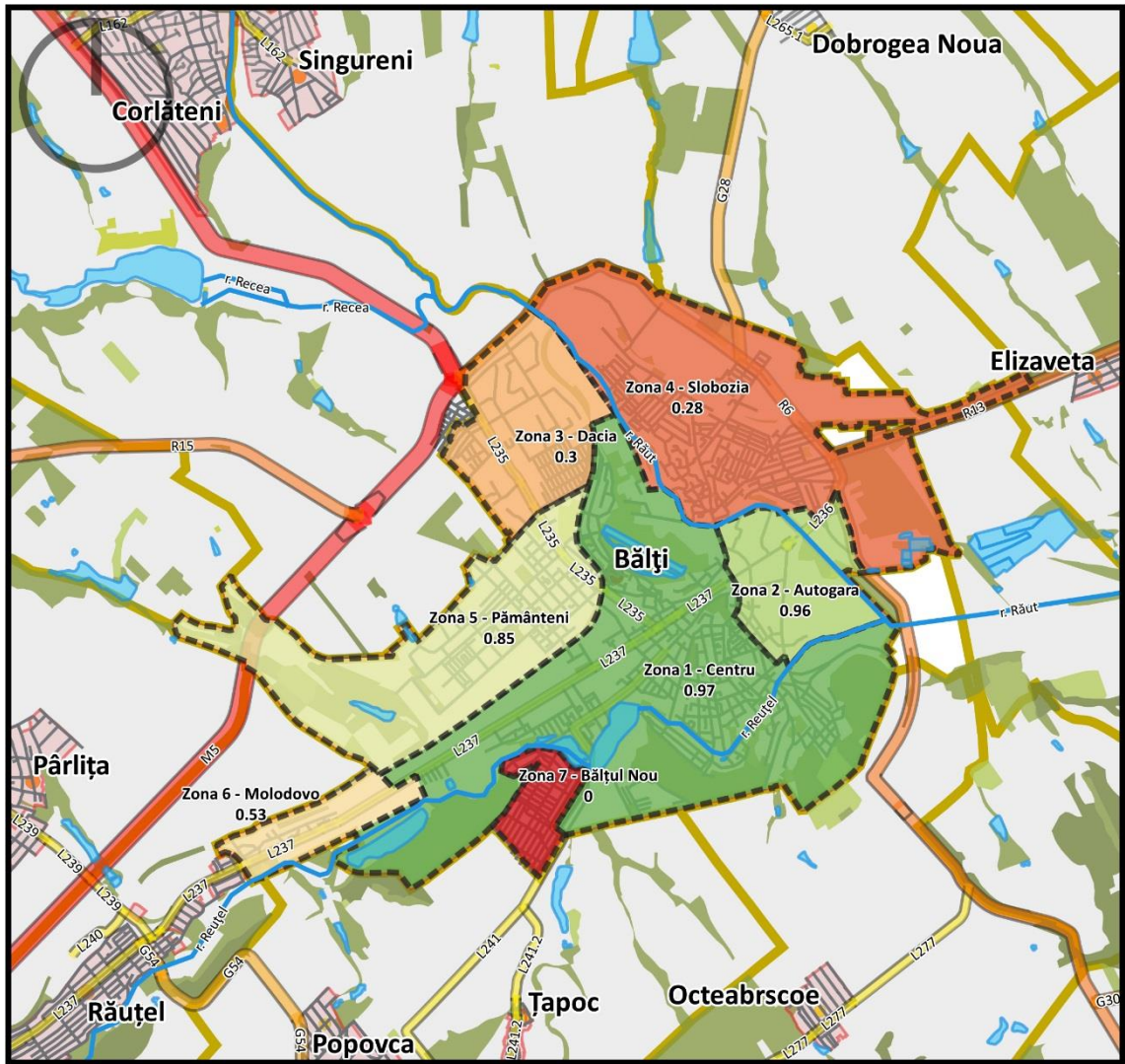


Drumuri publice

- M - Drum expres
- R - Drum republican
- G - Drum regional
- L - Drum de interes raional
- Căi ferate
- Străzi
- Râuri
- Bazine acvatice

Numărul utilizatorilor copii activi care frecventează biblioteca, ind. raportat la 1000 loc.

- 0
- 19,48
- 37,29
- 48,43
- 94,35
- 192,67

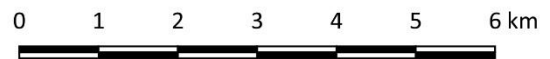
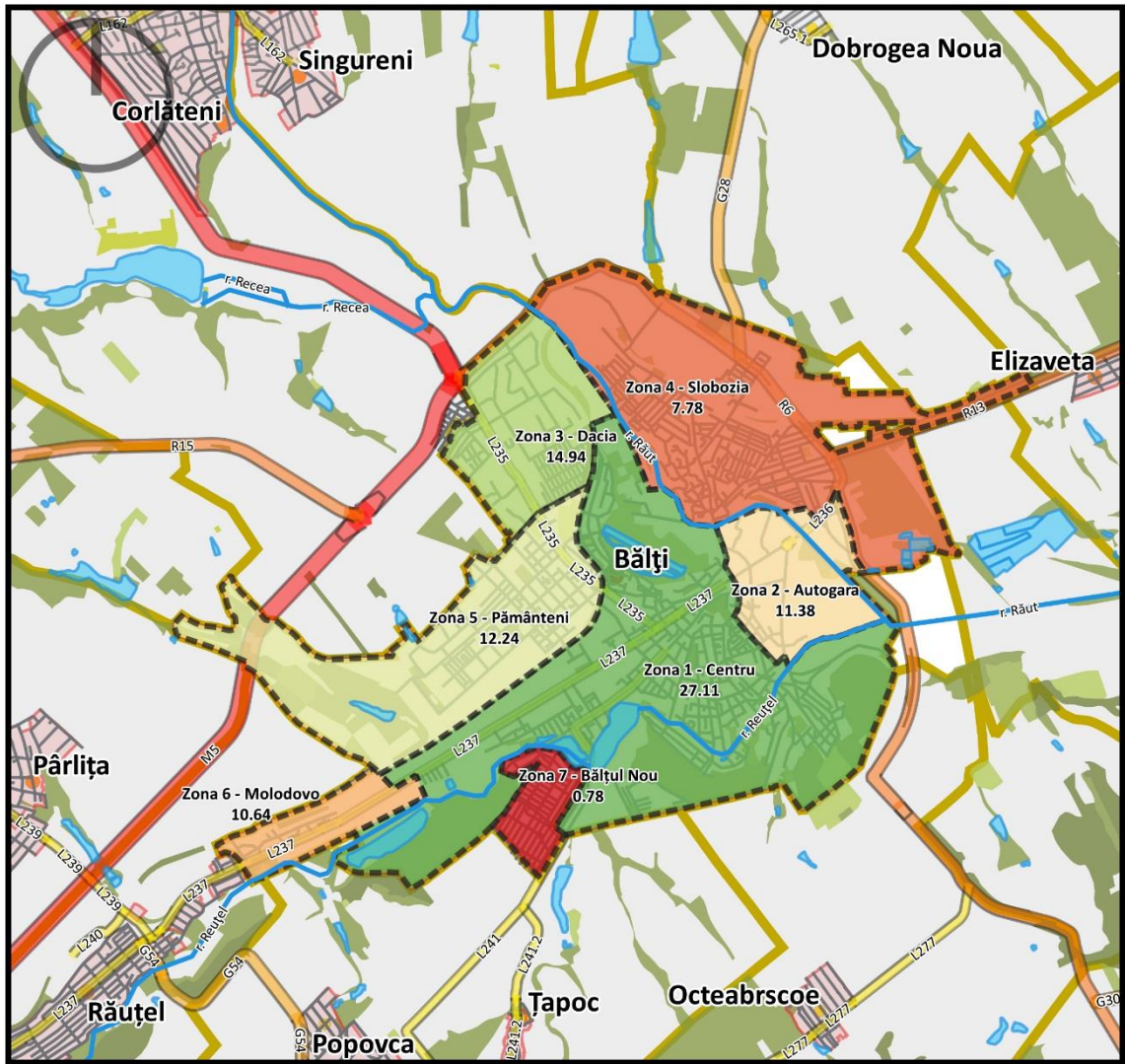


Drumuri publice

- █ M - Drum expres
- █ R - Drum republican
- █ G - Drum regional
- █ L - Drum de interes raional
- Căi ferate
- Străzi
- █ Râuri
- █ Bazine acvatice

**Numărul asociațiilor de locatari,
ind. raportat la 1000 loc.**

- █ 0
- █ 0,28
- █ 0,3
- █ 0,53
- █ 0,85
- █ 0,96
- █ 0,97

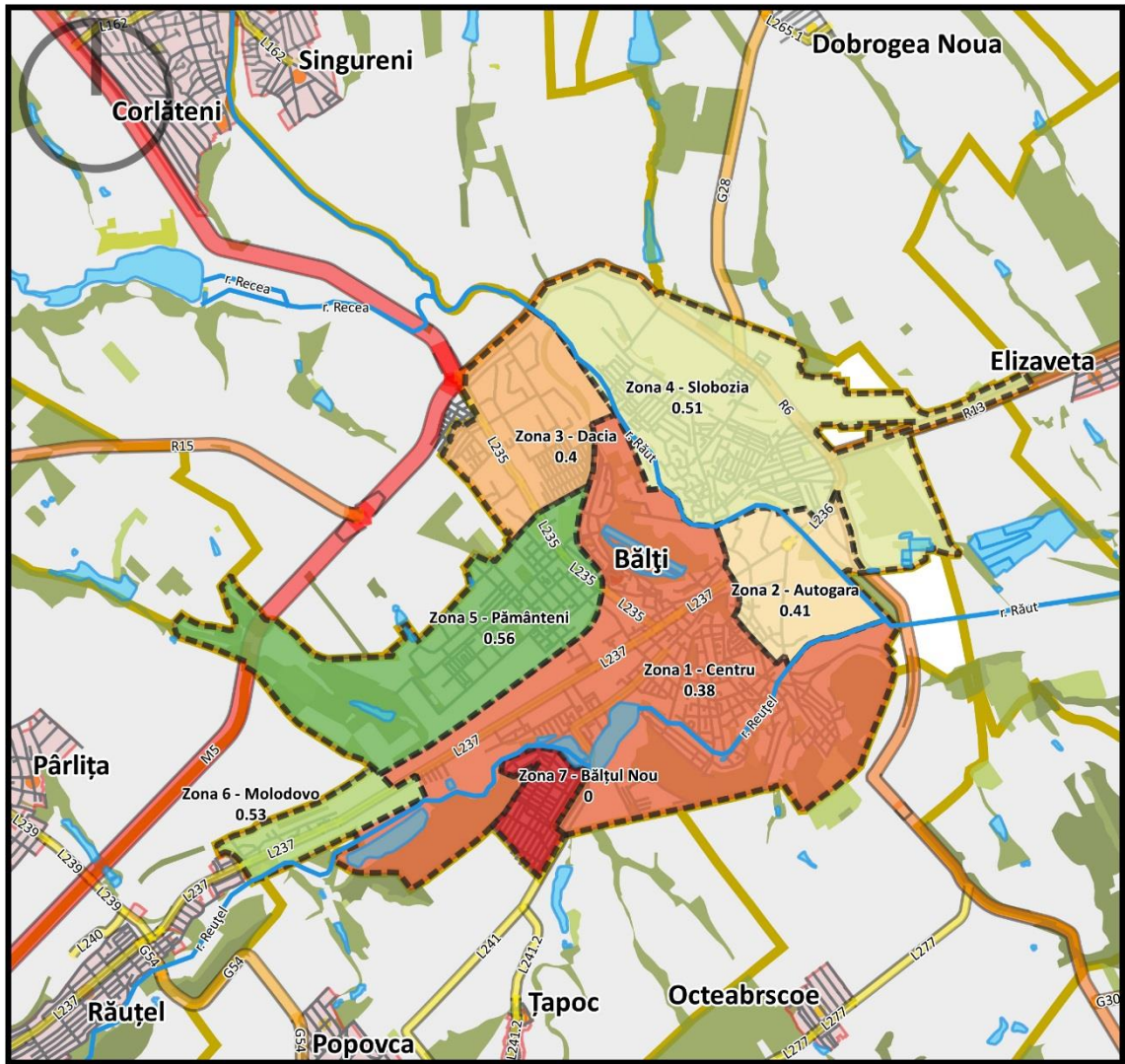


Drumuri publice

- █ M - Drum expres
- █ R - Drum republican
- █ G - Drum regional
- █ L - Drum de interes raional
- Căi ferate
- Străzi
- █ Râuri
- █ Bazine acvatice

Numărul agenților economici care dețin autorizație de funcționare, ind. raportat la 1000 loc.

- █ 0,78
- █ 7,78
- █ 10,64
- █ 11,38
- █ 12,24
- █ 14,94
- █ 27,11



Drumuri publice

- M - Drum expres
- R - Drum republican
- G - Drum regional
- L - Drum de interes raional
- +— Căi ferate
- Străzi
- Râuri
- Bazine acvatice

Numărul platformelor de colectare a deșeurilor, ind. raportat la 1000 loc.

- 0
- 0,38
- 0,4
- 0,41
- 0,51
- 0,53
- 0,56



**DECIZIA
РЕШЕНИЕ**
nr. 19/1
din 24.12.2021

Cu privire la aprobarea Programului de Revitalizare
Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022-2024

În conformitate cu art. 14 alin. (2) lit. p) din Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, art. 4 alin. (2) lit. f) din Legea nr. 435 din 28.12.2016 privind descentralizarea administrativă, Legea nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional, Hotărârea Guvernului nr. 967 din 09.08.2016 cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul de decizional, întru executarea deciziei Consiliului municipal Bălți nr. 14/12 din 23.11.2021 „Cu privire la inițierea consultării publice asupra proiectului deciziei Consiliului municipal Bălți „Cu privire la aprobarea Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022-2024”, având în vedere rezultatele atinse în cadrul implementării proiectelor de revitalizare urbană, precum și oportunitatea facilitării și stimulării investițiilor publice și private în municipiul Bălți, –

Consiliul municipal Bălți DECIDE:

1. Se aprobă Programul de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022-2024, conform anexei.
2. Se împuternicește primarul municipiului Bălți:
 - 2.1. să prevadă anual la elaborarea bugetului municipal, în limita posibilităților financiare, mijloace financiare necesare pentru realizarea Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022-2024;
 - 2.2. să prezinte anual Consiliului municipal Bălți, până la data de 1 aprilie a anului următor celui de referință, informația privind rezultatele obținute în realizarea Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022-2024;
 - 2.3. să actualizeze anual, la necesitate, Programul de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022-2024.
3. Controlul asupra executării prezentei decizii se pune în sarcina comisiilor consultative de specialitate pentru activități economico-financiare; pentru gospodărie municipală, administrarea bunurilor și protecția mediului.

Președintele ședinței a XIX
ordinare a Consiliului mun. Bălți



Serghei Gramma

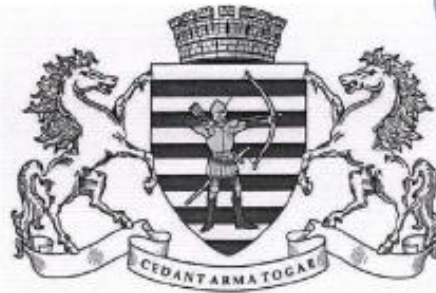
Serghei Gramma

Contrasemnează:
Secretar al Consiliului mun. Bălți

Irina Serdiuc
25.12.21

Irina Serdiuc

Anexa
la Decizia Consiliului mun. Bălți
nr. 19/1 din 24.12.2021



**PROGRAMUL DE REVITALIZARE URBANĂ
AL MUNICIPIULUI BĂLȚI
Etapa II (2022 - 2024)**

„Revitalizarea o facem cu oameni și pentru oameni”

Primăria municipiului Bălți

Date de contact:

Persoana responsabilă de revitalizare urbană

Moraru Dan

Telefon: +373 79 188898

Email: invest.balti@gmail.com

Programul de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022-2024 a fost elaborat în baza principiilor de participare, transparență și parteneriat. Programul a fost aprobat de către Consiliul municipal Bălți prin Decizia nr. 19/1 din 24.12.2021 „Cu privire la aprobarea Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022-2024”.

1. Introducere. Conceptul de revitalizare urbană	6
2. Municipiul Bălți – prezentare generală	7
3. Municipiul Bălți în procesul de revitalizare urbană	8 – 9
4. Legătura dintre Programul de Revitalizare Urbană și documentele strategice naționale, regionale și locale	10
4.1. Liniile directoare privind revitalizarea urbană în Republica Moldova	10
4.2. Strategia Națională de Dezvoltare Regională a Republicii Moldova pentru anii 2022 – 2028	10
4.3. Programul Operațional Regional Nord pentru anii 2022-2024	11
4.4. Strategia de dezvoltare social-economică a municipiului Bălți pentru anii 2021-2025	11 – 12
4.5. Planul de Acțiune pentru un Oraș Verde al municipiului Bălți	12
4.6. Planul de Dezvoltare Economică Locală al municipiului Bălți pentru anii 2020-2022	12 – 13
4.7. Strategia locală de incluziune socială a persoanelor social-vulnerabile din mun. Bălți pentru anii 2018-2021	13
5. Analiza zonelor orașului Bălți. Determinarea zonelor degradate și zonei de revitalizare	14
5.1. Delimitarea zonelor orașului	14 – 16
5.2. Analiza zonelor delimitate	16 – 17
5.2.1. Sfera socială	18 – 19
5.2.2. Sfera economică	19 – 20
5.2.3. Sfera de mediu	20
5.2.4. Sfera spațial – funcțională	20 – 22
5.3. Identificarea zonelor degradate	23
5.4. Determinarea zonei de revitalizare	24 – 25
6. Analiza aprofundată a zonei de revitalizare	26
6.1. Sfera socială	26 – 27
6.1.1. Asistența socială	27
6.1.2. Șomajul	28
6.1.3. Sănătatea publică	28 – 29
6.1.4. Securitatea publică	29 – 30
6.1.5. Capitalul social	30 – 31
6.2. Sfera economică	31 – 32
6.3. Sfera de mediu	32 – 33
6.4. Sfera tehnică	34 – 40
6.5. Sfera spațial – funcțională	40 – 46
6.6. Sfera spațiilor publice, spațiilor verzi, de agrement și sport	46 – 47
6.7. Sfera transportului public	47 – 48
7. De la viziune la acțiune	49

7.1.	Viziunea stării după revitalizare	49
7.2.	Scopul revitalizării	49 – 50
7.3.	Implementarea PRU. Portofoliul de proiecte	50
7.3.1.	Proiecte de bază	50 – 58
7.3.2.	Proiecte complementare	58 – 63
8.	Gestionarea, monitorizarea și implementarea PRU	64
8.1.	Cadrul financiar pentru anii 2022 – 2024	64
8.2.	Sistemul de management al PRU	64 – 65
8.3.	Cadrul de acțiuni pentru implementarea PRU	65
8.4.	Monitorizarea și evaluarea PRU	66
8.4.1.	Monitorizarea	66
8.4.2.	Evaluarea	67
9.	Implicarea locuitorilor zonei de revitalizare în elaborarea PRU	68 – 69
10.	Anexe	70 – 82

ABREVIERI

ADR – Agenția de Dezvoltare Regională
APL – Administrația Publică Locală
BNS – Biroul Național de Statistică
BS – Buget de Stat
BM – Buget Municipal
CMB – Consiliul municipal Bălți
CS – Centru de Sănătate
EP – Echipa de planificare
FEN – Fondul Ecologic Național
FEE – Fondul pentru Eficiență Energetică din Moldova
FISM – Fondul de Investiții Sociale din Moldova
FNDR – Fondul Național pentru Dezvoltare Regională
GLI – Grup Local de Inițiativă
ÎI – Întreprindere Individuală
ÎMM – Întreprinderi mici și mijlocii
LD – Liniile directoare privind revitalizarea urbană
MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova
ONG – Organizații non-guvernamentale
PUG – Plan Urbanistic General
PR – Proiect de revitalizare
PRU – Program de Revitalizare Urbană
RDN – Regiunea de Dezvoltare Nord
RM – Republica Moldova
RU – Revitalizare urbană
SP – Sectorul public
UE – Uniunea Europeană
ZD – Zonă degradată
ZR – Zonă de revitalizare

1. INTRODUCERE. CONCEPTUL DE REVITALIZARE URBANĂ

Revitalizarea urbană este „un proces de eliminare dintr-o stare de criză a zonelor urbane degradate, desfășurat în mod complex, prin acțiuni integrate teritorial și desfășurate de către administrațiile locale prin parteneriate locale, regionale, naționale eficiente în baza unui program de revitalizare”. În acest sens, revitalizarea urbană reprezintă o abordare complexă și inovatoare a problemelor, necesităților și potențialului local și presupune o gândire creativă cu privire la soluțiile pentru o zonă sau un oraș, ținând cont de faptul că fiecare cartier, zonă sau oraș are o identitate proprie specifică.

Crearea sistemului de RU în Republica Moldova este un proces inițiat în baza schimbului de experiență în cadrul proiectului „Suport pentru administrația Republicii Moldova în implementarea Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională pentru anii 2016-2020 prin dezvoltarea urbană integrată și sustenabilă”, cofinanțat din fondurile programului de cooperare poloneză pentru dezvoltare al Ministerului Afacerilor Externe al Republicii Polone, coordonat de Ministerul Fondurilor și Politicii Regionale din Republica Polonă în parteneriat cu Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului din Republica Moldova (actualmente Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova) și Solidarity Fund PL în Moldova.

2. MUNICIPIUL BĂLȚI – PREZENTARE GENERALĂ

Municipiul Bălți este doilea centru urban din Republica Moldova după suprafață și numărul de locuitori și reprezintă un important centru economic, educațional și cultural în Regiunea de Dezvoltare Nord.

Pentru localitate, numărătoarea anilor începe în anul 1421 (conform altei ipoteze, prima atestare istorică datează din octombrie 1620), printre bălți și stufăriș, pe malul râului Răut, în locul unde se varsă râul Răuțel. În anul 1818, localitatea obține statutul de oraș, iar în anul 1994, orașului Bălți i se atribuie statutul de municipiu.

Municipiul Bălți se situează la 138 km de capitala Republicii Moldova – Chișinău, 65 km de la hotarul cu România (vama Sculeni) și 120 km de la frontiera cu Ucraina (vama Otaci). Se învecinează cu orașele Fălești, Glodeni, Rîșcani și Sîngerei, care se află la o distanță de 20-40 km.

Teritoriul municipiului Bălți (inclusiv satele Elizaveta și Sadovoe) constituie 7 800,6 ha, dintre care: orașul Bălți – 4143 ha, satul Elizaveta – 2677 ha și satul Sadovoe – 980 ha.

Numărul populației stabile la data de 01.01.2021 este de 151 200 mii persoane sau 15,27 % din numărul populației la nivel de regiune și 4,26% din numărul populației la nivel de țară. Din numărul total al populației stabile, 45,94% sunt bărbați, iar 54,06% – femei.



Imaginea Nr. 1. Orașul Bălți. Amplasarea în teritoriul municipiului

3. *MUNICIPIUL BĂLȚI ÎN PROCESUL DE REVITALIZARE URBANĂ*

Procesul de RU în municipiul Bălți își are originea la începutul anului 2018, odată cu participarea Primăriei municipiului Bălți în cadrul apelului de propuneri de proiecte lansat de Solidarity Fund PL în Moldova „Fondul Granturilor Mici 2018 – ediția revitalizare urbană”. Urmare a concursului de proiecte, Primăria municipiului Bălți a beneficiat de suport financiar în sumă de 660 000 MDL din fondurile programului polonez de cooperare pentru dezvoltare al Ministerului Afacerilor Externe al Republicii Polone – Polish Aid. Astfel, în perioada mai – decembrie 2018, în municipiul Bălți a fost implementat proiectul pilot de revitalizare urbană „Crearea unui spațiu de interacțiune comunitară în Gimnaziul „A.I.Cuza” din mun. Bălți”, iar pentru asigurarea cofinanțării în sumă de 200 000 MDL, Consiliul municipal Bălți a aprobat Decizia Nr. 9/12 din 26 aprilie 2018 „Cu privire la implementarea proiectului „Crearea unui spațiu de interacțiune comunitară în Gimnaziul „A.I.Cuza” din mun. Bălți”.

În luna aprilie a aceluiași an, Solidarity Fund PL în Moldova a lansat apelul de propuneri: Suport Tehnic – Revitalizare Urbană. În rezultat, Primăria municipiului Bălți a fost selectată ca beneficiar al suportului tehnic pentru elaborarea Programului de Revitalizare Urbană (PRU) al municipiului. În acest sens, Consiliul Municipal Bălți a aprobat Decizia Nr. 11/6 din 26 iulie 2018 „Cu privire la implementarea suportului tehnic pentru elaborarea Programului de Revitalizare Urbană (PRU) al municipiului Bălți”. În cadrul unui proces transparent și participativ, în perioada august 2018 – martie 2019 a fost asigurată elaborarea Programului de Revitalizare Urbană (PRU) al municipiului Bălți, documentul strategic fiind aprobat prin Decizia Consiliului municipal Bălți Nr. 1/76 din 27.03.2019 „Cu privire la aprobarea Programului de Revitalizare Urbană (PRU) al municipiului Bălți”. Totodată, PRU al municipiului Bălți a fost actualizat de către Consiliul municipal Bălți prin Decizia Nr. 16/3 din 21.12.2020 „Cu privire la modificarea Deciziei Consiliului municipal Bălți Nr. 1/76 din 27.03.2019 „Cu privire la aprobarea Programului de Revitalizare Urbană (PRU) al municipiului Bălți”. În cadrul procesului de elaborare și de actualizare a documentului strategic au fost organizate și desfășurate 7 (șapte) ședințe ale Comisiei Consultative a procesului de elaborare a PRU al municipiului Bălți. Comisia Consultativă a fost formată din 18 membri, dintre care locuitori ai zonei de revitalizare, lideri locali, agenți economici locali, reprezentanți ai instituțiilor publice din zonă, cât și membri activi ai societății civile.

Continuitatea procesului de revitalizare urbană în municipiul Bălți a fost asigurată de implementarea în anul 2019 a unui proiect de revitalizare urbană. Astfel, urmare a participării Primăriei municipiului Bălți la apelul de propuneri de proiecte privind implementarea Programelor de Revitalizare Urbană (anul 2019) în cadrul Fondului Granturilor Mici 2019 – ediția Revitalizare Urbană, în perioada mai-decembrie 2019, a fost implementat proiectul „Interacțiunea comunitară – o nouă dimensiune a educației timpurii în zona de revitalizare din municipiul Bălți”. Proiectul a fost cofinanțat de către programul polonez de cooperare pentru dezvoltare al Ministerului Afacerilor Externe al Republicii Moldova. Bugetul total al proiectului a constituit 2 724 980,84 MDL, din contul bugetului local fiind alocată suma de 1 640 742,11 MDL. Un element cheie al implementării proiectului îl reprezintă implicarea în proiect a Grupului Local de Inițiativă al zonei în

calitate de partener al administrației publice locale. Astfel, dacă în cazul implementării proiectului pilot din anul 2018, administrația publică locală a dezvoltat un parteneriat cu o organizație a societății civile, un an mai târziu, comunitatea locală a devenit un partener de încredere cu un grad de implicare enorm.

Procesul de RU în municipiul Bălți a continuat în ritm progresiv în perioada 2020-2021 urmare a participării Primăriei municipiului Bălți la apelul de propuneri de proiecte privind implementarea Programelor de Revitalizare Urbană (anul 2020) în cadrul Fondului Granturilor Mici 2020 – ediția Revitalizare Urbană. Urmare a concursului de proiecte, Primăria municipiului Bălți a beneficiat de suport financiar în sumă de 1 180 000,00 MDL din fondurile programului polonez de cooperare pentru dezvoltare al Ministerului Afacerilor Externe al Republicii Polone – Polish Aid. Astfel, în perioada iunie 2020 – august 2021, în municipiul Bălți a fost implementat proiectul de revitalizare urbană „Regândirea spațiului public în zona de revitalizare din municipiul Bălți: suport pentru consolidarea coeziunii sociale și identității locale”, cu un buget total de 3 906 131,95 MDL. Specificul proiectului a constat în asigurarea continuității unui parteneriat eficient între administrația publică locală, Grupul Local de Inițiativă al zonei și Asociația Obștească „Tinerii pentru Dreptul la Viață” Bălți (Uniunea pentru Prevenirea HIV și Reducerea Riscurilor).

Totodată, este de menționat faptul că, anul 2020 a fost marcat de finalizarea etapei II a proiectului pilot de revitalizare implementat de Primăria municipiului Bălți. La inițiativa Solidarity Fund PL în Moldova și în baza unei colaborări eficiente cu Asociația Obștească „Tinerii pentru Dreptul la Viață” Bălți, Asociația a obținut finanțare în valoare de 49 667,50 USD de către United Nations Office for Project Services (UNOPS) în cadrul Programului de Granturi Mici (SGP) al Facilității Globale de Mediu (GEF) pentru implementarea, în perioada august 2018 – mai 2020 a etapei II a proiectului „Crearea unui spațiu de interacțiune comunitară în Gimnaziul „A.I. Cuza” din municipiul Bălți”. Implementarea proiectului a contribuit la consolidarea acțiunilor administrației publice locale prin realizarea acțiunilor de reabilitare a spațiilor Gimnaziului „A.I. Cuza”, amenajarea spațiului public aferent instituției educaționale.

Implementarea cu succes a proiectelor de revitalizare urbană în zona Slobozia a demonstrat că Primăria municipiului Bălți nu elaborează doar documente strategice pe suport de hârtie, dar deține capacități depline de implementare a proiectelor de revitalizare urbană în beneficiul locuitorilor municipiului.

Programul de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022 – 2024 este un document strategic și operațional de bază în domeniul revitalizării urbane, iar în acest sens, stabilește obiectivele și proiectele de revitalizare, precum și mecanisme de coordonare, evaluare și monitorizare a Programului. Punerea în aplicare a acestuia va contribui la reabilitarea într-un mod cuprinzător și integrat a zonei de revitalizare selectate, ținând cont de nevoile și așteptările comunității locale. Un element important este procesul participativ și implicarea civică, care au fost esențiale la etapa de elaborare a PRU, care în viziunea administrației publice locale, vor deveni instrumente pentru asigurarea implementării acestuia. Scopul prezentului PRU este de a susține administrația publică locală să implementeze proiecte de revitalizare urbană într-un mod argumentat, transparent și participativ.

4. LEGĂTURA DINTRE PROGRAMUL DE REVITALIZARE URBANĂ ȘI DOCUMENTELE STRATEGICE NAȚIONALE, REGIONALE ȘI LOCALE

În acest capitol vor fi menționate cele mai importante legături dintre PRU al municipiului Bălți și principalele documente strategice și de planificare naționale, regionale și locale. Luând în considerare principiile revitalizării urbane, conexiunea dintre Program și documentele strategice și de planificare va contribui la asigurarea unei viziuni prioritare privind dezvoltarea durabilă a municipiului.

4.1. Liniile directoare privind revitalizarea urbană în Republica Moldova

Liniile directoare privind revitalizarea urbană în Republica Moldova, reprezintă un document elaborat de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al Republicii Moldova (actualmente Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova) și adresat autorităților administrației publice, inclusiv persoanelor responsabile de gestionarea proceselor de RU. Liniile directoare stabilesc modul de elaborare a Programelor de Revitalizare Urbană, condițiile pentru implementarea Programelor și proiectelor de revitalizare urbană și indică modalități de asigurare a complementarității intervențiilor pentru proiectele de revitalizare urbană din diverse surse de finanțare.

PRU al municipiului Bălți este realizat în conformitate cu LD, corespunde în totalitate normelor și principiilor de revitalizare urbană, fiind bazat pe cooperare între administrațiile publice la nivel central și local, parteneriate eficiente și durabile cu comunitatea locală și sectorul privat, campanii de informare/promovare, transparență în procesul decizional și nu în ultimul rând înțelegerea specificului și contextului local.

4.2. Strategia Națională de Dezvoltare Regională a Republicii Moldova pentru anii 2022 – 2028

La etapa elaborării PRU al municipiului Bălți pentru perioada 2022-2024, proiectul Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională a Republicii Moldova (SNDR) pentru anii 2022 – 2028¹ este în proces de consultare publică. Strategia, în calitate de document umbrelă de politică publică de planificare strategică a dezvoltării regionale a țării, reprezintă viziunea și prioritățile Guvernului Republicii Moldova de abordare a dimensiunilor teritoriale, a intervențiilor sectoriale, precum și relațiile instituționale care să faciliteze parteneriatul dintre autoritățile publice centrale și locale. Viziunea strategică a SNDR 2022-2028 constă în sprijinirea creșterii competitivității și dezvoltării durabile a fiecărei regiuni, ajustarea disparităților și creșterea calității vieții cetățenilor.

În acest context, PRU al municipiului Bălți a fost elaborat conform cadrului strategic în domeniul dezvoltării regionale, documentul strategic fiind adaptat Noului Concept al dezvoltării regionale.

¹ *Strategia Națională de Dezvoltare Regională a Republicii Moldova pentru anii 2022 – 2028*, <https://particip.gov.md/ru/document/stages/proiectul-strategiei-naționale-de-dezvoltare-regionala-a-republicii-moldova-pentru-anii-2022-2028/8696>

4.3. Programul Operațional Regional Nord pentru anii 2022-2024

Programul Operațional Regional Nord (POR) este principalul document de programare elaborat la nivelul Regiunii de Dezvoltare Nord care asigură corespondența dintre Strategia Națională de Dezvoltare Regională a Republicii Moldova pentru anii 2022-2028 și intervențiile programate la nivelul regiunii. Documentul cuprinde o perioadă de programare de 3 ani, inclusiv 2021-2023. Obiectivul general al documentului este: Sprijinirea creșterii competitivității și dezvoltării durabile a Regiunii de Dezvoltare Nord, ajustarea disparităților și creșterea calității vieții cetățenilor. POR Nord urmează a fi aprobat prin Decizia Consiliului pentru Dezvoltare Regională Nord.

Implementarea PRU al municipiului Bălți pentru perioada 2022-2024 va contribui la consolidarea rolului și funcțiilor orașelor în sporirea competitivității regiunii, în special din perspectiva accelerării dezvoltării municipiului Bălți în calitate de pol național de dezvoltare.

4.4. Strategia de dezvoltare social-economică a municipiului Bălți pentru anii 2021 - 2025

Strategia de dezvoltare social-economică a municipiului Bălți pentru anii 2021-2025² a fost aprobată prin Decizia Consiliului municipal Bălți Nr. 8/1 din 30 iunie 2021. Strategia este un document de referință care formulează viziunea de dezvoltare social-economică a municipiului, bazată pe valorificarea și dezvoltarea potențialului istoric, economic și social, aplicând procese inovative în gestiunea serviciilor și bunurilor municipale. Viziunea strategică de dezvoltare a municipiului pentru anii 2021 - 2025 este: Municipiul Bălți - oraș modern cu economie competitivă și dinamică, infrastructură dezvoltată, ce oferă cetățenilor servicii publice de calitate, realizate într-un mediu durabil, bazat pe un proces administrativ eficient și transparent.

Pentru realizarea viziunii strategice, acțiunile tuturor factorilor implicați în procesul de dezvoltare locală sunt orientate spre atingerea a 6 (șase) Direcții Strategice. Deși Strategia de dezvoltare social-economică a municipiului Bălți pentru anii 2021 - 2025 nu include conceptul de revitalizare urbană, fiecare obiectiv strategic include acțiuni care sunt complementare cu revitalizarea urbană, creând astfel un cadru de bază eficient pentru implementarea proiectelor de revitalizare urbană. În special, acest tip de acțiuni sunt prevăzute în cadrul Direcției Strategice 6 „Consolidarea și dezvoltarea sectorului neguvernamental”, care prin intermediul dezvoltării instituțiilor societății civile crește importanța spiritului participativ și implicarea locuitorilor în soluționarea problemelor locale. În același context, Direcția Strategică 3 „Modernizarea infrastructurii urbane și protecția mediului ambiant” se bazează pe principalele probleme existente în municipiu la capitolul infrastructură și calitate a serviciilor publice, iar în acest sens prevede asigurarea continuității inițiativelor și proiectelor de revitalizare urbană.

² *Strategia de dezvoltare social-economică a municipiului Bălți pentru anii 2021 - 2025*, <https://actele.cale.gov.md/ral/act/cu-privire-la-aprobarea-strategiei-de-dezvoltare-social-economic-a-municipiului-b-li-pentru-anii-2021-2025-764726.html>

În această ordine de idei, PRU al municipiului Bălți pentru anii 2022 – 2024 va completa planificarea strategică din mun. Bălți, fiind realizat conform conceptului general de dezvoltare a municipiului și bazat pe acțiuni integrate teritorial.

4.5. Planul de Acțiuni pentru un Oraș Verde al municipiului Bălți

Planul de Acțiuni pentru un Oraș Verde al municipiului Bălți³ a fost aprobat prin Decizia Consiliului municipal Bălți Nr. 14/2 din 23 noiembrie 2021. Planul de Acțiuni pentru un Oraș Verde al municipiului Bălți a fost elaborat în beneficiul municipiului Bălți de echipa de consultanți RWA Group-Arcadis-EcoContact, cu participarea specialiștilor locali. Acțiunea a fost finanțată de Guvernul Regatului Suediei și face parte din Programul de dezvoltare durabilă al Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare „Orașe Verzi”, la care municipiul Bălți s-a alăturat în anul 2019.

Planul de Acțiuni pentru un Oraș Verde al municipiului Bălți este un document strategic care a identificat, prioritarizat și abordat provocările legate de mediu și reprezintă o evaluare cuprinzătoare a provocărilor cu care se confruntă municipiul, în baza a șapte sectoare urbane: Transport, Clădiri, Energie, Industrie, Apă, Deșeuri Solide și Utilizarea Terenurilor.

Conform Planului de Acțiuni pentru un Oraș Verde al municipiului Bălți, viziunea orașului este de a deveni o zonă urbană verde în care cetățenii vor găsi oportunități pentru a-și îndeplini nevoile de dezvoltare, într-un mediu confortabil și plăcut, iar în acest sens, municipiul Bălți își propune să devină orașul comoară verde al Republicii Moldova .

Programul de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022 – 2024 va contribui la asigurarea dezvoltării echilibrate a municipiului datorită implementării proiectelor de revitalizare corelate cu viziunea municipiului în ceea ce privește transformarea verde.

4.6. Planul de Dezvoltare Economică Locală al municipiului Bălți pentru anii 2020-2022

Planul de Dezvoltare Economică Locală al municipiului Bălți⁴ pentru anii 2020 – 2022 a fost aprobat prin Decizia Consiliului municipal Bălți Nr. 11/4 din 29 septembrie 2020. Documentul strategic a fost elaborat în cadrul inițiativei „Primarii pentru Creștere Economică”, în cadrul căreia municipiul Bălți este Membru Junior începând cu luna noiembrie a anului 2017.

Obiectivul general al Planului îl reprezintă dezvoltarea echilibrată și armonioasă a localității prin crearea și susținerea unui mediu social-economic competitiv, stabil, sănătos și diversificat, care să asigure creșterea economică continuă a municipiului.

³ Planul de Acțiuni pentru un Oraș Verde al municipiului Bălți,
<https://actele.cale.gov.md/ral/act/cu-privire-la-aprobarea-planului-de-aciuni-pentru-un-ora-verde-al-municipiului-bli-859700.html>

⁴ Planul de Dezvoltare Economică Locală al municipiului Bălți pentru anii 2020-2022,
<https://actele.cale.gov.md/ral/act/cu-privire-la-aprobarea-planului-de-dezvoltare-economic-local-al-municipiului-bli-pentru-anii-2020-2022-n-cadrul-proiectului-primarii-pentru-creștere-economic-584207.html>

Conform Planului de Dezvoltare Economică Locală al municipiului Bălți pentru anii 2020 – 2022, viziunea de dezvoltare a localității este: Municipiul Bălți - o comunitate urbană modernă cu o economie competitivă și puternic integrată în circuitul extern, care își propune sporirea atractivității investiționale și deschiderea economiei locale pentru investiții și inovații. .

Programul de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022 – 2024 va contribui la asigurarea dezvoltării economice a municipiului datorită implementării inițiativelor de ordin economic ale proiectelor de revitalizare urbană.

4.7. Strategia locală de incluziune socială a persoanelor vulnerabile din municipiul Bălți pentru anii 2018-2021

Strategia locală de incluziune socială a persoanelor vulnerabile din municipiul Bălți pentru anii 2018-2021⁵ a fost aprobată prin Decizia Consiliului municipal Bălți Nr. 16/6 din 27 decembrie 2018. Strategia a fost elaborată în cadrul proiectului „Dezvoltarea serviciilor sociale în Moldova 2017-2019” cu suportul financiar al Agenției Cehe pentru Dezvoltare. Documentul strategic are ca scop principal promovarea, protejarea și asigurarea exercitării depline și în condiții de egalitate a tuturor drepturilor fundamentale ale omului de către toate grupurile de persoane vulnerabile. Totodată, aceasta reprezintă un cadru unificator al tuturor direcțiilor de acțiune abordate în domeniul protecției și incluziunii sociale a persoanelor vulnerabile și în situație de risc în municipiul Bălți în perioada 2018-2021.

Pentru realizarea Strategiei, au fost identificate 5 (cinci) obiective specifice care se referă la promovarea drepturilor și asigurarea măsurilor de protecție socială a persoanelor vulnerabile și în situație de risc; asigurarea accesibilității persoanelor vulnerabile la infrastructura socială, transport și spațiul urban, informație și mijloace de comunicare; consolidarea capacităților, modernizarea și îmbunătățirea calității serviciilor sociale, educaționale, medicale și culturale; asigurarea durabilității financiare pentru servicii integrate de asistență socială și crearea unor servicii noi prin atragere de fonduri și dezvoltarea unor parteneriate publice-private; precum și sporirea gradului de coeziune comunitară și creșterea nivelului de conștientizare a populației privind drepturile fundamentale și abilitățile persoanelor vulnerabile și în situație de risc.

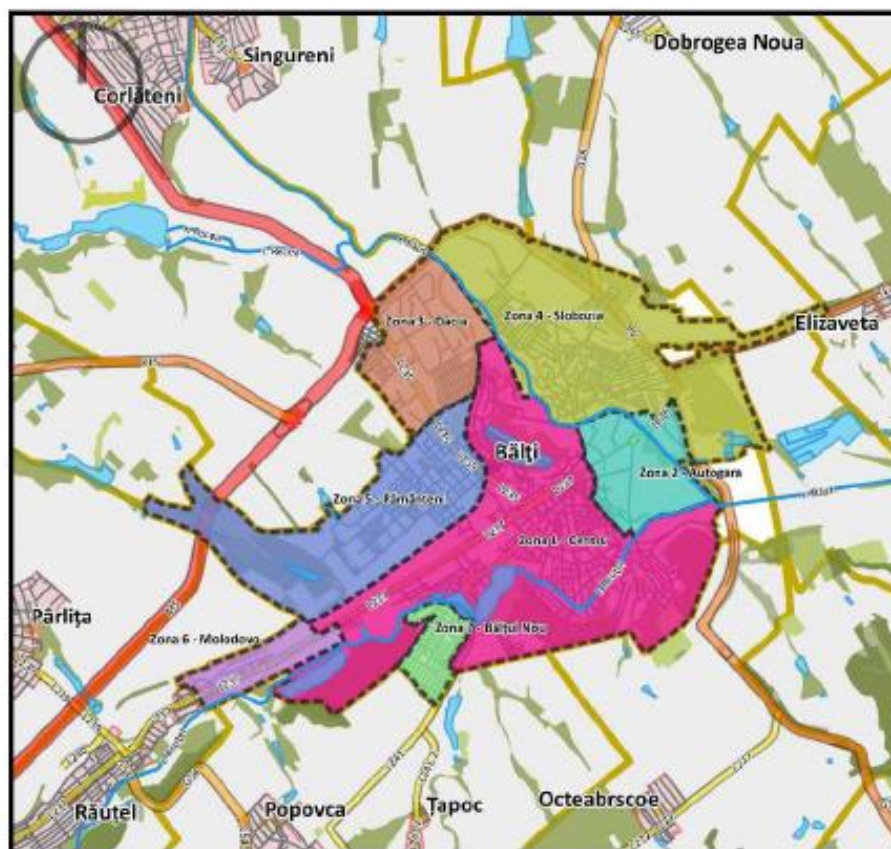
PRU al municipiului Bălți pentru anii 2022 – 2024 este elaborat în concordanță cu Strategia și va contribui eficient la realizarea acesteia prin intermediul proiectelor de RU, care conțin măsuri și acțiuni destinate asigurării accesibilității persoanelor vulnerabile la infrastructura socială, spațiilor urbane și transport local; modernizării și îmbunătățirii calității serviciilor sociale, educaționale, medicale, precum și sporirii gradului de coeziune comunitară.

⁵ *Strategia locală de incluziune socială a persoanelor vulnerabile din municipiul Bălți pentru anii 2018 – 2021*, <https://actele.cale.gov.md/ral/act/cu-privire-la-aprobarea-strategiei-de-incluziune-social-a-persoanelor-vulnerabile-din-municipiul-bli-pe-anii-2019-2021-155275.html>

5. ANALIZA ZONELOR ORAȘULUI BĂLȚI. DETERMINAREA ZONELOR DEGRADATE ȘI ZONEI DE REVITALIZARE

5.1. Delimitarea zonelor orașului

Determinarea zonelor degradate și zonei de revitalizare a avut loc în baza definițiilor acestora din LD privind revitalizarea urbană în RM. În conformitate cu prevederile Liniilor directoare, luând în considerare Planul Urbanistic General (PUG) al municipiului, specificul local și disponibilitatea datelor necesare pentru a fi analizate, orașul Bălți (**analiza indicatorilor a fost realizată doar la nivel de oraș**) a fost delimitat în mai multe zone. În conformitate cu PUG-ul municipiului Bălți, adoptat prin Decizia Consiliului municipal Bălți Nr. 8/1 din 27 octombrie 2005, orașul Bălți este divizat în 6 (șase) zone: Centru, Pământeni, Slobozia, Dacia, Molodovo și Bălțiul Nou. Totuși, pentru asigurarea unui echilibru a populației și suprafeței zonelor, precum și datorită dezvoltării Zonei Autogara (Cartierul 9 și Cartierul 10), orașul Bălți a fost delimitat în 7 (șapte) zone. Numărul locuitorilor din fiecare zonă și suprafața ocupată, dar și ratele specifice, sunt redată în Tabelul nr. 1. Se recomandă de a vizualiza Tabelul Nr. 1 împreună cu imaginea Nr. 2.



Imaginea nr. 2: Zonele delimitate ale orașului Bălți

Nr.	Zona	Numărul de locuitori	%	Suprafața (ha)	%
1	Centru	36 960	25,23	1549,9	37,41
2	Autogara	21 970	15,00	474,3	11,45
3	Dacia	32 370	22,09	371,9	8,98
4	Slobozia	17 800	12,15	785,7	18,96
5	Pământeni	30 430	20,77	710,0	17,14
6	Molodovo	1 880	1,28	141,7	3,42
7	Bălțiul Nou	5 100	3,48	109,5	2,64
	Total intravilan orașul Bălți	146 510	100	4143	100

Tabelul nr. 1: Numărul locuitorilor și suprafața zonelor orașului Bălți

Sursa: Planul Urbanistic General al municipiului Bălți, 2004

Zona 1 reprezintă Zona Centru. Zona Centru cuprinde partea centrală și zona istorică a orașului, inclusiv sectoarele Beresticico, Teioasa și Țigănia. Zona Centru este una dintre cele mai dezvoltate zone din municipiu datorită fondului locativ, numărului populației, concentrării semnificative a agenților economici și prezenței spațiilor de cultură și agrement. În zona Centru își au sediul majoritatea instituțiilor administrative și socio-culturale. Specificul zonei este Piața Vasile Alecsandri, care reprezintă una dintre cele mai lungi străzi pietonale de pe continentul European.

Zona 2 reprezintă Zona Autogara (Cartierul 9 și Cartierul 10). Zona Autogara este o zonă liniștită constituită în mare parte de blocuri de locuințe cu 3-5; 7-9 sau 16 etaje. Zona Autogara este o zonă dezvoltată, datorită prezenței infrastructurii necesare unei zone de locuit. În același timp, zona Autogara dispune de una dintre cele mai bune conexiuni de transport public. Specificul zonei este bulevardul Mihai Eminescu – un bulevard pietonal bogat în spații verzi care reprezintă spațiul de recreere pentru locuitorii zonei.

Zona 3 reprezintă Zona Dacia. Zona Dacia este o zonă liniștită, constituită în special din blocuri de locuințe cu 3-5 sau 7-9 etaje. În ultima perioadă, în zonă au fost construite blocuri de locuințe noi, fapt care a sporit atractivitatea acesteia. Zona Dacia este o zonă dezvoltată, datorită prezenței infrastructurii necesare unei zone de locuit. De asemenea, zona Dacia dispune de o conexiune bună a transportului public. Zona Dacia este unica zonă în care există un teren special destinat plimbării câinilor.

Zona 4 reprezintă Zona Slobozia. Zona Slobozia este zona cu 70% de case de locuit amplasate la sol, 30% reprezentând blocuri de locuințe cu 2-5 etaje. Zona Slobozia este amplasată pe malul stâng al râului Răut. Zona este slab dezvoltată din punctul de vedere al infrastructurii necesare unui spațiu urban. Totuși, zona dispune de o conexiune bună de transport public. Specificul zonei este Gara Feroviară „Bălți-Slobozia” care reprezintă simbolul zonei.

Zona 5 reprezintă Zona Pământeni. Zona Pământeni este o zonă constituită în special din blocuri de locuințe cu 3-5 și case amplasate la sol (circa 15% din totalul fondului locativ al zonei). Zona este relativ dezvoltată din punctul de vedere al

infrastructurii necesare unui spațiu urban. De asemenea, zona dispune de o conexiune bună de transport public. Specificul zonei este prezența spațiilor verzi și a zonelor de agrement, cea mai importantă fiind Parcul Victoriei, care reprezintă principala zonă de recreere pentru locuitorii zonei.

Zona 6 reprezintă Zona Molodovo. Zona Moldovo este zona cu cel mai mic număr al populației stabile. Totodată, suprafața pe care se întinde zona este destul de mare. În Zona Molodovo predomină casele de locuit amplasate la sol (circa 75%) , restul fondului locativ reprezentând blocuri de locuințe cu 3-5 etaje. Zona Molodovo este considerată o zonă industrială a orașului Bălți, datorită prezenței marilor întreprinderi industriale din oraș.

Zona 7 reprezintă Zona Bălțiul Nou. Zona Bălțiul Nou este situată în sud-vestul orașului pe o colină cu altitudinea de circa 154,2 m. În Zona Bălțiul Nou fondului locativ este format în totalitate din case de locuit la sol. Zona este slab dezvoltată din punctul de vedere al infrastructurii necesare unui spațiu urban. Lipsesc spațiile de recreere și agrement pentru locuitorii din zonă. Infrastructura rutieră este într-o stare nesatisfăcătoare, drumurile de acces (cu excepția drumului central) fiind din prundiș.

5.2. Analiza zonelor delimitate

În cadrul acestui subcapitol va fi prezentată analiza zonelor din orașul Bălți conform indicatorilor din sfera socială, economică, de mediu și spațial-funcțională, cu scopul identificării zonei degradate și zonei de revitalizare din orașul Bălți. Ratele indicatorilor vor prezenta diferențele dintre zonele analizate, zonele orașului în care se concentrează principalele probleme și fenomene negative, având un rol decisiv în determinarea zonei degradate din orașul Bălți. Ratele indicatorilor analizați au fost prezentate de subdiviziunile structurale ale Primăriei municipiului Bălți și instituțiile publice din orașul Bălți, având astfel o sursă verificabilă.

În total a fost realizată o analiză a 17 indicatori din sfera socială, economică, de mediu și spațial-funcțională.

Înainte de a prezenta analiza indicatorilor din fiecare sferă, considerăm necesar de a prezenta valorile indicatorilor din fiecare sferă la nivelul orașului Bălți în anul 2020 și rata per 1000 locuitori. (Tabelul Nr. 2)

<i>Nr.</i>	<i>Sfera</i>	<i>Indicator</i>	<i>Progresiv (P)*/ Regresiv (R)**</i>	<i>Valoarea la nivelul orașului</i>	<i>Rata per 1000 locuitori</i>
1.	Socială	Numărul persoanelor decedate	R	778	5,31
2.	Socială	Numărul contravențiilor	R	7189	49,07
3.	Socială	Numărul infracțiunilor	R	1319	9,00
4.	Socială	Numărul adresărilor la medicul de familie	R	393907	2688,60
5.	Socială	Nou-născuți	P	1169	7,98

6.	Socială	Numărul de utilizatori activi bibliotecă	P	26266	179,28
7.	Socială	Numărul copiilor utilizatori bibliotecă	P	12489	85,24
8.	Socială	Asociații de locatari	P	133	0,91
9.	Economică	Agenți economici care dețin autorizație de funcționare	P	1954	13,34
10.	Mediu	Platforme de colectare a deșeurilor	P	62	0,43
11.	Spațial-funcțională	Instituții educaționale	P	78	0,53
12.	Spațial-funcțională	Instituții medico-sanitare	P	20	0,14
13.	Spațial-funcțională	Instituții culturale	P	21	0,14
14.	Spațial-funcțională	Instituții de securitate	P	10	0,07
15.	Spațial-funcțională	Facilități sportive	P	10	0,07
16.	Spațial-funcțională	Zone de recreere	P	12	0,08
17.	Spațial-funcțională	Locuri de joacă	P	68	0,46

Notă:

*Indicator progresiv – indicator a cărui valoare ridicată exprimă starea bună a zonei

**Indicator regresiv – indicator a cărui valoare ridicată exprimă starea degradată a zonei

Tabelul nr. 2: Valoarea indicatorilor statistici la nivelul orașului în anul 2020 și rata per 1000 locuitori

Sursa: IMSP „Centrul Medicilor de Familie Municipal Bălți”, Inspectoratul de Poliție Bălți, Biblioteca Municipală „Eugeniu Coșeriu” Bălți, Direcția comerț din cadrul Primăriei mun. Bălți, Registrul proprietății municipale, Direcția gospodărie comunală din cadrul Primăriei mun. Bălți

În continuare vor fi prezentate fiecare din sferile analizate. Urmare a identificării ratelor indicatorilor la nivelul fiecărei zone a fost elaborat câte un tabel care prin intermediul diferențelor de culoare (verde – foarte bine, verde deschis – bine, galben – satisfăcător, portocaliu – nesatisfăcător, roșu – foarte rău), va prezenta rata per 1000 locuitori pentru fiecare indicator la nivelul fiecărei zone, cât și rata per 1000 locuitori la nivel de oraș, ceea ce reprezintă rata medie. Mai întâi sunt prezentați indicatorii regresivi, după care urmează cei progresivi. În tabelele ce urmează, cu contur roșu este marcată zona cea mai degradată.

5.2.1. Sfera socială

Ratele indicatorilor sociali per 1000 locuitori	Progresiv/Regresiv	Oraș	Zona 1 Centru	Zona 2 Autogara	Zona 3 Dacia	Zona 4 Slobozia	Zona 5 Pământeni	Zona 6 Molodovo	Zona 7 Bălțul Nou
			persoane decedate	R	5.31	4.68	2.59	7.11	4.44
contravenții	R	49.07	17.94	45.79	37.72	79.10	60.24	376.70	68.63
infrațiuni	R	9.00	4.03	9.01	6.39	11.91	9.76	3.44	9.80
adresări la medicul de familie	R	2688.60	3292.59	776.83	3789.90	2693.37	2309.20	2589.36	1980.39
nou-născuți	P	7.98	7.85	3.10	12.76	5.90	8.02	10.64	5.10
utilizatori activi care frecventează biblioteca	P	179.28	429.00	45.43	79.77	79.33	179.82	0.00	0.00
utilizatori copii activi care frecventează biblioteca	P	85.24	192.67	19.48	37.29	48.43	94.35	0.00	0.00
asociații de locatari	P	0.91	0.97	0.96	0.30	0.28	0.85	0.53	0.00

Tabelul nr. 3: Ratele indicatorilor sociali per 1000 locuitori pentru fiecare zonă și rata medie per oraș

Sursa: IMSP „Centrul Medicilor de Familie Municipal Bălți”, Inspectoratul de Poliție Bălți, Biblioteca Municipală „Eugeniu Coșeriu” Bălți, Direcția gospodărie comunală din cadrul Primăriei mun. Bălți

În sfera socială, în conformitate cu ratele indicatorilor din Tabelul nr. 3, Zona 4 – Slobozia este zona vizibil degradată, cu cea mai mare acumulare de fenomene sociale negative. În primul rând, este zona cu cel mai mare număr de infracțiuni, cu o detașare față de celelalte zone. În același context, este vizibil și numărul ridicat contravențiilor în zona Slobozia. De asemenea, în zona Slobozia se atestă și a rată scăzută a natalității. Totodată, rata asociațiilor de locatari per 1000 de locuitori este foarte joasă, ceea ce denotă un nivel scăzut de interacțiune între membrii comunității locale.

Totuși, observația principală este că **zona Slobozia este unica zonă în care ratele a 3 (trei) indicatorii sociali regresivi sunt peste rata medie per oraș**, ceea ce scoate în evidență nivelul înalt al fenomenelor negative din zonă. Mai mult decât atât, **zona Slobozia este unica zonă în care ratele a 3 (trei) indicatorii sociali progresivi sunt sub rata medie per oraș**. Mai simplu, în ceea ce privește diferențele de culoare, în cazul ratelor indicatorilor sociali, zona Slobozia are 3 (trei) indicatori de culoare roșie care indică nivelul foarte rău, 3 (trei) indicatori de culoare portocalie care indică nivelul nesatisfăcător, 2 (doi) indicatori de culoare galbenă care indică nivelul satisfăcător, și foarte important, **zona Slobozia este unica zonă care nu are nici un indicator de culoare verde deschis sau verde, care ar indica nivelul bine sau foarte bine.**

5.2.2. Sfera economică

Ratele indicatorilor economici per 1000 locuitori	Progresiv/ Regresiv	Oraș	Zona 1 Centru	Zona 2 Autogara	Zona 3 Dacia	Zona 4 Slobozia	Zona 5 Pământeni	Zona 6 Molodovo	Zona 7 Bălțiul Nou
agenți economici care dețin autorizație de funcționare	P	13.34	27.11	11.38	14.94	7.78	12.24	10.64	0.78

Tabelul nr. 4: Ratele indicatorilor sociali per 1000 locuitori pentru fiecare zonă și rata medie per oraș

Sursa: Direcția comerț din cadrul Primăriei municipiului Bălți

În sfera economică, în conformitate cu ratele indicatorilor din Tabelul nr. 4, Zona 7 - Bălțiul Nou este zona vizibil restantă. Așa cum această zonă este formată doar din locuințe individuale, spațiul public practic lipsește. De asemenea, lipsesc arii omogene destinate unităților economice și de producere. În mare parte, în zona Bălțiul Nou sunt agenți economici mici (magazine alimentare, gherete). Celelalte zone, cu excepția zonelor Centru

și Dacia în care sunt concentrați majoritatea agenților economici, prezintă valori sub nivelul ratei medii per oraș.

5.2.3. Sfera de mediu

Ratele indicatorilor de mediu per 1000 locuitori	Progresiv/Regresiv	Oraș	Zona 1 Centru	Zona 2 Autogara	Zona 3 Dacia	Zona 4 Slobozia	Zona 5 Pământeni	Zona 6 Molodovo	Zona 7 Bălțiul Nou
platforme de colectare a deșeurilor	P	0.43	0.38	0.41	0.40	0.51	0.56	0.53	0.00

Tabelul nr. 5: Ratele indicatorilor de mediu per 1000 locuitori pentru fiecare zonă și rata medie per oraș

Sursa: Direcția gospodărie comunală din cadrul Primăriei municipiului Bălți

În sfera de mediu, în conformitate cu ratele indicatorilor din Tabelul nr. 5, Zona 7 – Bălțiul Nou este zona restantă la capitolul dotarea cu platforme de colectare a deșeurilor. Acest fapt nu este neapărat relevant. Așa cum platformele de colectare a deșeurilor în mare parte sunt amplasate în preajma blocurile locative, iar această zonă este formată doar din locuințe individuale cu colectarea deșeurilor mod individual, nu există nici date pentru platforme de colectare a deșeurilor.

Comparabile sunt datele pentru Zonele 1, 2, 3, 4, 5 și 6.

5.2.4. Sfera spațial-funcțională

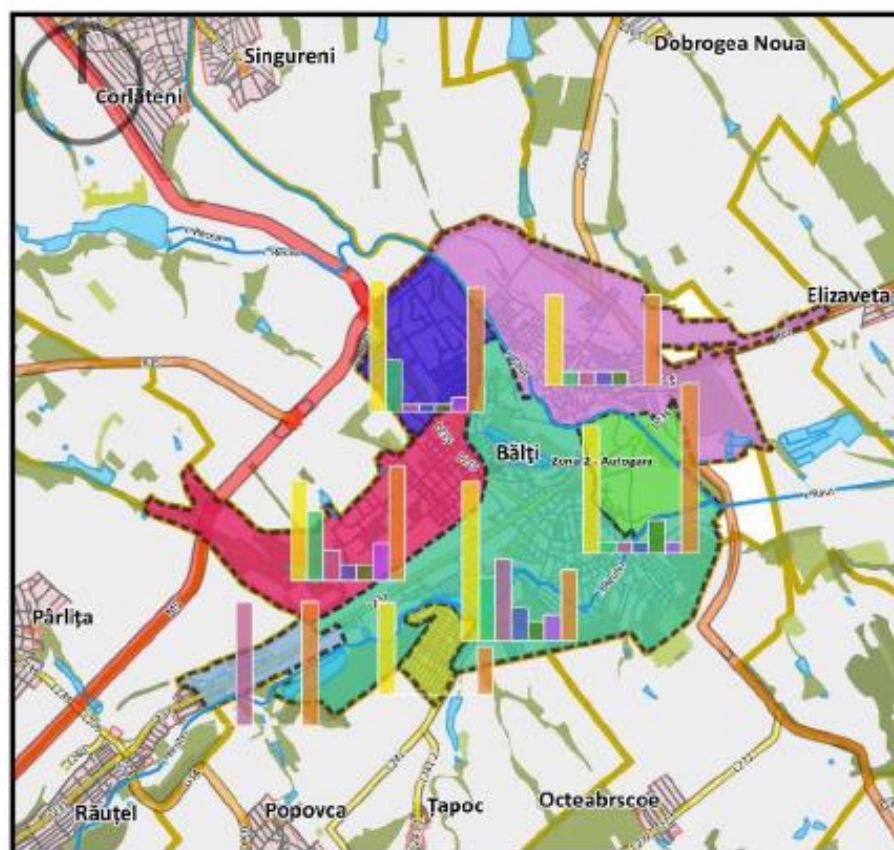
Ratele indicatorilor spațial-funcțional per 1000 locuitori	Progresiv/Regresiv	Oraș	Zona 1 Centru	Zona 2 Autogara	Zona 3 Dacia	Zona 4 Slobozia	Zona 5 Pământeni	Zona 6 Molodovo	Zona 7 Bălțiul Nou
------------------------------------------------------------	--------------------	------	---------------	-----------------	--------------	-----------------	------------------	-----------------	--------------------

instituții educaționale	P	0,53	0,68	0,55	0,56	0,39	0,43	0,00	0,39
instituții medico-sanitare	P	0,14	0,27	0,05	0,22	0,06	0,03	0,00	0,00
instituții culturale	P	0,14	0,35	0,05	0,03	0,06	0,13	0,53	0,00
instituții de securitate	P	0,07	0,14	0,05	0,03	0,06	0,07	0,00	0,00
facilități sportive	P	0,07	0,08	0,14	0,03	0,06	0,07	0,00	0,00
zone de recreere	P	0,08	0,11	0,05	0,06	0,00	0,16	0,00	0,00
locuri de joacă	P	0,46	0,30	0,73	0,53	0,39	0,49	0,53	0,20

Tabelul nr. 6: Ratele indicatorilor spațial-funcționali per 1000 locuitori pentru fiecare zonă și rata medie per oraș

Sursa: Registrul proprietății municipale, Direcția gospodărie comunală a Primăriei mun. Bălți

În sfera spațial-funcțională, în conformitate cu Tabelul nr. 6, Zona 7 - Bălțiul Nou este zona degradată. Așa cum această zonă este formată doar din locuințe individuale, cu o populație comparabil mai mică față de alte zone, apariția infrastructurii sociale precum școli, grădinițe, instituții de cultură sau instituții medico-sanitare este economic neargumentată. La fel și indicatorii pentru zona 6 – Molodovo nu sunt relevanți pentru selecția acesteia ca zona degradată din punct de vedere spațial-funcțional dat fiind faptul că această zonă este puternic industrializată, cu o populație foarte mică ceea ce face imposibilă crearea unor instituții. Comparabile sunt Zonele 1, 2, 3, 4, 5, zone cu o utilizare echilibrată a terenurilor, cu locuințe atât individuale cât și pentru colectivități, infrastructură socială, facilități sportive, culturale etc. Din aceste zone, zona vizibil restantă în sfera spațial-funcțională este Zona 4 – Slobozia.



Indicatori spațial-funcțional, ind. raportat la 1000 loc.

- Centru
- Autogara
- Dacia
- Sîlobozia
- Pămînteni
- Molodovo
- Bălțul Nou
- instituții educaționale
- instituții medico-sanitare
- instituții culturale
- instituții de securitate
- facilități sportive
- zone de recreere
- locuri de joacă

0 1 2 3 4 5 6 km

Drumuri publice

- M - Drum expres
- R - Drum republican
- G - Drum regional
- L - Drum de interes raional
- Căi ferate
- Străzi
- Râuri
- Bazine acvatice

Imaginea nr. 3: Sfera spațial-funcțională în orașul Bălți

Sursa: Registrul proprietății municipale,

Direcția gospodărie comunală din cadrul Primăriei municipiului Bălți

5.3. Identificarea zonelor degradate

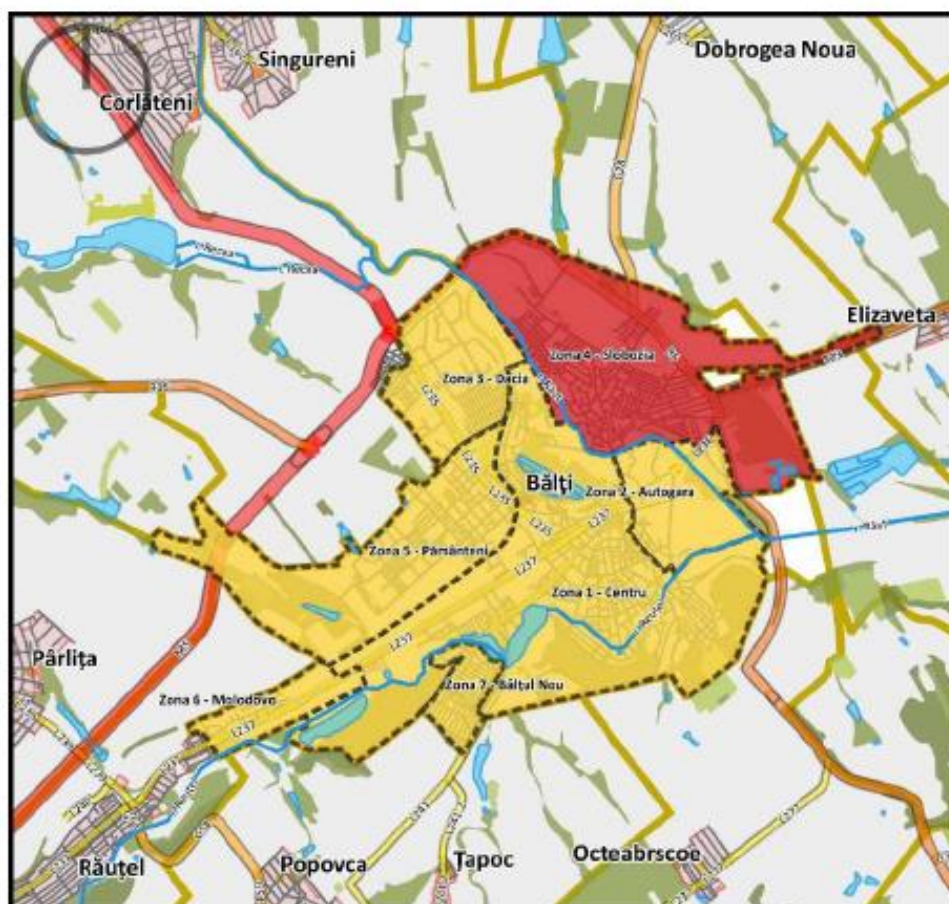
Conform Liniilor directoare privind revitalizarea urbană în Republica Moldova, **zona degradată se identifică printr-o acumulare de fenomene sociale specifice, negative, care sunt adițional însoțite de fenomene negative, în cel puțin una dintre următoarele sfere: economică, de mediu, tehnică sau spațial-funcțională.** După analiza ratelor indicatorilor per 1000 locuitori, pentru fiecare sferă și pentru fiecare zonă, două zone din orașul Bălți sunt vizibil degradate – zona Slobozia și Zona Bălțiul Nou. Zona Slobozia este zona cu cea mai mare acumulare de fenomene sociale negative. În același timp, zona Bălțiul Nou este zona restantă în sfera economică, sfera de mediu și sfera spațial-funcțională. Însă, având în vedere faptul că zona Bălțiul Nou este formată în totalitate din locuințe individuale/case la sol, având specific rural, precum și faptul că, ratele indicatorilor economici cât și ratele indicatorilor de mediu în cazul acestui studiu descriu mai mult cantitativ decât calitativ gravitatea fenomenelor negative, decizia cu privire la determinarea zonei degradate a fost luată în baza ratelor indicatorilor sociali și spațiali-funcționali. În acest context, luând în considerare apariția simultană a problemelor sociale și spațial funcționale, zona Slobozia a fost identificată ca zona degradată. În imaginea Nr. 4, cu culoare portocalie este marcată zona degradată pe harta orașului Bălți.



Imaginea nr. 4: Delimitarea zonei degradate din orașul Bălți

5.4. Determinarea zonei de revitalizare

Conform Liniilor directoare privind revitalizarea urbană în Republica Moldova, **zona de revitalizare este zona care cuprinde întregul teritoriu sau o parte din zona degradată, caracterizată printr-o concentrare specifică a fenomenelor negative, pentru care, datorită importanței semnificative pentru dezvoltarea locală, se intenționează implementarea revitalizării.** În determinarea zonei de revitalizare a orașului Bălți un rol esențial îl are principiul de concentrare a activităților de revitalizare. Concentrarea în acest sens, reprezintă asigurarea eficienței acțiunilor de revitalizare urbană prin acțiuni corelate pentru a obține rezultate integrate în toate sferile de intervenție (infrastructură, economie, sfera socială, mediul și calitatea vieții). În această perspectivă, zona de revitalizare a orașului Bălți a fost selectată – **zona Slobozia**. În imaginea Nr. 5, zona Slobozia este marcată cu culoare roșie pe harta orașului Bălți.



Imaginea nr. 5: Delimitarea zonei de revitalizare din orașul Bălți

În determinarea zonei Slobozia ca zonă de revitalizare a orașului Bălți au fost stabilite următoarele argumente:

- prezența instituțiilor publice – în zona de revitalizare sunt concentrate 7 (șapte) instituții publice, dintre care Gimnaziul „A.I.Cuza”, Gimnaziul Nr. 3, Gimnaziul Nr. 6, Instituția de Educație Timpurie Nr. 4 „Grigore Vieru”, Instituția de Educație Timpurie Nr. 20 „Zâmbetul”, Centrul de Sănătate Nr. 6, Centrul de găzduire și adaptare socială a persoanelor fără adăpost „Reîntoarcere”.
- prezența spațiilor verzi – spațiile verzi formează circa 15 % din zona de revitalizare;
- potențialul economic, inclusiv prezența subzonei Nr. 3 a Zonei Economice Libere Bălți;
- spații publice nevalorificate – în zona de revitalizare existe câteva spații publice care pot fi valorificate;
- potențialul local al inițiativelor comunitare – în zona de revitalizare sunt lideri locali care au deschiderea de a contribui la dezvoltarea zonei și implicarea locuitorilor în soluționarea problemelor locale.
- existența Grupului local de inițiativă – în zona de revitalizare există un Grup local de inițiativă creat în urma implementării proiectului-pilot de revitalizare urbană „Crearea unui spațiu de interacțiune comunitară în Gimnaziul „A.I.Cuza” din mun. Bălți. Energia și implicarea Grupului local de inițiativă a contribuit esențial la sporirea activismului civic în zonă.

Zona Slobozia este locuită de circa 17.800 persoane, ceea ce reprezintă aproximativ 12,5% din numărul total al locuitorilor orașului Bălți. În același timp, suprafața zonei Slobozia constituie circa 785,7 ha, ceea ce reprezintă 18,96% din suprafața orașului Bălți. Zona Slobozia este zona cu 70% de case de locuit amplasate la sol, 30% reprezentând blocuri de locuințe cu 2-5 etaje. Zona Slobozia este amplasată pe malul stâng al râului Răut. Zona este slab dezvoltată din punctul de vedere al infrastructurii necesare unui spațiu urban. Totuși, zona dispune de o conexiune bună de transport public. Specificul zonei este Gara Feroviară „Bălți-Slobozia” care reprezintă simbolul zonei.

Începând cu luna aprilie 2021, zona Slobozia se confruntă cu o provocare majoră cu impact la nivel de oraș, determinată de situația excepțională ce vizează starea tehnică a rețelelor subterane și suprafața carosabilă din strada Kiev - strada principală a zonei, care asigură conexiunea rutieră și pietonală cu celelalte zone ale orașului. În fond, în conformitate cu expertizele tehnice realizate pe parcursul anului 2021, s-a stabilit necesitatea urgentă privind reabilitarea capitală a rețelelor subterane și a suprafeței carosabile.

Este de menționat faptul că, zona Slobozia a fost identificată ca zonă de revitalizare și în cadrul Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru perioada 2019-2021.

6. ANALIZA APROFUNDATĂ A ZONEI DE REVITALIZARE

Analiza aprofundată a zonei de revitalizare are ca scop realizarea unei cercetări în detaliu a fenomenelor negative din cadrul zonei Slobozia, în special problemele și cauzele acestora, necesitățile zonei și potențialul sau resursele disponibile. Cercetarea în detaliu reprezintă baza proiectelor de revitalizare care au scopul de a soluționa problemele specifice zonei, utilizând potențialul de dezvoltare a acesteia.

Pentru elaborarea acestei analize au fost folosite mai multe surse: IMSP „Centrul Medicilor de Familie Municipal Bălți”, Inspectoratul de Poliție Bălți, Biblioteca Municipală „Eugeniu Coșeriu” Bălți, Direcția comerț din cadrul Primăriei mun. Bălți, Registrul proprietății municipale, Direcția gospodărie comunală din cadrul Primăriei mun. Bălți. De asemenea au avut loc mai multe vizite de teren (Fact Finding Mission), discuții cu locuitorii și angajații ai instituțiilor publice, precum și au fost organizate 3 (trei) ședințe ale Comisiei Consultative, astfel respectând principiul de participare, incluziune și transparență.

6.1. Sfera socială

Sfera socială reprezintă baza analizei aprofundate a zonei de revitalizare. În baza datelor prezentate de IMSP „Centrul Medicilor de Familie Municipal Bălți”, Inspectoratul de Poliție Bălți, Direcția Învățământ, Tineret și Sport mun. Bălți și Direcția generală asistență socială și protecția familiei din cadrul Primăriei mun. Bălți, a fost realizată o analiză detaliată a indicatorilor sociali în zona Slobozia.

În același timp, o altă latură, ne statistică, prin dialog direct cu cetățenii, în timpul vizitelor în teren, aduce alte probleme în vizor, și care sunt extrem de greu de măsurat. Una din ele este pierderea identității locale, care inițial era legată de modul de viață rural din zona Slobozia, care s-a schimbat după industrializarea rapidă din perioada sovietică, perioadă puternic prezentă în memoria locală, și după anii 90, extrem de complicați. Perioada sovietică a adus în această zonă o infrastructură generoasă legată de funcționarea căii ferate. Începând cu Gara feroviară, depouri, ateliere, stadionul Locomotiv, școli și grădinițe pentru copii angajaților căii ferate, dar și magazine, farmacii. Întreaga perioadă a marcat rezidenții acestei zone. Aproape fiecare cu care s-a discutat are părinți sau bunei ce au lucrat în această industrie, practic toți țin minte sărbătorile și competițiile petrecute pe stadionul Locomotiv, majoritatea garajelor improvizate în zonă sunt jumătăți de vagoane. De asemenea, o problemă care devine tot mai vizibilă este schimbarea rezidenților, și așa cum în această zonă prețurile la imobile sunt dintre cele mai mici, apar tot mai multe familii venite din mediul rural. Este un moment pozitiv care în termen lung va întineri populația zonei, însă în termeni scurți va porni procese de segregare, neînțelegere, neacceptare a valorilor, neîncredere, la nivel de etaj, scară, bloc sau chiar zonă.

Necesități: Este necesar a aduce în discuție trecutul puternic rămas în memoria colectivă. Este necesar a găsi sensuri noi de coabitare comună. Este necesar un lucru enorm la capitolul dezvoltare comunitară, asociere, colaborare, comunicare. Este necesar a identifica lider pe scară, bloc, ca după ei să devină exponenți ai schimbărilor. Este necesar a

conecta rezidenții caselor individuale și cei de la bloc prin evenimente comune ce ar diminua defragmentarea spațială existentă. Este necesar a crește încrederea. Este necesar a combate degradarea comunitară, dar și individuală.

Potențial: Se pot organiza evenimente, festivaluri, concerte, expoziții, sărbători ale curților, sau cartierului. Un loc bun de interacțiune comunitară ar putea deveni un mic muzeu al muncitorilor căii ferate. Un potențial enorm îl are Grupul local de inițiativă al zonei creat în cadrul proiectului-pilot de revitalizare urbană, care a reușit în timp să consolideze eforturile civice ale membrilor comunității. Totodată, potențialul social al zonei îl reprezintă persoanele în etate care pot contribui la promovarea sentimentului identității locale.

6.1.1. Asistența socială

Conform Raportului Direcției generale asistență socială și protecția familiei din cadrul Primăriei mun. Bălți pentru anul 2020, în orașul Bălți sunt înregistrate circa 4243 familii social-vulnerabile. Dintre acestea, în zona de revitalizare locuiesc circa 750 familii social-vulnerabile, ceea ce reprezintă aproximativ 17,5 % din numărul total al familiilor social-vulnerabile la nivel de oraș și respectiv circa 4 % din numărul total al populației zonei de revitalizare.

În același timp, în ZR, aproximativ 4000 persoane beneficiază de asistență socială, ceea ce reprezintă circa 15 % din numărul total la nivel de oraș (aproximativ 26707 persoane care beneficiază de asistență socială) și aproximativ 22,5 % din numărul total al populației zonei de revitalizare. Aceste valori sunt îngrijorătoare și reprezintă o problemă a zonei de revitalizare.

Necesități: Accesarea asistenței sociale este direct proporțională cu lipsa locurilor de muncă, dar și capacitatea populației de adaptare la condițiile în permanentă schimbare a economiei de piață. O soluție directă este stimularea investițiilor, dezvoltarea unui mediu confortabil pentru afaceri și nu neapărat în zona de revitalizare, căci zona este conectată bine prin transport public către celelalte zone ale orașului. Dezvoltarea noilor abilități și capacități profesionale a persoanelor la limita sărăciei este necesară pentru sporirea posibilității de angajare în câmpul muncii.

Potențial: Asociația Obștească „Uniunea pentru Echitate și Sănătate” (anterior Asociația Obștească „Tinerii pentru Dreptul la Viață”/Uniunea pentru Prevenirea HIV și Reducerea Riscurilor), care a realizat câteva proiecte în zonă, are scopul de a se implica activ în dezvoltarea socio-economică a zonei Slobozia și va investi în creșterea capacităților membrilor comunității locale. Prin proiecte sociale, instituțiile din zonă ar putea implica persoanele dezavantajate în diferite activități, inclusiv ateliere, conferințe, training-uri. Una din direcțiile importante ar putea fi creșterea capacităților de comunicare. De asemenea, atractiv și accesibil este domeniul tehnologiilor informaționale, precum și grădinaritul urban, meșteșugăritul.

6.1.2. Șomajul

Conform datelor prezentate de Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă Bălți, numărul șomerilor înregistrați în orașul Bălți în anul 2020 este de circa 1000 persoane. Acest număr este în scădere, luând în considerare că, în orașul Bălți, în perioada 2017-2019 au fost înregistrați anual circa 1500 șomeri, iar în perioada 2017-2015 au fost înregistrați aproximativ 2000 șomeri. Având în vedere calculul datelor doar la nivel de oraș, numărul șomerilor în zona de revitalizare nu a fost stabilit. Totodată, așa cum nu toate persoanele fără un loc de muncă stabil sunt înregistrate la Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă, este complicat a estima starea reală domeniului.

Necesități: Datorită dificultății de a întoarce șomerii pe termen lung pe piața muncii, sprijinul adresat acestor persoane trebuie să fie cuprinzător, să se refere la diferite tipuri de activități și să răspundă nevoilor beneficiarilor individuali. Persoanele dezavantajate au nevoie de consolidarea capacităților profesionale, cu o abordare specială. De asemenea, este necesară o ghidare a șomerilor, pentru a se înregistra la Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă, pentru a-și alege sfera de interes, zona confortabilă de activitate. Absolut necesară este educația economică a populației. Majoritatea persoanelor din această grupă de risc nu sunt în stare să gestioneze puținele resurse financiare de care dispun.

Potențial: În zona de revitalizare pot fi implementate proiecte care vizează instruirea șomerilor. În acest sens, ar putea fi organizate cursuri de instruire pentru lucrul cu tehnologiile informaționale sau alte specialități care sunt necesare pentru ca populația din ZR să beneficieze de șanse sporite de angajare. În acest context, șomerii devin un potențial al ZR.

6.1.3. Sănătatea publică

Starea de sănătate a locuitorilor unui oraș indică multe aspecte importante ale calității vieții. Conform Raportului pentru anul 2020 a IMPS „Centrului Medicilor de Familie Municipal Bălți”, vor fi prezentate date privind numărul de adresări la medicul de familie, numărul nou-născuților, numărul persoanelor decedate și principalele cauze de deces în zona de revitalizare. Locuitorii ZR sunt deserviți de 6 (șase) medici de familie și 17 asistente medicale din cadrul Centrului de Sănătate Nr. 6 amplasat în zona de revitalizare, pe strada Kiev 30.

Din totalul de 393 907 adresări la medicul de familie la nivel de oraș, în anul 2020 la Centrul de Sănătate Nr. 6 au fost înregistrate 47 230 adresări la medicul de familie a locuitorilor din zona de revitalizare, ceea ce reprezintă 12 % din numărul total la nivel de oraș.

În aceeași perioadă de timp, în ZR au fost înregistrați 105 nou-născuți dintr-un total de 1169 de persoane la nivel de oraș, ceea ce reprezintă 9 % din numărul total. Această valoare indică asupra faptului că în zonă predomină populația îmbătrânită, ceea ce reprezintă o problemă a ZR. Lipsa familiilor tinere în perspectivă va duce la scăderea numărului populației zonei de revitalizare.

În anul 2020, în ZR au fost înregistrate 79 decese dintr-un număr total de 778 decedați la nivel de oraș. Cauzele principale de deces la nivel de localitate reprezintă bolile cardiovasculare și tumorile.

Necesități: Așa cum frecvența adresărilor la medicul de familie este la nivelul mediei per oraș, este important a promova un mesaj clar despre necesitatea supravegherii sănătății pentru prevenirea bolilor, dar și creșterea speranței de viață. Este necesar a combate stereotipul prin care consultarea medicului duce neapărat la procurarea medicamentelor, accesarea de servicii de diagnosticare scumpe. Acest pre-concept respinge o mare parte a persoanelor beneficiare de pensii, indemnizații, ajutoare sociale. De asemenea este necesar a promova un mod sănătos de viață pentru toate vârstele prin practicarea sportului, consumului alimentelor sănătoase. Este important a încuraja mersul pe jos cât și pe bicicletă, dar este necesar un minimum de infrastructură. La fel de importantă este asigurarea rezidenților cu apă de calitate, prezența sistemului centralizat de canalizare, evacuarea unităților economice care provoacă transport de mare tonaj, care produce zgomot și praf. Sunt necesare platforme de depozitare și sortare a deșeurilor și nu în ultimul rând îngrijirea și extinderea spațiilor verzi.

Potențial: Instituțiile pot deveni centre de informare cu privire la sănătate. Prezența în ZR a Centrului de Sănătate Nr. 6, Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor „ATIS” și a Centrului de găzduire și adaptarea socială a persoanelor fără adăpost „Reîntoarcere” este un mare avantaj și o resursă. Există spații care pot fi transformate în locuri pentru practicarea sportului. Practicarea sportului poate fi stimulată prin competiții și alte activități. Spațiile verzi și de recreere pot fi amenajate sau îmbunătățite. Există un mare potențial de înverzire a spațiilor publice prin evacuarea construcțiilor neautorizate (garaje).

6.1.4. Securitatea publică

Securitatea publică reprezintă în factor esențial în analiza calității vieții locuitorilor unei localități, de aceea, analiza indicatorilor sociali din perspectiva securității publice permit observarea situației de fapt a sistemului de securitate publică în zona de revitalizare.

În general, în orașul Bălți există 7 (șapte) sectoare de poliție. Sectorul de poliție în competența căruia este asigurarea securității publice în zona de revitalizare este Sectorul de Poliție Nr. 3 „Gara de Nord”. În Tabelul nr. 7 sunt prezentate valorile a 2 (doi) indicatori analizați la nivelul orașului și zonei de revitalizare în anul 2020.

<i>Indicator</i>	<i>Valoare la nivelul orașului</i>	<i>Valoare la nivelul zonei de revitalizare</i>	<i>Valoare procentuală</i>
Numărul contravențiilor	7189	1408	19,6%
Numărul infracțiunilor	1319	212	16,07 %

Tabelul nr. 7: Numărul contravențiilor și infracțiunilor în orașul Bălți și în zona degradată în anul 2020

Sursa: Inspectoratul de Poliție Bălți

Valoarea indicatorilor prezentați în Tabelul Nr. 9 exprimă faptul că în zona Slobozia nivelul securității publice este redus (la 12,15% din populația orașului îi revin 19,6% din numărul total al contravențiilor), ceea ce reprezintă o problemă importantă a a zonei de revitalizare.

Necesități: Este necesar a securiza zona de revitalizare. Este important a reabilita iluminatul public. Instituțiile publice și intersecțiile periculoase de supravegheat video. Este necesar de reabilitat marcajele și indicatoarele rutiere, trecerile pietonale de iluminat suplimentar, trotuarele de reparat sau de construit unde lipsesc. De asemenea, sunt necesare antrenamente în caz de incendiu, cutremure de pământ și accidente tehnogene.

Potențial: Instituțiile de educație se pot implica în campaniile de informare a populației pe domeniul securitate. Pot fi organizate ateliere tematice cu copii, părinții, seniorii. Se pot crea grupuri de inițiativă care vor urmări dacă sunt respectate măsurile de securitate. O modalitate simplă, accesibilă și eficientă este instalarea panourilor cu inscripția: „Zonă supravegheată de vecini”.

6.1.5. Capitalul social

Capitalul social reprezintă un cadru foarte important pentru dezvoltarea socială. Implementarea în anul 2018 a proiectului-pilot de revitalizare urbană a scos în evidență existența unui capital social enorm în ZR, datorită creării Grupului local de inițiativă (GLI) al zonei aferente Gimnaziului „A.I.Cuza” care ulterior a fost extins la nivelul zonei Slobozia GLI are rolul de a asigura un proces continuu de informare, consultare și inițiere al unor activități civice. GLI, compus din 18 persoane, în cadrul activităților de revitalizare urbană a contribuit la crearea condițiilor pentru interacțiunea socială a membrilor comunității locale prin intermediul dialogului cu membrii comunității locale. Totodată, Grupul Local de Inițiativă, aplicând modelul propriu, a motivat locuitorii zonei de a se implica în cadrul activităților de revitalizare urbană, asigurând transferul experienței și schimbului de cunoștințe. În același timp, acțiunile membrilor Grupului Local de Inițiativă au motivat și încurajat comunitatea locală, contribuind la formarea spiritului civic și conștiinței sociale la nivelul zonei Slobozia. Concret, parteneriatului APL cu GLI a devenit o “carte de vizită” a procesului de revitalizare urbană în municipiul Bălți, asigurând continuitatea și dezvoltarea procesului de revitalizare urbană în municipiul Bălți.

Necesități: Este necesar de a instituționaliza activitatea Grupului local de inițiativă pentru a asigura dezvoltarea acestuia. Este necesar de a include membrii GLI în alte proiecte cu scopul consolidării capacităților acestora. Este foarte importantă promovarea activităților realizate de GLI pentru sporirea impactului în rândul membrilor comunității.

Potențial: Crearea Grupului local de inițiativă și implicarea acestuia în integrarea membrilor comunității a oferit un impuls dezvoltării sociale în zona de revitalizare. Astfel, GLI a devenit un potențial observat și deja lansat. În acest sens, GLI poate crea o asociație obștească cu scopul de a realiza proiecte în mod independent. Totodată, GLI poate deveni un model pentru crearea noilor grupuri de inițiativă în zonă și, de ce nu, la nivelul altor zone.



*Imaginea nr. 6: Activitatea Grupului local de inițiativă în perioada 2018-2021
Sursa: Informații privind rezultatele obținute în realizarea Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți*

6.2. Sfera economică

Zona Slobozia este caracterizată de o dezvoltare economică echilibrată. Conform datelor prezentate de Direcția Comerț din cadrul Primăriei municipiului Bălți, în zona de revitalizare există 266 agenți economici care dețin autorizație de funcționare valabilă și notificare de inițiere a activității de comerț în zonă. Sfera economică a zonei de revitalizare este diversificată, în zonă existând magazine de produse alimentare și uz casnic, farmacii, service-uri auto, restaurante, agenții de turism și alți agenți economici din sfera serviciilor. Mai mult decât atât, în zona de revitalizare este situată subzona Nr. 3 a Zonei Economice Libere Bălți.

Necesități: Locuitorii din zonă au nevoie de o diversificare a ofertei în magazinele locale, dar și a paletei de servicii. Sunt necesare și sedii de bancă. Este necesar ca locuitorii zonei să poată accesa produsele agricole locale de sezon.

Potențial: Puținele spații publice rămase trebuie folosite cu chibzuință. Clădirile și spațiile abandonate reprezintă un potențial economic ce poate fi valorificat.



Imaginea nr. 7: Activitatea economică în ZR
Sursa: Vizite de observare (noiembrie – decembrie 2021)

6.3. Sfera de mediu

Analiza sferei de mediu al zonei de revitalizare este bazat pe analiza indicatorilor calității aerului, nivelului de zgomot și spațiilor de colectare a deșeurilor.

Serviciul Hidrometeorologic de stat nu analizează calitatea aerului în orașul Bălți la nivel de zone, din acest motiv vor fi prezentate date doar la nivel de oraș. În acest sens, Agenția de Mediu efectuează lunar investigații asupra calității aerului în orașul Bălți în baza a 6 (șase) parametri (pulberi totale, dioxid de sulf, sulfatați solubili, dioxid de azot, fenol și aldehidă formică) la 2 (două) posturi staționare de observații: Nr. 1 din str. Ștefan cel Mare, 140 și Nr. 3 din str. Cicicalo, 8. Astfel, în luna noiembrie a anului 2021, indicele complex al poluării aerului a constituit 6,96, ceea ce reprezintă un nivel înalt al poluării în municipiu. Conform evaluării generale, nivelul de poluare al aerului atmosferic în orașul Bălți s-a atestat ca înalt. Acest date indică totuși asupra unui nivel înalt de poluare a aerului atmosferic și în ZR datorită poziției fizico-geografice a acesteia.

Istoric, zona de revitalizare poate fi considerată una dintre zonele cu cel mai mare nivel de zgomot din municipiul Bălți datorită prezenței căilor ferate. Totuși, odată cu scăderea intensității circulației feroviare în Republica Moldova, în zona de revitalizare nivelul zgomotului a scăzut considerabil.

O problemă a zonei de revitalizare reprezintă spațiile de colectare a deșeurilor. În zonă există 11 spații de colectare a deșeurilor (platforme), dintre care majoritatea se află în stare nesatisfăcătoare, degradând în timp. Actualmente locuitorii blocurilor de locuințe dispun de pubele amplasate lângă spațiile locuibile, iar locuitorii caselor la sol cel puțin o

dată pe săptămână beneficiază de evacuarea deșeurilor de către întreprinderea municipală responsabilă de acest serviciu.



Imaginea nr. 8: Spațiu de colectare a deșeurilor menajere din str. Cahul nr. 60

Sursa: Vizite de observare (noiembrie – decembrie 2021)

O altă problemă a zonei de revitalizare reprezintă azbest-ul. Pe lângă clădirea Centrului Medicilor de Familie Nr. 6, Instituției de Educației Timpurie Nr. 20 și Gimnaziului Nr. 6, atât instituțiile publice, cât și majoritatea blocurilor de locuințe și majoritatea caselor la sol sunt acoperite cu foi ondulate de azbest cu termenul de exploatare depășit.

Necesități: Pentru asigurarea sănătății locuitorilor din zona de revitalizare este nevoie de asigurarea curățeniei străzilor, instalarea urnelor, evacuării regulate a deșeurilor menajere. De asemenea, este nevoie de o monitorizare constantă a calității aerului și realizare a măsurilor de protecție a mediului, înlocuirea dispozitivelor de încălzire cu sobe prin gazificarea tuturor locuințelor și instalarea sistemelor autonome de încălzire cu gaze naturale, interzicerea mașinilor de mare tonaj să traverseze zona rezidențială, mărirea și amenajarea spațiilor verzi.

Potențial: Problema deșeurilor mesajere poate fi soluționată prin modernizarea platformelor de colectare a deșeurilor existente. De asemenea, prin instituțiile educaționale din zonă (grădinițe, gimnaziu) poate fi învățată și promovată colectarea separată a deșeurilor, metode cum poate fi diminuată producerea gunoiului și respectiv, amplasarea tomberoanelor speciale pentru diferite tipuri de gunoi. Un mare potențial pentru îmbunătățirea condițiilor de mediu o au spațiile publice verzi, ca necesită a fi reabilite, înierbate, toaletate.

6.4. Sfera tehnică

Zona de revitalizare poate fi considerată ca una echilibrată din punctul de vedere a spațiilor de locuit. În zonă există blocuri de locuințe a câte cinci (5) etaje, cu 3 (trei) etaje și blocuri cu 2 (două) etaje, celelalte case fiind situate la sol. Blocurile de locuințe sunt construite în perioada sovietică, iar starea fizică a acestora este degradată. În stare degradată sunt și curțile blocurilor de locuințe. Acest fapt se datorează lipsei investițiilor în modernizarea acestora, precum și dotarea cu mobilier urban. Majoritatea blocurilor de locuințe și curțile acestora sunt întreținute de către locatari din sursele proprii, dar și de către Întreprinderea Municipală „Gospodăria Locativ-Comunală” Bălți.





Imaginea nr. 9: Blocuri de locuințe în ZR

Sursa: Vizite de observare (noiembrie - decembrie 2021)

O problemă a zonei de revitalizare este numărul insuficient al locurilor de joacă pentru copii și starea nesatisfăcătoare a celor existente. În total, în zona de revitalizare există 10 (zece) locuri de joacă instalate în ultimii 5 (cinci) ani, celelalte amplasate în curțile blocurilor, reprezintă un grup de elemente de joacă de metal din perioada sovietică. Totuși, actualmente în ZR există puține spații noi pentru amplasarea locurilor de joacă, sarcina APL fiind monitorizarea stării locurilor existente și completarea acestora periodic cu elemente de joacă noi. Odată cu evacuarea construcțiilor neautorizate (garaje), pot fi identificate spații pentru crearea noilor locuri de joacă. În stare degradată se află și locurile de joacă din cadrul instituțiilor de educație timpurie din zona de revitalizare, instituțiile neavând elemente de joacă de tip nou.



*Imaginea nr. 10: Loc de joacă în curtea din str. Kiev 45
Sursa: Vizite de observare (noiembrie – decembrie 2021)*

Este necesar de a fi menționată amplasarea în zona de revitalizare a stadionului Locomotiv. Obiectivul sportiv este în stare avansată de degradare, fiind lipsit de investiții capitale de reabilitare din momentul dării în exploatare a acestuia. De-a lungul timpului, stadionul Locomotiv s-a aflat în administrarea Ministerului Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova, iar în anul 2018 a fost transmis în administrare Ministerului Educației și Cercetării al Republicii Moldova, gestiunea Școlii sportive mun. Bălți.



Imaginea nr. 11: Stadionul Locomotiv

Sursa: Vizite de observare (noiembrie - decembrie 2021)

Cu excepția străzilor magistrale, străzilor ce asigură accesul către blocurile de locuințe și străzii Cahul reabilitată în cadrul unui proiect de revitalizare urbană, străzile zonei de revitalizare nu sunt asfaltate. Chiar și în acest caz, suprafața carosabilă este într-o stare nesatisfăcătoare și necesită intervenții urgente. Accesele pietonale în mare parte lipsesc, pietonii fiind nevoiți să se deplaseze pe partea carosabilă. În curțile blocurilor de locuințe, de asemenea, suprafața de asfalt este în stare nesatisfăcătoare, iar locurile de parcare în mare parte lipsesc. Principala provocare a sferei tehnice a zonei de revitalizare reprezintă situația excepțională ce vizează starea tehnică a rețelelor subterane și suprafața carosabilă din strada Kiev. În luna aprilie a anului 2021, urmare a desfășurării lucrărilor de înlocuire a sistemului de canalizare, a fost stabilit riscul privind prăbușirea unor porțiuni de drum din strada Kiev. În urma realizării expertizelor tehnice s-a determinat că rețeaua de aprovizionare cu apă potabilă, sistemele de canalizare pluvială și menajeră funcționează într-un mediu agresiv, în soluri cu nivel înalt al apelor freatice și soluri în care, periodic, au loc situații de avariere a rețelelor de distribuție a apei, ceea ce duce la creșterea uzurii tuburilor din beton armat și micșorarea duratei de exploatare a acestora. În consecință,

porțiunea de drum din strada Kiev de la Gara Slobozia până la strada Cahul a fost conservată până la realizarea expertizelor geologice și geodezice suplimentare, traficul rutier public și privat fiind suspendat. Urmare a realizării expertizelor menționate, în luna iulie 2021 porțiunea de drum parțial a fost deconservată. Având în vedere starea tehnică existentă a rețelelor, precum și importanța strategică a străzii, reabilitarea porțiunii de drum din strada Kiev (rețelele subterane, precum și accesele rutiere și pietonale) este o prioritate urgentă la nivelul zonei, în particular și la nivelul orașului, în general.



*Imaginea nr. 12: Infrastructura rutieră și pietonală în ZR.
Situția excepțională din strada Kiev
Sursa: Vizită de observare (aprilie 2021)*



Imaginea nr. 13: Infrastructura rutieră și pietonală în ZR. Strada Petru Zadnipru
Sursa: Vizite de observare (noiembrie - decembrie 2021)



Imaginea nr. 14: Curtea blocului de locuințe din str. Kiev 50
Sursa: Vizite de observare (noiembrie - decembrie 2021)

Din cauza lipsei de mentenanță, infrastructura rutieră și pietonală a degradat foarte repede în timp. Blocurile de locuințe nu au avut intervenții capitale, având în prezent rețele învechite, acoperișuri întreținute de locatari, fațade urâte, anexe neautorizate. De asemenea, au suferit și spațiile publice care au fost abandonate, lăsate în paragină, și ca rezultat acaparate de garaje, anexe, gherete ambulante. Nu doar lipsa intervenției autorităților locale au dus la degradarea zonei, dar și lipsa sentimentului de apartenență, de proprietate, cauzat de fenomenele sociale negative (migrație, segregare, atomizare). Astfel, zona a devenit neatractivă, nesigură, în care rezidenții petrec tot mai puțin timp afară, timpul liber fiind consumat pe vicii. O problemă sesizabilă este și lipsa unui lider local care ar putea inspira rezidenții spre a se consolida, a lupta pentru un trai mai bun, pentru o vecinătate urbană armonioasă.

Necesități: Este necesar a crea asociații de locatari în blocuri. Este necesar a reabilita rețele interioare și exterioare. Este necesar a reabilita curțile blocurilor, dotarea cu mobilier urban, iluminat public, spații verzi de calitate. Este necesar în mod prioritar a reabilita accesele pietonale spre locuințe, instituții de educație și sănătate. Este necesar a sensibiliza rezidenții zonei pe marginea problemelor de infrastructură. În procesul de revitalizare tehnică este important a implica la maxim potențialul social local atât în construcție, cât și la amenajări, decorațiuni, reabilitarea spațiilor verzi, și nu în ultimul rând în mentenanță. Trebuie încurajați proprietarii spațiilor și clădirilor abandonate să intervină, să conserve, să securizeze bunurile pentru a nu provoca accidente. Trebuie implicați oamenii zonei în căutarea identității lor pentru a dezvolta ulterior o imagine specifică, locală a zonei de revitalizare. Sunt necesare niște instrumente de management local, în gestiunea unui lider local.

Potențial: Infrastructura nu este pierdută în totalitate, în mare parte ea trebuie recondiționată. Există spații publice suficiente, curți generoase alăturate blocurilor. Instituțiile se pot implica ca mediatori în procesul de asociere, de animare a zonei. De asemenea instituțiile locale pot deveni generatoare ale reabilitării și asumării spațiului public, prin a găzdui sărbători locale, târguri, evenimente care pot coagula o comunitate.

6.5. Sfera spațial-funcțională

Analiza sferei spațial-funcționale reprezintă o detaliere a stării instituțiilor publice din zonă, spațiilor urbane, precum și accesibilitatea serviciilor publice pentru locuitorii zonei. În acest sens, vor fi prezentate pe scurt instituțiile publice din zonă, în special baza tehnico-materială a acestora.

În zona de revitalizare își desfășoară activitatea Centrul de Sănătate Nr. 6, care deservește populația din zona Slobozia. Amplasat pe strada Kiev 30, CS Nr. 6 este situat într-o clădire construită în anii 1970, o clădire care în trecut a găzduit o grădiniță pentru copiii din zonă. Starea clădirii este satisfăcătoare pe motivul efectuării unor lucrări de reabilitare. Astfel, pe parcursul ultimilor 10 ani au fost schimbate geamurile și ușile, a fost schimbat acoperișul din azbest pe unul din tablă metalică. În același timp, în interiorul clădirii au fost efectuate reparații curente. CS Nr. 6 este dotat cu un cabinet de radiografie,

staționar de zi, cabinet de fizioterapie și cabinet de sănătate reproductivă. Totodată, la primul etaj al clădirii este situată una dintre cele două farmacii din zona de revitalizare.

În subsolul clădirii CS Nr. 6 este amplasat Centrul de Sănătate Prietenos Tinerilor „ATIS”. Centrul, fondat în anul 2005 își propune promovarea modului sănătos de viață și cultivarea unui comportament responsabil în rândurile adolescenților și tinerilor de pe tot teritoriul municipiului Bălți. Vârsta beneficiarilor de serviciile Centrului este cuprinsă între 10 – 24 ani, majoritatea beneficiarilor având vârsta între 15 și 18 ani. Centrul „ATIS” oferă servicii gratuite și confidențiale a următorilor specialiști: ginecolog, dermato-venerolog, terapeut/internist, psiholog și asistent social. În anul 2020, de serviciile Centrului au beneficiat circa 400 persoane. Săptămânal în cadrul ATIS activează Școala tinerei familii. Totodată, specialiștii Centrului realizează cursuri ca psihologia individuală și de grup și autocunoașterea și autodezvoltarea. În cadrul Centrului sunt antrenați 25 voluntari, dintre care 15 fiind activi. Luând în considerare caracterul confidențial al beneficiarilor instituției, nu a putut fi identificat numărul beneficiarilor din cadrul zonei de revitalizare. Însă, amplasarea acestuia în zonă, cu siguranță influențează promovarea acestuia printre rândurile tinerilor din zona de revitalizare. În același timp, ATIS cooperează activ cu Gimnaziul „A. I. Cuza” desfășurând periodic activități comune.



Imaginea nr. 15: Centrul de Sănătate Nr. 6, str. Kiev 30

Sursa: Vizite de observare (noiembrie – decembrie 2021)

În zona de revitalizare este situat Centrul de găzduire și adaptarea socială a persoanelor fără adăpost „Reîntoarece”, str. Kiev, 17. Scopul Centrului este de a oferi servicii de plasament și asistență persoanelor fără adăpost în vederea socializării și integrării lor în comunitate. Capacitatea serviciilor Centrului este de 15 persoane, în

permanență activând la capacitate maximă. Sursa de finanțare a Centrului este bugetul municipal.



*Imaginea nr. 16: Centrul de găzduire și adaptarea persoanelor fără adăpost „Reîntoarece”
Sursa: Vizite de observare (noiembrie – decembrie 2021)*

Gimnaziul „A.I.Cuza” este situat pe str. Cahul 46. Clădirea instituției cu 2 (două) etaje, construită în anul 1964, include 18 (optsprezece) săli de clasă, 2 (două) laboratoare, 1(un) atelier pentru educația tehnologică, 1 (una) cantină, 1 (una) sală de sport, 1 (un) punct medical. Clădirea instituției este conectată la toate rețelele ingineresti, însă atât clădirea cât și rețelele nu au avut intervenții capitale de la recepția clădirii, ceea ce reprezintă principala problemă a instituției. Teritoriul instituției de educație constituie 1 ha și dispune de un teren de fotbal, teren de baschet, elemente sportive pentru fitness și pistă de alergat, reabilitate în perioada mai-noiembrie 2018 în urma implementării proiectului-pilot de revitalizare urbană. Totodată, în cadrul proiectului pilot a fost creat accesul pentru persoane cu mobilități reduse și realizată reparația capitală a blocurilor sanitare.

În Gimnaziu activează 33 profesori și 16 personal auxiliar. În total, în instituție sunt școlarizați 409 elevi, dintre care 59 din familii numeroase, 26 din familii social-vulnerabile, 7 cu tutelă și 4 copii orfani, iar 14 elevi sunt cu cerințe educaționale speciale (CES). În același timp, părinții a 42 de elevi sunt plecați peste hotare. De alimentație gratuită beneficiază 182 elevi din treapta primară (dejun), 21 elevi din familii social - vulnerabile (prânz). Este de menționat faptul că, în instituție există 8 (opt) cercuri extracurriculare în cadrul cărora sunt antrenați 120 elevi și 3 (trei) secții sportive frecventate de 45 elevi.



*Imaginea nr. 17: Intrarea centrală în Gimnaziul „A.I.Cuza”. Actualmente neutilizată din cauza pragului deteriorat, acoperișului acestuia și terenului neamenajat
Sursa: Vizite de observare (noiembrie – decembrie 2021)*

Gimnaziul Nr. 3 este situat pe strada Sorocii, 21. Clădirea instituției a fost construită în anul 1961, are 2 (două) nivele și include 14 săli de clasă, un laborator de informatică, o sală de sport, o cantină, un punct medical și un Centru de Resurse pentru Educația Incluzivă (CREI). Clădirea instituției este conectată la toate rețelele ingineresti, însă atât clădirea cât și rețelele nu au avut intervenții capitale de la recepția clădirii, ceea ce reprezintă principala problemă a instituției. Teritoriul instituției constituie peste 1 ha și dispune de un teren de baschet, un teren de fotbal aflate în stare degradată.

În Gimnaziu activează 20 cadre didactice și 9 personal auxiliar. În total, în instituție sunt școlarizați 150 elevi (capacitatea maximă a instituției fiind de circa 420 elevi). Din numărul total al elevilor, 52 elevi provin din familii numeroase, 38 din familii incomplete, 41 din familii social-vulnerabile, 6 cu tutelă. În același timp, părinții a 12 elevi sunt plecați peste hotare. Este de menționat că pentru 28 elevi cu cerințe educaționale special este organizată activitatea Centrului de Resurse pentru Educația Incluzivă cu implicarea a 2 (două) cadre didactice de sprijin.

De alimentație gratuită beneficiază 70 elevi din treapta primară (dejun), 12 elevi din familia social – vulnerabile (prânz).

Gimnaziul Nr. 6 este situat pe str. Kiev, 16. Clădirea instituției constă din 2 (două) blocuri (1 bloc cu 2 etaje construit în anul 1954; 1 bloc cu 3 etaje construit în anul 1972). Ambele blocuri de studiu includ 30 săli de clasă, 2 laboratoare, 1 sală festivă, 1 sală de sport și punct medical. În Gimnaziul Nr. 6 activează 18 profesori și 12 personal auxiliar. În instituție sunt școlarizați 213 elevi, dintre care 44 din familii numeroase, 57 din familii

social-vulnerabile, 7 cu tutelă și 4 copii orfani, iar 7 elevi sunt cu cerințe educaționale speciale (CES). De alimentație gratuită beneficiază 99 elevi din treapta primară (dejun), 12 elevi din familii social – vulnerabile (prânz).

Infrastructura degradată este cea mai stringentă problemă a Gimnaziului Nr. 6. În afară de acoperișul clădirii care a fost reparat capital în anul 2016, precum și amenajarea și dotarea parțială a sălii de festivități în anul 2018, atât sălile de studiu, cât și rețelele ingineresti și alte spații nu au beneficiat de reparații capitale din momentul recepției clădirii. Este necesar de a menționa că, actualmente blocul 1 de studii este neutilizat fiind în stare avansată de degradare și necesită intervenții capitale urgente.



*Imaginea nr. 18: Gimnaziul Nr. 6, str. Kiev 16
Sursa: Vizite de observare (noiembrie – decembrie 2021)*

Instituția de Educație Timpurie Nr. 4 „Grigore Vieru” este situată pe strada Fedico 8. În anul 2020, instituția a fost frecventată de 196 copii, capacitatea maximă a acesteia fiind de 260 copii. În instituția constituită din 4 (patru) blocuri cu 2 (două) etaje, funcționează 11 grupe dintre care 2 (două) grupe de creșă și 9 (nouă) preșcolare. Instituția dispune de 1 (una) bucătărie, sală festivă, sală de sport, punct medical, depozit și spălătorie. În afară de reparația capitală sistemului termic al instituției și pavarea parțială a curții, atât grupele instituției, cât și celelalte spații nu au beneficiat de dotări și reparații capitale din momentul recepției clădirii. O problemă stringentă a instituției este baza tehnico-materială, în special paturile de fier și mobilierul în stare degradată, precum și saltelele, pernele și cearșafurile care sunt vechi de mai bine de 40 ani. De asemenea, subsolul clădirii necesită reparații curente, fiind umed și neîncălzit. În același timp, fațada clădirii necesită a fi reparată parțial din cauza tencuiei căzute. În ceea ce privește curtea instituției, menționăm că, pavilioanele

de joacă sunt în stare satisfăcătoare, însă instalațiile de joacă sunt degradate. Pavajul este deteriorat. Iluminatul curții lipsește, fapt ce creează mari dificultăți în perioada rece a anului.



Imaginea nr. 19: Curtea Instituției de Educație Timpuștea Nr. 4 „Grigore Vieru”

Sursa: Vizite de observare (noiembrie – decembrie 2021)

Instituția de Educație Timpuștea Nr. 20 „Zâmbetul” este situată pe strada Cahul 1A. În anul 2020, instituția a fost frecventată de 149 copii, capacitatea maximă a acesteia fiind de 115 copii. În instituția constituită din 1 (un) bloc cu 2 (două) etaje, funcționează 6 grupe dintre care 1 (una) grupă de creșă și 5 (cinci) preșcolare. Instituția dispune de 1 (una) bucătărie, sală festivă, punct medical, depozit și spălătorie. Din numărul total al copiilor, 10 sunt copii cu cerințe educaționale speciale, iar în acest sens instituția dispune de un Centru de resurse și un psihopedagog. Unica reparație capitală a instituției a fost realizată în anul 2015 odată cu reparația acoperișului. Cea mai stringentă problemă a instituției reprezintă depozitul pentru păstrarea legumelor și fructelor, folosite pentru prepararea alimentelor, care este situat într-o clădire aparte. Depozitul nu dispune de echipament electric și de ventilare, iar în acest caz păstrarea produselor alimentare este neconformă normelor sanitare. O altă problemă a instituției este baza tehnico-materială, în special paturile și mobilierul în stare degradată, precum și saltelele, pernele și cearșafurile care nu au fost schimbate din perioada recepției clădirii instituției, iar echipamentul de bucătărie este învechit și neeficient. În grupele pentru copii, o mare problemă sunt ferestrele. O mare parte dintre acestea sunt degradate, ceea ce nu permite etanșare adecvată și aerisire la necesitate. De asemenea, starea pardoselilor este în stare nesatisfăcătoare, în mare parte existând linoleum cârpit care nu permite o igienizare adecvată. În ceea ce privește curtea

instituției, principalele probleme sunt lipsa iluminatului pe tot teritoriul și pavajul care parțial lipsește, ceea ce provoacă praf și noroi.

Drept concluzie se poate puncta că toate instituțiile au nevoie de reabilitare a sistemelor edilitare, reparații capitale și curente, înlocuirea bazei tehnico-materiale, reabilitarea terenurilor aferente, dar și valorificarea spațiilor abandonate ale acestora. De asemenea, trebuie punctat și faptul că trebuie îmbunătățit sistemul de management al instituțiilor prin consolidarea capacităților. Atractivitatea instituțiilor suferă din cauza ofertei educaționale care nu este actualizată în permanență.

Necesități: Este necesar a soluționa problemele de infrastructură prioritară a instituțiilor, în acest sens este nevoie de o analiză detaliată cu prioritizarea investițiilor. Managerii au nevoie de ajutor în soluționarea problemelor tehnice specifice. Trebuie îmbunătățită oferta educațională. Este necesar a amenaja terenul aferent pentru a-l face atractiv și sigur. Trebuie valorificat potențialul instituțiilor, spațiile și terenurile abandonate. Ar fi bine dacă contribuția asociației de părinți ar fi utilizată doar în scop educațional și nu infrastructură. Este necesar a continua sensibilizarea în vederea investiției în instituțiile educaționale.

Potențial: În jurul instituțiilor se poate coagula un șir de evenimente culturale care vor dezvolta oferta educațională, dar și va crește comunitatea. Instituțiile de educație pot compensa pierderile de spații publice prin a permite utilizarea terenurilor sportive ca spații multifuncționale. Personalul didactic este o resursă umană importantă pentru ZR. Ei pot fi implicați în evenimente, ateliere, consiliere. Un potențial enorm îl reprezintă Centrul de Sănătate Prietenos Tinerilor „ATIS” care este o inovație. Prin promovarea serviciilor Centrului și implementarea proiectelor cu participarea ATIS, locuitorii zonei de revitalizare vor obține noi capacități în domeniul modului sănătos de viață și incluziunii sociale.

6.6. Sfera spațiilor publice, spațiilor verzi, de agrement și sport

O problemă a zonei de revitalizare o reprezintă lipsa spațiilor publice comune. Totodată, în ZR lipsesc zonele de recreere și agrement, spații destinate vârstnicilor, spații de cultură sau spații sportive multifuncționale. Totodată, în zona de revitalizare nu există terenuri sau complexe sportive, în afară de Stadionul Locomotiv, aflat în stare de degradare avansată, atât terenul de fotbal, cât și celelalte spații sportive fiind în stare nesatisfăcătoare.

Zona de revitalizare poate fi pe dreptate numită o „zonă verde” datorită prezenței spațiilor verzi pe întreg teritoriul zonei. Atât instituțiile din zonă, cât și blocurile de locuit au curți cu vegetație în abundență. Problema spațiilor verzi este că nu sunt întreținute suficient. Mulți din arborii în vârstă au devenit periculoși pentru populație. Vegetația de talie mică nu este îngrijită. Gazoanele lipsesc sau sunt în stare deplorabilă.

Necesități: Este necesar a crește siguranța și calitatea spațiilor publice. Sunt necesare investiții în reabilitarea sau reînnoirea mobilierului urban, a pavajelor, rețelelor de iluminat public. Este necesar în mod prioritar a reabilita accesele pietonale spre locuințe, instituții de educație și sănătate. Este necesară mărirea și amenajarea spațiilor

verzi. Este necesară dezasamblarea construcțiilor neautorizate de tip garaje care ocupă o mare parte a spațiilor comune din curți.

Potențial: Există spații publice suficiente, curți generoase alăturate blocurilor, iar odată cu eliberarea terenurilor de acareturi și garaje se vor putea amenaja terenuri pentru sport sau pentru odihnă.

6.7. Sfera transportului public

Un potențial important al zonei de revitalizare este conexiunea de transport public. Astfel, zona dispune de o conexiune rutieră suficientă cu majoritatea zonelor orașului. În centrul strategic al zonei, pe strada Kiev, circulă 2 (două) rute de troleibuz care traversând zona Centru, asigură conexiunea cu zonele Pământeni și Dacia. Totodată, pe acest segment circulă 2 (două) rute de microbuz care asigură conexiunea cu zonele Autogara, Dacia, Centru și Pământeni. Problemele caracteristice transportului public sunt similare în tot orașul. Simbolul zonei de revitalizare este Gara feroviară „Bălți-Slobozia”, care asigură oportunitatea transportului feroviar atât pentru locuitorii zonei, cât și pentru locuitorii orașului. Totuși, este necesar de a fi menționat că, având în vedere situația excepțională din strada Kiev, sferei de transport public din zonă reprezintă una din principalele provocări ale locuitorilor zonei, având în vedere suspendarea circulației transportului electric.

Necesități: Este necesară reabilitarea stațiilor de așteptare a transportului public, luând în considerare și necesitățile persoanelor dezavantajate. Este necesar de a identifica soluții alternative pe perioada realizării lucrărilor de reabilitare și modernizare a străzii Kiev.

Potențial: Transportul public facilitează dezvoltarea economică, conexiunea cu sistemul de servicii publice accesibile în oraș.



*Imaginea nr. 20: Stație de așteptare a transportului public, str. Kiev
Sursa: Vizite de observare (noiembrie - decembrie 2021)*

7. DE LA VIZIUNE LA ACȚIUNE

7.1. Viziunea stării după revitalizare

Motto: „Împreună pentru un mod de viață sănătos, incluziune socială și siguranță în zona Slobozia”

În anul 2024, în urma implementării Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți, locuitorii zonei Slobozia vor beneficia de un mediu educațional calitativ în instituțiile de educație timpurie nr. 4 și nr. 20, Gimnaziul „A.I.Cuza”, Gimnaziul Nr. 6, Gimnaziul Nr. 3, Centrul de Sănătate Nr. 6 și Centrul de Sănătate Prietenos Tinerilor „ATIS”, precum și posibilitatea de a-și petrece timpul liber într-un spațiu incluziv, accesibil tuturor categoriilor de vârstă, cât și oportunitatea de a practica sport pe terenuri dotate și sigure. Implicarea locuitorilor zonei ca element principal, va asigura o implementare transparentă și focusată pe priorități, generând apartenență și atașament pentru spațiul public comun. De asemenea, accesele rutiere și pietonale, precum și curțile blocurilor de locuințe vor deveni mai sigure prin reabilitarea trotuarelor, iluminatului public și a spațiilor verzi.

7.2. Scopul revitalizării

Obiectivele PRU al mun. Bălți rezultă din analiza aprofundată a zonei de revitalizare, răspund la cele mai importante nevoi ale sale, se concentrează pe găsirea unor soluții eficiente și eliminarea fenomenelor negative din fiecare sferă. În același timp, obiectivele Programului se bazează pe potențialul de dezvoltare al zonei de revitalizare identificate și indicate în diagnostic.

Obiectivul general al PRU al municipiului Bălți este:

**ÎMBUNĂTĂȚIREA CONDIȚIILOR DE VIAȚĂ PENTRU LOCUITORII
ZONEI SLOBOZIA DIN MUNICIPIUL BĂLȚI**

Obiectivele specifice ale PRU al municipiului Bălți sunt:

OS 1 – Îmbunătățirea serviciilor educaționale în zona de revitalizare
OS 2 – Crearea condițiilor pentru interacțiunea socială a membrilor comunității locale
OS 3 – Asigurarea securității spațiilor publice și îmbunătățirea condițiilor de mediu în zona Slobozia
OS 4 – Creșterea atractivității economice a zonei de revitalizare

Obiectivul specific 1 „Îmbunătățirea serviciilor educaționale în zona de revitalizare” se referă la îmbunătățirea stării tehnice, a infrastructurii primordiale a instituțiilor de educație din ZR, dar și sporirea capacităților administrative. Acesta se va

realiza prin **implementarea proiectelor de reabilitare a infrastructurii, îmbunătățirea ofertei educaționale și consolidarea capacităților angajaților instituțiilor date.**

Obiectivul specific 2 „Crearea condițiilor pentru interacțiunea socială a membrilor comunității locale” se referă la crearea oportunităților ca comunitatea, indiferent de vârstă, sex, stare materială, apartenență etnică, ideologie și stare fizică, să interacționeze facil. Acesta va fi realizat prin **practicarea de comun a sportului, meșteșugărit, grădinarit urban, activități economice, ateliere, participarea la evenimente culturale și sportive, amenajarea spațiilor verzi și de odihnă.** În acest sens, spectrul de intervenții este foarte larg, important este ca activitățile să fie realizate cu participarea locuitorilor zonei.

Obiectivul specific 3 „Asigurarea securității spațiilor publice și îmbunătățirea condițiilor de mediu în zona Slobozia se va realiza prin **îmbunătățirea infrastructurii rutiere și pietonale, cât și accesele spre instituțiile publice, reabilitarea sistemului de iluminat public, spațiilor verzi, amenajarea unor platforme închise de colectare și sortare a deșeurilor.**

Obiectivul specific 4 „Creșterea atractivității economice a zonei de revitalizare” se va realiza prin **demararea unor activități economice noi pentru această zonă.** Iar prin **îmbunătățirea imaginii zonei,** vor fi atrași antreprenori și prestatori de servicii.

7.3. Implementarea PRU. Portofoliul de proiecte

Proiectele de revitalizare au fost grupate în două categorii. Prima, proiectele de bază, în care fiecare din ele sunt marcate cu numere, conține o listă a angajamentelor de bază care au o importanță majoră pentru proces. Aceste angajamente de bază au fost descrise detaliat în ceea ce privește domeniul de aplicare, costurile și grupurile țintă. Finanțarea acestor proiecte nu este încă asigurată, prin urmare, cadrul financiar a fost stabilit orientativ.

A doua categorie include proiectele complementare, care nu pot fi definite în mod exact la etapa de pregătire a Programului. Definirea unui cadru general pentru proiectele complementare va permite ca în viitor să se includă în sfera de aplicare a Programului activitățile care vor contribui la realizarea obiectivelor Programului și vor fi formulate în timpul implementării acestuia (de exemplu, de către entitățile care se vor implica apoi în implementarea Programului).

7.3.1. Proiecte de bază

Nr proiectului	1
Titlul proiectului	Reabilitarea și modernizarea străzii Kiev
Obiectiv specific	OS 2, OS 3, OS 4
Localizarea	Strada Kiev
Instituția responsabilă	Primăria municipiului Bălți

Grupurile țintă	Locuitorii zonei de revitalizare
Descrierea proiectului	Proiectul presupune realizarea lucrărilor de reabilitare și modernizare a acceselor rutiere și pietonale, precum și reparația capitală a rețelelor subterane pe strada Kiev. În acest sens, se vor realiza următoarele activități: - reabilitarea rețelelor subterane (sistem de aprovizionare cu apă, sistem centralizat de canalizare, sistem de gestionare a apelor pluviale); - reabilitarea suprafeței carosabile; - reabilitarea trotuarelor pe ambele părți ale străzii; - modernizarea sistemului public de iluminat stradal.
Cost estimativ	100 000 000 MDL
Sursa de finanțare	Surse externe Bugetul municipal – 10 % Fonduri naționale – 20%
Rezultate estimate	Strada Kiev reabilitată și modernizată
Metode de evaluare (măsurare) a efectelor proiectului de revitalizare	Numărul intervențiilor pentru reabilitarea spațiului public. Numărul persoanelor care folosesc spațiul public revitalizat

Nr proiectului	2
Titlul proiectului	Îmbunătățirea sistemului de gestionare a deșeurilor menajere în ZR
Obiectiv specific	OS 3
Localizarea	Curțile blocurilor de locuințe din ZR
Instituția responsabilă	Primăria municipiului Bălți
Grupurile țintă	Locuitorii zonei de revitalizare
Descrierea proiectului	Proiectul prevede reabilitarea și modernizarea a 10 (zece) platforme de colectare a deșeurilor menajere în curțile blocurilor de locuințe din ZR, acestea fiind situate pe locul amplasării spațiilor de colectare vechi care au degradat în timp. Platformele de colectare a deșeurilor menajere vor fi de tip închis, având acoperiș și gard de protecție, precum și dotate cu pubele, inclusiv pentru colectarea separată a deșeurilor. De asemenea, în preajma platformelor vor fi efectuate lucrări de înverzire și de sădire a arborilor și arbuștilor. În curțile blocurilor de locuințe unde nu există posibilitatea creării platformelor de colectare noi, proiectul prevede achiziționarea pubelelor suplimentare.

	Proiectul include o componentă soft care conține activități privind consolidarea interacțiunii între membrii comunității locale prin organizarea activităților de salubritate și întreținere, precum și activități educaționale privind promovarea colectării separate a deșeurilor.
Cost estimativ	1 000 000 MDL
Sursa de finanțare	Surse externe Bugetul municipal - 10 % Fonduri naționale - 20%
Rezultate estimate	Platforme de colectare a deșeurilor menajere funcționale și sigure. Reducerea numărului de câini fără adăpost
Metode de evaluare (măsurare) a efectelor proiectului de revitalizare	Numărul de platforme pentru colectarea deșeurilor menajere modernizate Numărul pubelelor suplimentare achiziționate

Nr proiectului	3
Titlul proiectului	Modernizarea Instituției de Educație Timpurie Nr. 4 „Grigore Vieru”
Obiectiv specific	OS 1, OS 2 și OS 3
Localizarea	str. Fedico nr. 4
Instituția responsabilă	Primăria municipiului Bălți
Grupurile țintă	Locuitorii ZR
Descrierea proiectului	Proiectul presupune îmbunătățirea infrastructurii educaționale, precum și creșterea accesului, calității și a atractivității educației preșcolare în ZR prin modernizarea și renovarea IET Nr. 4 „Grigore Vieru”. Dezvoltarea instituțională se va realiza printr-un complex de intervenții privind reparația capitală a clădirii, inclusiv a spațiilor interioare, schimbarea acoperișului, modernizarea rețelelor electrice, reabilitarea sistemului de aprovizionare cu apă și canalizare, reabilitarea sistemului de iluminat exterior, reabilitarea pavajului, izolarea termică a pereților exteriori, schimbarea ferestrelor, ușilor și alte măsuri de eficiență energetică. Totodată, proiectul prevede construcția unei rampe de acces pentru copii cu mobilitate redusă, dotarea instituției cu echipamente, lenjerie, jucării educaționale și mobilier nou, precum și amenajarea mobilierului de exterior și locurilor de joacă, spațiilor sportive, platformei pentru colectarea deșeurilor,

	<p>precum și crearea unei zone verzi cu gazon natural, flori și arbuști.</p> <p>Proiectul conține o componentă soft care prevede activități privind promovarea educației incluzive, dezvoltarea managementului instituției, perfecționarea profesională a personalului instituției, dezvoltarea ofertei educaționale, precum și dezvoltarea unor parteneriate și proiecte locale, naționale și internaționale care să asigure implicarea instituției în viața comunității locale.</p>
Cost estimativ	10 000 000 MDL
Sursa de finanțare	Surse externe Bugetul municipal – 10 % Fonduri naționale – 20%
Rezultate estimate	Modernizarea IET nr. 4 „Grigore Vieru”
Metode de evaluare (măsurare) a efectelor proiectului de revitalizare	Numărul intervențiilor pentru modernizarea instituției preșcolare

Nr proiectului	4
Titlul proiectului	Modernizarea Instituției de Educație Timpurie Nr. 20 „Zâmbetul”
Obiectiv specific	OS 1, OS 2 și OS 3
Localizarea	str. Cahul nr. 1A
Instituția responsabilă	Primăria municipiului Bălți
Grupurile țintă	Locuitorii ZR
Descrierea proiectului	<p>Proiectul presupune îmbunătățirea infrastructurii educaționale, precum și creșterea accesului, calității și a atractivității educației preșcolare în ZR prin modernizarea și renovarea IET nr. 20 „Zâmbetul”.</p> <p>Dezvoltarea instituțională se va realiza printr-un complex de intervenții privind reparația capitală a clădirii, inclusiv a spațiilor interioare, reabilitarea sistemului termic, modernizarea rețelelor electrice, reabilitarea sistemului de aprovizionare cu apă și canalizare, reabilitarea sistemului de iluminat exterior, reabilitarea pavajului, izolarea termică a pereților exteriori, schimbarea ferestrelor, ușilor și altor măsuri de eficiență energetică.</p> <p>Totodată, proiectul prevede modernizarea depozitului pentru păstrarea produselor alimentare, dotarea instituției cu echipamente, lenjerie, jucării educaționale și mobilier nou, renovarea și dotarea</p>

	<p>Centrului de resurse pentru educația incluzivă, precum și amenajarea mobilierului de exterior și terenurilor de joacă, spațiilor sportive etc.</p> <p>Proiectul presupune construcția unei rampe de acces pentru copii cu mobilitate redusă, precum și crearea unei platforme pentru colectarea deșeurilor și amenajarea unei zone verzi cu gazon natural, flori și arbuști.</p> <p>Proiectul conține o componentă soft care prevede activități privind promovarea educației incluzive, dezvoltarea managementului instituției, perfecționarea profesională a personalului instituției, dezvoltarea ofertei educaționale, precum și dezvoltarea unor parteneriate și proiecte locale, naționale și internaționale care să asigure implicarea instituției în viața comunității locale.</p>
Cost estimativ	10 000 000 MDL
Sursa de finanțare	Surse externe Bugetul municipal – 10% Fonduri naționale – 20%
Rezultate estimate	Modernizarea IET nr. 20 „Zâmbetul”
Metode de evaluare (măsurare) a efectelor proiectului de revitalizare	Numărul intervențiilor pentru modernizarea instituției preșcolare

Nr proiectului	5
Titlul proiectului	Modernizarea Gimnaziului „Alexandru Ioan Cuza”
Obiectiv specific	OS 1, OS 2 și OS 3
Localizarea	str. Cahul nr. 48
Instituția responsabilă	Primăria municipiului Bălți
Grupurile țintă	Locuitorii ZR
Descrierea proiectului	<p>Proiectul presupune îmbunătățirea infrastructurii educaționale, precum și creșterea accesului, calității și a atractivității sistemului educațional în ZR prin modernizarea și renovarea Gimnaziului „A.I.Cuza”.</p> <p>Dezvoltarea instituțională se va realiza printr-un complex de intervenții privind reparația capitală a clădirii, reabilitarea sistemului termic, modernizarea rețelelor electrice, reabilitarea sistemului de aprovizionare cu apă și canalizare, renovarea blocurilor sanitare, renovarea sălii sportive, renovarea și dotarea blocului alimentar, extinderea sistemului de iluminat exterior, izolarea termică a</p>

	<p>pereților exteriori, schimbarea ferestrelor, ușilor și altor măsuri de eficiență energetică.</p> <p>Totodată, proiectul prevede realizarea amenajărilor exterioare care să cuprindă reabilitarea pavajului, modernizarea spațiilor sportive, crearea unui spațiu pentru activități de recreere, intervenții privind amenajarea spațiilor verzi etc.</p> <p>Proiectul presupune crearea în cadrul instituției de educație a unui Laborator de creativitate pentru elevi și profesori și dotarea acestuia cu table interactive, tablete, software și alte soluții inteligente destinate educației SMART.</p> <p>Proiectul conține o componentă soft care prevede activități privind promovarea educației incluzive, dezvoltarea managementului instituției, perfecționarea profesională a personalului instituției, dezvoltarea ofertei educaționale, precum și dezvoltarea unor parteneriate și proiecte locale, naționale și internaționale care să asigure implicarea instituției în viața comunității locale.</p>
Cost estimativ	10 000 000 MDL
Sursa de finanțare	Surse externe Bugetul municipal – 10% Fonduri naționale – 20%
Rezultate estimate	Modernizarea Gimnaziului „Alexandru Ioan Cuza”
Metode de evaluare (măsurare) a efectelor proiectului de revitalizare	Numărul intervențiilor pentru modernizarea instituției de învățământ general

Nr proiectului	6
Titlul proiectului	Modernizarea Gimnaziului Nr. 3
Obiectiv specific	OS 1, OS 2 și OS 3
Localizarea	str. Sorocii, 30
Instituția responsabilă	Primăria municipiului Bălți
Grupurile țintă	Locuitorii ZR
Descrierea proiectului	Proiectul presupune îmbunătățirea infrastructurii educaționale, precum și creșterea accesului, calității și a atractivității sistemului educațional în ZR prin modernizarea și renovarea Gimnaziului Nr. 3. Dezvoltarea instituțională se va realiza printr-un complex de intervenții privind reparația capitală a clădirii, reabilitarea și modernizarea rețelelor

	<p>inginerești, renovarea blocurilor sanitare, renovarea sălii sportive, renovarea și dotarea blocului alimentar, izolarea termică a pereților exteriori, schimbarea ferestrelor, ușilor și altor măsuri de eficiență energetică.</p> <p>Totodată, proiectul prevede realizarea amenajărilor exterioare care să cuprindă reabilitarea pavajului, modernizarea spațiilor sportive, crearea unui spațiu pentru activități de recreere, intervenții privind amenajarea spațiilor verzi etc.</p> <p>Proiectul conține o componentă soft care prevede activități privind promovarea educației incluzive, dezvoltarea managementului instituției, perfecționarea profesională a personalului instituției, dezvoltarea ofertei educaționale, precum și dezvoltarea unor parteneriate și proiecte locale, naționale și internaționale care să asigure implicarea instituției în viața comunității locale.</p>
Cost estimativ	20 000 000 MDL
Sursa de finanțare	Surse externe Bugetul municipal – 10% Fonduri naționale – 20%
Rezultate estimate	Modernizarea Gimnaziului Nr. 3
Metode de evaluare (măsurare) a efectelor proiectului de revitalizare	Numărul intervențiilor pentru modernizarea instituției de învățământ general

Nr proiectului	7
Titlul proiectului	Modernizarea Gimnaziului Nr. 6
Obiectiv specific	OS 1, OS 2 și OS 3
Localizarea	str. Kiev, 16
Instituția responsabilă	Primăria municipiului Bălți
Grupurile țintă	Locuitorii ZR
Descrierea proiectului	Proiectul presupune îmbunătățirea infrastructurii educaționale, precum și creșterea accesului, calității și a atractivității sistemului educațional în ZR prin modernizarea și renovarea Gimnaziului Nr. 6. Dezvoltarea instituțională se va realiza printr-un complex de intervenții privind reparația capitală a clădirii, reabilitarea și modernizarea rețelelor inginerești, renovarea blocurilor sanitare, renovarea sălii sportive, renovarea și dotarea blocului alimentar,

	<p>izolarea termică a pereților exteriori, schimbarea ferestrelor, ușilor și altor măsuri de eficiență energetică.</p> <p>Totodată, proiectul prevede realizarea amenajărilor exterioare care să cuprindă reabilitarea pavajului, modernizarea spațiilor sportive, crearea unui spațiu pentru activități de recreere, intervenții privind amenajarea spațiilor verzi etc.</p> <p>Proiectul conține o componentă soft care prevede activități privind promovarea educației incluzive, dezvoltarea managementului instituției, perfecționarea profesională a personalului instituției, dezvoltarea ofertei educaționale, precum și dezvoltarea unor parteneriate și proiecte locale, naționale și internaționale care să asigure implicarea instituției în viața comunității locale.</p>
Cost estimativ	20 000 000 MDL
Sursa de finanțare	Surse externe Bugetul municipal – 10% Fonduri naționale – 20%
Rezultate estimate	Modernizarea Gimnaziului Nr. 6
Metode de evaluare (măsurare) a efectelor proiectului de revitalizare	Numărul intervențiilor pentru modernizarea instituției de învățământ general

Nr proiectului	8
Titlul proiectului	Amenajarea spațiilor de relaxare și socializare pentru adolescenți, tineri, adulți și persoane cu necesități speciale
Obiectiv specific	OS 2, OS 3
Localizarea	Toată zona de revitalizare
Instituția responsabilă	Primăria municipiului Bălți
Grupurile țintă	Locuitorii zonei de revitalizare
Descrierea proiectului	<p>Străzile rezidențiale din ZR trebuie regândite ca spații publice partajate. Proiectul presupune amenajarea spațiilor de relaxare și socializare pentru interacțiunea persoanelor de diferite vârste și realizarea activităților de recreere. În acest sens, proiectul prevede:</p> <ul style="list-style-type: none"> - instalarea băncilor și grupurilor de bănci dotate cu pergole acoperite de vegetație; - amenajarea mobilierului stradal creativ (ex. leagăne,

	șezlonguri urbane); - instalarea meselor pentru șah și/sau tablelor de șah supradimensionate; - instalarea meselor pentru tenis de masă; - amenajarea spațiilor publice destinate persoanelor cu mobilitate redusă (ex. leagăn special destinat pentru aceste persoane).
Cost estimativ	1 000 000 MDL
Sursa de finanțare	Surse externe Bugetul municipal – 10% Fonduri naționale – 20%
Rezultate estimate	Regândirea spațiilor publice din ZR
Metode de evaluare (măsurare) a efectelor proiectului de revitalizare	Numărul intervențiilor pentru reabilitarea spațiului public. Numărul persoanelor care folosesc spațiul public revitalizat

7.3.2. Proiecte complementare

Nr proiectului	A
Titlul proiectului	Interacțiunea socială - condiție a dezvoltării locale
Descrierea proiectului	<p>Proiectul își propune ca obiectiv susținerea activităților comune realizate de către locuitorii ZR care sunt menite să sporească interacțiunea socială, să consolideze încrederea între locuitori, să diminueze segregarea spațială și să stimuleze parteneriate eficiente.</p> <p>Implementarea proiectului va fi asigurată de Grupul local de inițiativă care prin intermediul interacțiunii cu locuitorii (dezbateri, consultări publice, sondaje, studii), va elabora un calendar al activităților sociale și culturale pentru coagularea comunității locale.</p> <p>Astfel, se prevede organizarea și desfășurarea sărbătorilor, expozițiilor, festivalurilor, concertelor, picnicurilor, concursurilor, competițiilor sportive și a altor activități menite să sporească coeziunea socială.</p> <p>Totodată, proiectul presupune o implicare activă a Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor „ATIS”, Asociației Obștești „Uniunea pentru Echitate și Sănătate”, dar și a administrației publice locale, instituțiilor publice, agenților economici și organizațiilor neguvernamentale.</p>
Cost estimativ	1 000 000 MDL
Surse de finanțare	Surse externe

Nr proiectului	B
Titlul proiectului	Spațiul cultural - spațiul care unește
Descrierea proiectului	<p>Proiectul prevede amenajarea unui spațiu cultural în ZR sub forma unui teatru de vară. Obiectivul general constă în creșterea calității vieții în ZR prin diversificarea infrastructurii urbane specifice culturii ca factor care stimulează interacțiunea dintre membrii societății, contribuie la îmbunătățirea accesului la cultură și valorificarea potențialului cultural.</p> <p>Activitatea teatrului de vară va fi coordonată de către Grupul local de inițiativă care va fi responsabil de organizarea evenimentele culturale comune pentru locuitorii zonei. Astfel, în baza unui plan de activități elaborat în comun cu locuitorii ZR, vor fi desfășurate concerte, expoziții, proiecții de film etc. Totodată, spațiul cultural va putea fi utilizat pentru desfășurarea atelierelor de instruire, workshop-urilor, organizate de către Centrul de Sănătate Prietenos Tinerilor „ATIS”, AO „Uniunea pentru Echitate și Sănătate” sau alte organizații neguvernamentale și grupuri de inițiativă din municipiu. Totodată, spațiul cultural va atrage locuitorii din zonele din apropiere, generând potențial pentru dezvoltarea economică la nivel local.</p> <p>În același context, proiectul oferă oportunitatea unui parteneriat între comunitatea locală și administrația publică, care va fi implicată în organizarea evenimentelor culturale.</p>
Cost estimativ	1 000 000 MDL
Surse de finanțare	Surse externe

Nr proiectului	C
Titlul proiectului	Amenajarea terenurilor de sport universale
Descrierea proiectului	<p>Proiectul presupune asigurarea ZR cu terenuri de sport universale cu dimensiunea 20x14 destinate jocurilor sportive. Terenurile vor fi dotate cu gard de protecție de 3 metri și pavaj de cauciuc. Totodată, terenurile vor conține 4 coșuri pentru baschet și 2 porți pentru fotbal.</p> <p>Terenurile de sport vor avea rolul de a activa</p>

	comunitatea întru promovarea modului sănătos de viață și de a oferi un loc sigur de petrecere a timpului liber pentru copii și tineri, în vecinătatea blocurilor de locuit, fiind astfel sub supravegherea adulților.
Cost estimativ	3 000 000 MDL
Surse de finanțare	Bugetul municipal Bălți

Nr proiectului	D
Titlul proiectului	Reabilitarea infrastructurii rutiere și pietonale în ZR
Descrierea proiectului	Proiectul presupune reabilitarea infrastructurii urbane a ZR și îmbunătățirea accesibilității în zonă. În acest sens, proiectul prevede realizarea lucrărilor de modernizare, reparații și întreținere a acceselor rutiere și pietonale, inclusiv reabilitarea rețelelor subterane. Totodată, proiectul prevede modernizarea stațiilor de transport public și securizarea trecerilor de pietoni. Proiectul conține o componentă soft privind organizarea campaniilor de informare, activităților educaționale, activităților comunitare privind siguranța rutieră etc.
Cost estimativ	20 000 000 MDL
Surse de finanțare	Surse externe Bugetul municipal – 10% Fonduri naționale – 20 %

Nr proiectului	E
Titlul proiectului	Reabilitarea curților blocurilor de locuințe
Descrierea proiectului	Proiectul presupune reabilitarea infrastructurii urbane a ZR și îmbunătățirea accesibilității în zonă. În acest sens, proiectul prevede realizarea lucrărilor de modernizare, reparații și întreținere a curților blocurilor de locuințe precum și amenajarea parcărilor din curțile blocurilor de locuințe și evacuarea garajelor neautorizate.
Cost estimativ	20 000 000 MDL
Surse de finanțare	Surse externe Bugetul municipal – 10% Fonduri naționale – 20 %

Nr proiectului	F
Titlul proiectului	Îmbunătățirea eficienței energetice a blocurilor de locuințe din ZR
Descrierea proiectului	Proiectul prevede reabilitarea blocurilor de locuințe din ZR prin implementarea măsurilor de eficiență energetică. Astfel, se prevede îmbunătățirea eficienței energetice a 5 blocuri de locuințe.
Cost estimativ	20 000 000 MDL
Surse de finanțare	Surse externe Bugetul municipal – 10% Fonduri naționale – 20 %

Nr proiectului	G
Titlul proiectului	Reabilitarea sistemelor de aprovizionare cu apă potabilă și canalizare
Descrierea proiectului	Proiectul prevede reabilitarea sistemelor de aprovizionare cu apă potabilă și canalizare atât a blocurilor de locuințe, cât și a sectorului privat cu case la sol. În același timp, proiectul prevede reabilitarea și modernizarea sistemelor magistrale de aprovizionare cu apă și canalizare.
Cost estimativ	20 000 000 MDL
Surse de finanțare	Surse externe Bugetul municipal – 10% Fonduri naționale – 20 %

Nr proiectului	H
Titlul proiectului	Amenajarea Complexului multifuncțional sportiv în zona de revitalizare din municipiul Bălți
Descrierea proiectului	Proiectul prevede amenajarea unui complex multifuncțional sportiv și de agrement cu scopul de a oferi locuitorilor zonei de revitalizare și municipiului Bălți un spațiu comun ca o opțiune educativă, sănătoasă pentru petrecerea timpului liber și practicarea sportului, inclusiv de performanță.
Cost estimativ	20 000 000 MDL
Surse de finanțare	Surse externe Bugetul municipal – 10% Fonduri naționale – 20 %

Nr proiectului	I
Titlul proiectului	Amenajarea unui parc urban în zona de revitalizare din municipiul Bălți
Descrierea proiectului	Proiectul prevede amenajarea unui parc urban în zona de revitalizare - ca cel mai mare proiect verde din zonă și un nod important în rețeaua verde a orașului. Proiectul vizează amenajarea unui parc care să îndeplinească funcțiunile obișnuite pentru acest fel de spații publice, și care să reactiveze social și funcțional zona prin atractivitatea peisajeră a cadrelor create.
Cost estimativ	10 000 000 MDL
Surse de finanțare	Surse externe Bugetul municipal - 10% Fonduri naționale - 20 %

Nr proiectului	J
Titlul proiectului	Amenajarea unei piețe agro-alimentare locale în zona de revitalizare
Descrierea proiectului	În prezent, agenții economici din zonă, dar și localnicii, dispun de produse agricole și agro-alimentare, dar nu pot interacționa în deplină capacitate și într-un mod durabil cu potențialii cumpărători, din cauza lipsei unui spațiu comercial amenajat, cu toată infrastructura adiacentă care ar asigura o activitate comercial-economică intensă și în conformitate cu toate rigorile sanitare. În acest context, proiectul prevede amenajarea unei piețe agricole locale unde vor fi comercializate produse agro-alimentare locale de sezon, o locație care să îndeplinească standardele și condițiile de comercializare a produselor agro-alimentare, astfel încât cumpărătorii să poate beneficia de o deservire calitativă și conformă normelor sanitar-igienice.
Cost estimativ	2 000 000 MDL
Surse de finanțare	Surse externe Bugetul municipal - 10% Fonduri naționale - 20 %

Nr proiectului	K
Titlul proiectului	Zona Slobozia - zonă inteligentă
Descrierea proiectului	<p>Un oraș inteligent sau smart city este un concept de dezvoltare urbană care integrează tehnologii și sisteme pentru a administra în mod eficient și securizat resursele locale, în vederea îmbunătățirii calității vieții cetățenilor, dezvoltării comunității și proiectiei mediului.</p> <p>Proiectul își propune pilotarea la nivelul zonei Slobozia a unor sisteme informatice integrate și soluțiilor smart și de digitalizare a serviciilor publice.</p>
Cost estimativ	2 000 000 MDL
Surse de finanțare	<p>Surse externe</p> <p>Bugetul municipal - 10%</p> <p>Fonduri naționale - 20 %</p>

8. GESTIONAREA, MONITORIZAREA ȘI IMPLEMENTAREA PRU

8.1. Cadrul financiar pentru anii 2022 – 2024

Cadrul financiar al Programului trebuie considerat ca fiind estimativ, acesta fiind supus riscului unor erori semnificative. Argumentarea în acest sens este existența unui număr mare de factori de incertitudine în privința accesării surselor externe, a planurilor detaliate privind implementarea proiectelor, gradul de maturitate a unor proiecte incluse în PRU, precum și incapacitatea de a estima cu exactitate gradul potențial de implicare în procesul de revitalizare a partenerilor externi.

Tabelul Nr. 7 prezintă cadrul financiar estimativ al PRU, inclusiv divizarea acestuia conform surselor de finanțare. Primul rând conține costurile rezultate din valoarea estimată a proiectelor de bază incluse în programul de revitalizare, pentru care se cunoaște o estimare destul de precisă a valorii acestora (maturitatea acestor proiecte indică faptul că implementarea lor va avea loc în următorii ani).

Al doilea rând conține valoarea estimată a proiectelor complementare, acestea fiind estimate foarte general.

	Proprii (municipale)	Naționale	Externe	Suma
Proiecte de bază	17 200 000	34 400 000	120 400 000	172 000 000
Proiecte complementare (estimate)	11 400 000	22 800 000	91 800 000	126 000 000
Suma	28 600 000	57 200 000	212 200 000	298 000 000

Tabelul nr. 8: Cadrul financiar estimativ al PRU

8.2. Sistemul de management al PRU

Revitalizarea urbană reprezintă un proces cu o abordare complexă și inovatoare, formată dintr-un ansamblu de activități cuprinzătoare, desfășurate de diverse părți interesate, care trebuie corelate pentru a obține rezultate integrate în toate sferile de intervenție. Acest fapt determină necesitatea de a gestiona acest proces într-o manieră continuă, eficientă și bazată pe parteneriat.

Principalul instrument pentru implementarea Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022 – 2024 va fi Comitetul de Coordonare a procesului de revitalizare urbană în municipiul Bălți, care va asigura implementarea documentului strategic. Președintele Comitetului va fi primarul municipiului Bălți. Vicepreședinții Comitetului vor fi viceprimarii municipiului Bălți. Șeful Direcției relații externe și atragerea investițiilor va fi responsabil de coordonarea procesului de revitalizare în municipiu și va asigura coordonarea activității Comitetului.

Comitetul va include cel puțin Președinții Comisiilor consultative de specialitate ale Consiliului municipal Bălți și cel puțin un membru din cadrul următoarelor subdiviziuni structurale ale Primăriei municipiului Bălți:

- Direcția Generală Financiar-Economică;
- Direcția arhitectură și urbanism;
- Direcția gospodărie comunală;
- Direcția Învățământ, Tineret și Sport.

Coordonarea procesului de revitalizare va fi realizată în conformitate cu principiul parteneriatului, prin urmare, componența Comitetului poate fi extinsă prin includerea membrilor Comisiei Consultative, reprezentanților instituțiilor publice, mediului de afaceri, asociațiilor obștești și locuitorilor municipiului Bălți.

Sarcinile de bază ale Comitetului vor fi următoarele:

- Coordonarea activităților de revitalizare urbană în municipiul Bălți;
- Implementarea obiectivelor PRU;
- Asigurarea integrării activităților;
- Monitorizarea și evaluarea PRU.

Comitetul de Coordonare a procesului de revitalizare urbană în municipiul Bălți va fi constituit prin Dispoziția primarului municipiului Bălți.

8.3. Cadrul de acțiuni pentru implementarea PRU

Implementarea etapei II a PRU al municipiului Bălți se va realiza în perioada 2022 – 2024. Astfel, se prezintă un cadru de acțiuni care reprezintă activitățile ce urmează a fi realizate întru implementarea cu succes a PRU.

Anul	Perioada	Activitatea
2021	Trimestrul IV	Aprobarea PRU de către Consiliul Municipal Bălți
2022	Trimestrul I	Participarea în cadrul apelurilor de propuneri de proiecte
	Trimestrul II	
	Trimestrul III	
	Trimestrul IV	
2023	Trimestrul I	Prezentarea CMB informației cu privire la realizarea PRU în anul 2022. Actualizarea PRU la necesitate
	Trimestrul II	Participarea în cadrul apelurilor de propuneri de proiecte
	Trimestrul III	
	Trimestrul IV	
2024	Trimestrul I	Prezentarea CMB informației cu privire la realizarea PRU în anul 2023. Actualizarea PRU la necesitate
	Trimestrul II	Participarea în cadrul apelurilor de propuneri de proiecte
	Trimestrul III	Începutul elaborării etapei III a PRU al mun. Bălți (2025 – 2027)
	Trimestrul IV	

Tabelul nr. 9: Cadrul de acțiuni pentru implementarea PRU

8.4. Monitorizarea și evaluarea PRU

Monitorizarea și evaluarea sunt elemente de bază ale implementării PRU al municipiului Bălți. În esență, monitorizarea reprezintă înregistrarea și raportarea sistematică a stării procesului de revitalizare, iar evaluarea reprezintă o apreciere ciclică a realizării obiectivelor asumate.

8.4.1. Monitorizarea

Monitorizarea permite evaluarea eficacității întregului Program – dacă legăturile dintre proiecte, ordinea de executare a acestora, selectarea proiectelor sunt adecvate sau necesită modificări.

Monitorizarea PRU al municipiului Bălți are două obiective principale:

- în primul rând, **permite observarea progresului în implementarea PRU și raportarea eficientă;**
- în al doilea rând, **face posibilă compararea diferențierii urbane**, în special între zona de revitalizare și alte zone ale municipiului.

Efectele monitorizării constituie baza evaluării realizării obiectivelor PRU.

Monitorizarea implementării procesului de revitalizare se va baza pe indicatorii de rezultat alocați pentru fiecare obiectiv specific (Tabelul Nr. 9). Fiecare obiectiv specific conține 2 (doi) indicatori de rezultat. Valorile indicatorilor vor fi incluse în rapoartele anuale.

Obiectiv specific	Indicator de rezultat
Obiectiv specific 1 „Îmbunătățirea serviciilor educaționale în zona de revitalizare”	- numărul intervențiilor pentru modernizarea instituțiilor publice - numărul activităților realizate pentru îmbunătățirea serviciilor educaționale
Obiectiv specific 2 „Crearea condițiilor pentru interacțiunea socială a membrilor comunității locale”	- numărul persoanelor care folosesc spațiul public revitalizat - numărul activităților comunitare realizate
Obiectiv specific 3 „Asigurarea securității spațiilor publice și îmbunătățirea condițiilor de mediu în zona Slobozia	- numărul intervențiilor pentru reabilitarea spațiilor publice - numărul de platforme pentru colectarea deșeurilor menajere modernizate
Obiectiv specific 4 „Creșterea atractivității economice a zonei de revitalizare”	- numărul activităților realizate privind creșterea atractivității economice a ZR

Tabelul nr. 10: Obiective specifice și indicatori de monitorizare

8.4.2. Evaluarea

Obiectivul principal al evaluării PRU al municipiului Bălți este aprecierea gradului de implementare a PRU și impactul procesului de RU asupra zonei de revitalizare. În acest sens, pe parcursul perioadei de implementare, **evaluarea va fi realizată anual**, prin prezentarea către Consiliul municipal Bălți a informației privind rezultatele obținute în realizarea Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți.

În cadrul procesului de evaluare vor fi utilizați indicatori de implementare a programului, precum și instrumente analitice suplimentare care vor permite o evaluare obiectivă. În cazul în care se afirmă în cadrul evaluării că programul nu răspunde provocărilor actuale ale revitalizării, adică obiectivele sale au devenit caduce, au existat probleme cu implementarea proiectelor sau au fost implementate proiectele incluse în acesta, programul va fi actualizat, prin Decizia Consiliului municipal Bălți.

La finalul implementării PRU, va fi prezentat către Consiliul municipal Bălți un raport final care va conține rezultatele obținute și propuneri privind dezvoltarea procesului de revitalizare urbană în municipiul Bălți.

9. IMPLICAREA LOCUITORILOR ZONEI DE REVITALIZARE ÎN ELABORAREA PRU

O sursă importantă pentru elaborarea PRU al municipiului Bălți pentru anii 2022-2024 a fost comunitatea locală din zona de revitalizare. În special, în urma determinării zonei degradate din municipiu și zonei de revitalizare, locuitorii zonei au fost implicați în completarea calitativă a analizei aprofundate a ZR și a portofoliului proiectelor de bază și complementare. În acest sens, energia locuitorilor ZR, care a accelerat pe tot parcursul elaborării prezentului document, a determinat ca acesta să fie adaptat necesităților actuale ale zonei Slobozia.

Astfel, primul pas în efectuarea analizei aprofundate a ZR a constat în realizarea Fact Finding Mission (vizite de observare) în zona Slobozia. Vizitele de observare în teren au fost organizate în perioada noiembrie - decembrie 2021. Acestea au avut rolul de a discuta cu locuitorii zonei problemele locale, specificul zonei, precum și de a identifica resurse, lideri locali și alte părți interesate în dezvoltarea ZR.

Conform Liniiilor directe privind revitalizarea urbană în Republica Moldova, în cadrul elaborării PRU al municipiului Bălți pentru perioada 2019-2021, la nivel local a fost creată Comisia Consultativă privind Revitalizarea Urbană în municipiul Bălți. Având în vedere experiența unei cooperări eficiente dintre administrația publică locală și membrii Comisiei Consultative, precum și luând în considerare oportunitatea asigurării continuității implicării locuitorilor zonei în procesele decizionale, Comisia Consultativă a fost implicată activ în procesul de planificare, a completat problemele, necesitățile și potențialul zonei și a contribuit la dezvoltarea portofoliului proiectelor de revitalizare a Programului de Revitalizare Urbană pentru anii 2022-2024. Prima ședință Comisiei Consultative a avut loc în regim online, pe data de 14 decembrie 2021. În cadrul ședinței, membrii Comisiei au luat cunoștință cu progresul implementării Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți în perioada 2019-2021, au analizat rezultatele vizitelor de observare, în special din perspectiva resurselor, problemelor și necesităților zonei de revitalizare. În cadrul ședinței s-a decis implicarea membrilor Comisiei Consultative în consultarea documentului strategic întru asigurarea continuității implementării abordării Revitalizare Urbană în municipiul Bălți.

La data de 15 decembrie 2021, de asemenea în regim online, a fost organizată a II-a ședință a Comisiei Consultative privind Revitalizarea Urbană în municipiul Bălți. În cadrul ședinței, membrii Comisiei Consultative au fost familiarizați cu analiza zonelor orașului în baza indicatorilor sociali, economici, de mediu și spațial-funcționali, precum și cu analiza aprofundată a zonei de revitalizare. Membrii comunității locale s-au implicat activ la etapa discuțiilor problemelor (cauzelor acestora), necesităților și potențialului zonei. De asemenea, în cadrul ședinței s-a decis definitivarea analizei aprofundate a zonei de revitalizare în conformitate cu problemele, necesitățile și resursele identificate în cadrul ședinței.

La data de 16 decembrie 2021, în regim online, a fost organizată a III-a ședință a Comisiei Consultative. În cadrul ședinței, pornind de la demersul privind viziunea stării zonei după implementarea PRU al municipiului Bălți pentru perioada 2022-2024, membrii Comisiei Consultative, într-un proces de dialog deschis și constructiv, au structurat ideile proiectelor de bază și proiectelor complementare, menționând despre importanța

includerii prioritare în lista proiectelor de bază - reabilitarea și modernizarea străzii Kiev. De asemenea, în cadrul ședinței s-a decis susținerea de către membrii Comisiei Consultative aprobării PRU al municipiului Bălți pentru anii 2022-2024.

Lucrările Comisiei Consultative privind Revitalizarea Urbană în municipiul Bălți au fost esențiale pentru procesul elaborării PRU al municipiului Bălți pentru perioada 2022-2024, chiar dacă aportul membrilor a fost diferit și foarte personal. A fost important să fie discutate o serie de concluzii pe domeniile ce caracterizează ZR, anume cu locuitorii zonei, pentru că doar membrii comunității locale cunosc problemele, necesitățile și potențialul zonei.



Imaginea nr. 21: Activitatea Comisiei Consultative în anul 2021

Sursa: II-a ședință a Comisiei Consultative (15 decembrie 2021)



Imaginea nr. 22: Activitatea Comisiei Consultative în anul 2021

Sursa: III-a ședință a Comisiei Consultative (16 decembrie 2021)

ANEXE:

1. Proces verbal nr. 1 al ședinței Comisiei Consultative privind Revitalizarea Urbană în municipiul Bălți;
2. Proces verbal nr. 2 al ședinței Comisiei Consultative privind Revitalizarea Urbană în municipiul Bălți;
3. Proces verbal nr. 3 al ședinței Comisiei Consultative privind Revitalizarea Urbană în municipiul Bălți;
4. Hărți interactive care prezintă ratele indicatorilor analizați per 1000 locuitori la nivelul zonelor orașului (conform datelor colectate în anul 2020).

PROCESUL-VERBAL nr. 1

al ședinței Comisiei Consultative privind Revitalizarea Urbană în mun. Bălți

Data: 14.12.2021

Ședința a avut loc online, prin intermediul aplicației Google Meet

Au luat cuvântul și s-au discutat următoarele:

1. Dan Moraru, coordonatorul procesului de revitalizare în municipiul Bălți a avut un cuvânt de salut către participanți, menționând despre importanța ședinței din perspectiva asigurării continuității implementării abordării Revitalizare Urbană la nivel local și promovarea dialogului între administrația publică locală și membrii Comisiei Consultative pentru analiza rezultatelor comune și identificarea noilor oportunități de dezvoltare locală.
2. Diana Josan, reprezentantul Agenției de Dezvoltare Regională (ADR) Nord a avut un cuvânt de salut către participanți, menționând despre importanța implicării membrilor comunității locale în cadrul proceselor de revitalizare urbană, precum și despre revitalizarea urbană ca un instrument inovativ de dezvoltare urbană.
3. Participanții la ședința Comisiei Consultative s-au prezentat și au menționat despre intenția de a participa în cadrul procesului de elaborare, consultare și implementare a Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022-2024.
4. Dan Moraru a prezentat progresul implementării Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți în perioada 2019-2021, menționând despre participarea locuitorilor zonei în procesele de revitalizare urbană prin prisma activității Grupului Local de Inițiativă al zonei Slobozia, care aplicând modelul propriu, a motivat și încurajat comunitatea locală, contribuind la formarea spiritului civic și conștiinței sociale în zonă.
5. Dan Moraru a prezentat rolul activității Comisiei Consultative în contextul elaborării Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022-2024 și importanța asigurării unui proces participativ și transparent.
6. Dan Moraru a prezentat etapele realizate în elaborarea proiectului PRU pentru anii 2022-2024. În această perspectivă, membrii Comisiei Consultative au fost familiarizați cu rezultatele vizitelor de observare realizate în perioada noiembrie - decembrie 2021, în special resursele, problemele și necesitățile zonei de revitalizare.
7. Dan Moraru a mulțumit participanților pentru implicare, exprimându-și încrederea că, activitatea Comisiei Consultative va contribui eficient atât la elaborarea, cât și la implementarea documentului strategic în perioada 2022-2024.
8. Membrii Comisiei Consultative și-au exprimat intenția de a dezvolta parteneriatul cu administrația publică locală în elaborarea și implementarea documentului strategic.

S-a decis:

1. Implicarea membrilor Comisiei Consultative în consultarea Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022-2024 întru asigurarea continuității implementării abordării Revitalizare Urbană în municipiul Bălți.
2. Organizarea ședinței următoare a Comisiei Consultative pe 15.12.2021.

Întocmit de: Dan Moraru, persoană responsabilă de procesul de revitalizare urbană în municipiul Bălți

PROCESUL-VERBAL nr. 2

al ședinței Comisiei Consultative privind Revitalizarea Urbană în mun. Bălți

Data: 15.12.2021

Ședința a avut loc online, prin intermediul aplicației Google Meet

Au luat cuvântul și s-au discutat următoarele:

1. Dan Moraru, coordonatorul procesului de revitalizare în municipiul Bălți a avut un cuvânt de salut către participanți, menționând principalele subiecte discutate în cadrul ședinței precedente.
2. Dan Moraru a prezentat capitolul privind analiza zonelor orașului în baza indicatorilor sociali, economici, de mediu și spațial-funcționali. În această perspectivă, membrii Comisiei Consultative au fost familiarizați cu valorile indicatorilor statistici la nivelul orașului în 2020 și principalele observații ale analizei realizate.
3. Dan Moraru a prezentat metodologia determinării zonei degradate și zonei de revitalizare, menționând principalele argumente în selectarea zonei Slobozia - zonă de revitalizare pentru perioada 2022-2024, inclusiv din perspectiva oportunității asigurării continuității implementării proiectelor de revitalizare urbană în zonă.
4. Membrii Comisiei Consultative au completat aspectele analizei cantitative.
5. Dan Moraru a inițiat discuția privind analiza aprofundată a zonei de revitalizare, prin prisma studiului realizat, propunând participanților de a se expune privind principalele probleme și necesități ale zonei de revitalizare.
6. Membrii Comisiei Consultative s-au implicat activ la etapa discuțiilor problemelor (cauzelor acestora), necesităților și potențialului zonei. Principalele probleme abordate s-au referit la accesul rutier și pietonal; spațiile publice; platformele de colectare a deșeurilor; precum și starea tehnică a clădirilor instituțiilor publice din zona de revitalizare. Principala provocare a zonei Slobozia vizează situația excepțională din strada Kiev care constituie o prioritate pentru membrii comunității locale.
7. Suplimentar, membrii comunității locale au accentuat importanța soluționării problemelor instituțiilor educaționale din zona de revitalizare, luând în considerare că, instituțiile educaționale sunt adevărate centre comunitare capabile să sporească interacțiunea comunitară, coeziunea socială și să promoveze identitatea locală a zonei de revitalizare.
8. Dan Moraru a mulțumit membrilor Comisiei Consultative pentru implicare în completarea analizei aprofundate a zonei de revitalizare, exprimându-și încrederea în consolidarea dialogului între administrația publică și comunitatea locală în vederea elaborării unui document strategic participativ.

S-a decis:

1. Definitivarea Analizei aprofundate a zonei de revitalizare conform problemelor, necesităților și resurselor identificate în cadrul ședinței.
2. Organizarea ședinței următoare a Comisiei Consultative pe 16.12.2021.

Întocmit de: Dan Moraru, persoană responsabilă de procesul de revitalizare urbană în municipiul Bălți

PROCESUL-VERBAL nr. 3
al ședinței Comisiei Consultative privind Revitalizarea Urbană în mun. Bălți

Data: 16.12.2021

Ședința a avut loc online, prin intermediul aplicației Google Meet

Au luat cuvântul și s-au discutat următoarele:

1. Dan Moraru, coordonatorul procesului de revitalizare în municipiul Bălți a avut un cuvânt de salut către participanți, menționând principalele subiecte discutate în cadrul ședințelor precedente ale Comisiei Consultative.
2. Dan Moraru a prezentat capitolul privind viziunea stării zonei de revitalizare după implementarea Programului de Revitalizare Urbană din perspectiva necesității elaborării portofoliului proiectelor de bază și proiectelor complementare.
3. Membrii Comisiei Consultative, într-un proces de dialog deschis și constructiv, au structurat ideile proiectelor de bază și proiectelor complementare, menționând despre importanța includerii prioritare în lista proiectelor de bază - reabilitarea și modernizarea străzii Kiev, cu includerea lucrărilor privind înlocuirea rețelelor subterane, reabilitarea acceselor rutiere și pietonale și sistemului de iluminat public.
5. Suplimentar, membrii comunității locale au accentuat importanța proiectelor incluse în lista proiectelor de bază, având în vedere cu necesitățile actuale ale zonei.
6. Dan Moraru a prezentat participanților capitolul privind gestionarea, monitorizarea și implementarea Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022-2024 din perspectiva asigurării continuității membrilor Comisiei Consultative în calitate de parteneri ai administrației publice locale în perioada de implementare a documentului strategic.
7. Dan Moraru a prezentat membrilor Comisiei Consultative pași următori în procesul de elaborare a Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022-2024 și aprobarea documentului strategic de către Consiliul municipal Bălți.
8. Dan Moraru a mulțumit membrilor Comisiei Consultative pentru receptivitate și implicare în consultarea Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022-2024, menționând despre rolul semnificativ al locuitorilor zonei în procesul decizional.

S-a decis:

1. Susținerea aprobării Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022-2024.

Întocmit de: Dan Moraru, persoană responsabilă de procesul de revitalizare urbană în municipiul Bălți



0 1 2 3 4 5 6 km

Drumuri publice

- M - Drum expres
- R - Drum republican
- G - Drum regional
- L - Drum de interes raional
- Căi ferate
- Străzi
- Râuri
- Bazine acvatice

Numărul persoanelor decedate,
Ind. raportat la 1000 loc.

- 2,59
- 3,42
- 4,44
- 4,68
- 5,32
- 7,06
- 7,11

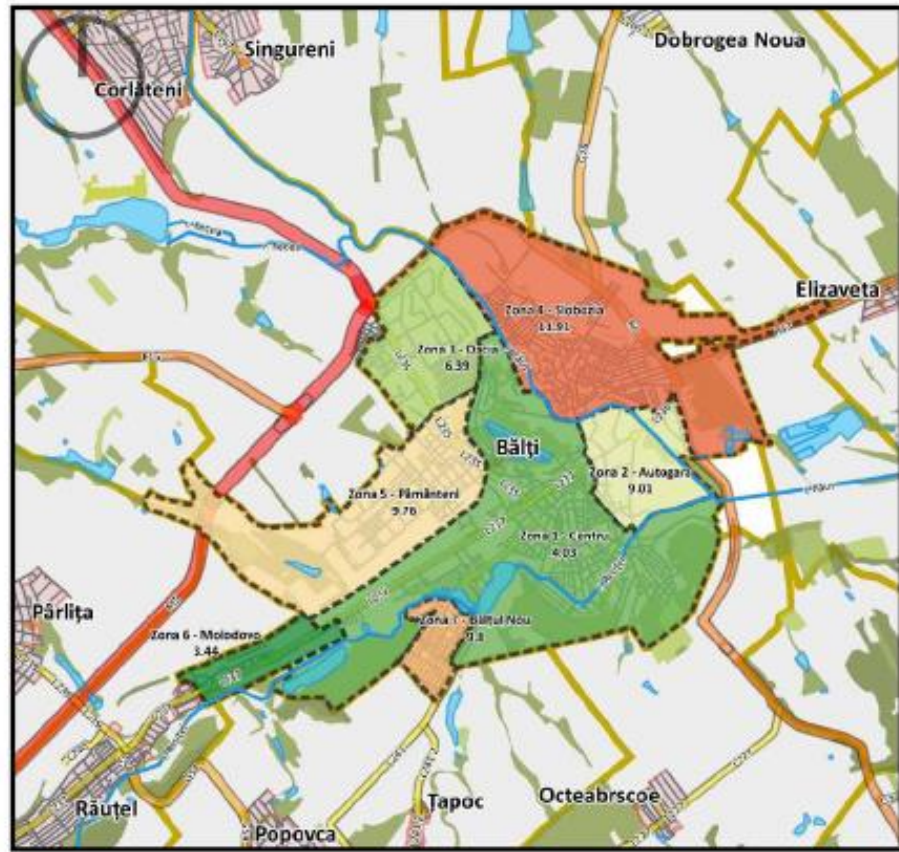


Drumuri publice

- M - Drum expres
- R - Drum republican
- G - Drum regional
- L - Drum de interes raional
- +— Căi ferate
- Străzi
- Râuri
- Bazine acvatice

Numărul de contravenții, ind. raportat la 1000 loc.

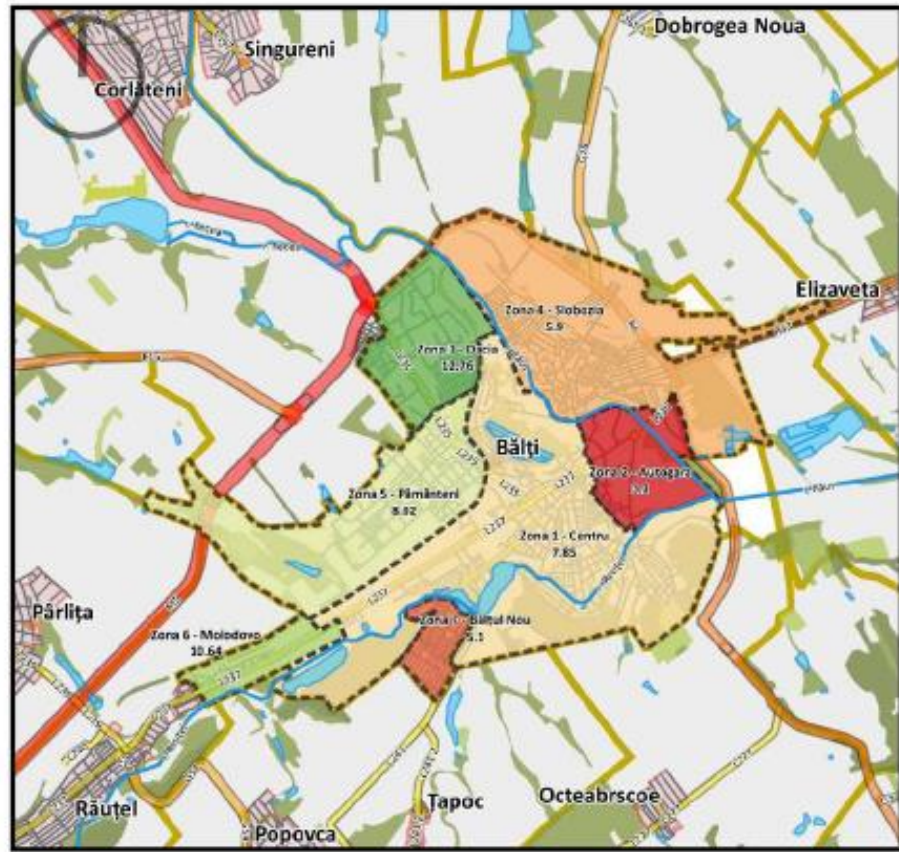
- 17,94
- 37,72
- 45,79
- 60,24
- 68,63
- 79,10
- 376,70



0 1 2 3 4 5 6 km

- Drumuri publice
- M - Drum expres
 - R - Drum republican
 - G - Drum regional
 - L - Drum de interes raional
 - Căi ferate
 - Străzi
 - Râuri
 - Bazine acvatice

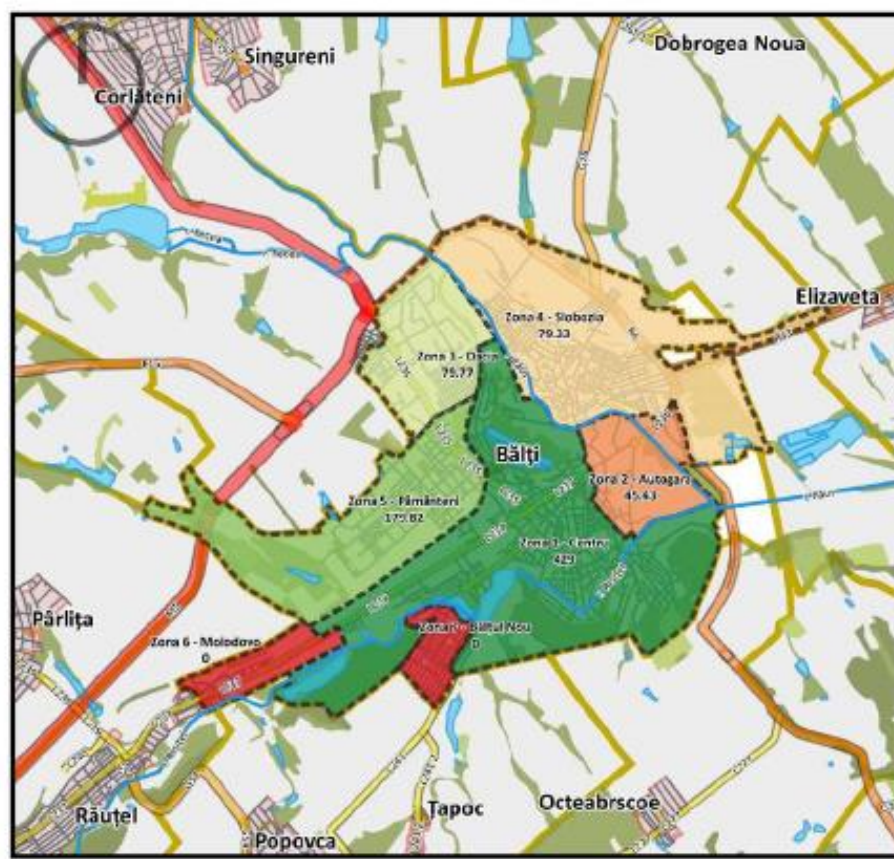
- Numărul de infracțiuni, ind. raportat la 1000 loc.
- 3,44
 - 4,03
 - 6,39
 - 9,01
 - 9,76
 - 9,80
 - 11,91



0 1 2 3 4 5 6 km

- Drumuri publice
- M - Drum expres
 - R - Drum republican
 - G - Drum regional
 - L - Drum de interes raional
 - +— Căi ferate
 - Străzi
 - Râuri
 - Bazine acvatice

- Numărul nou-născuților, ind. raportat la 1000 loc.
- 3,10
 - 5,10
 - 5,90
 - 7,85
 - 8,02
 - 10,64
 - 12,76

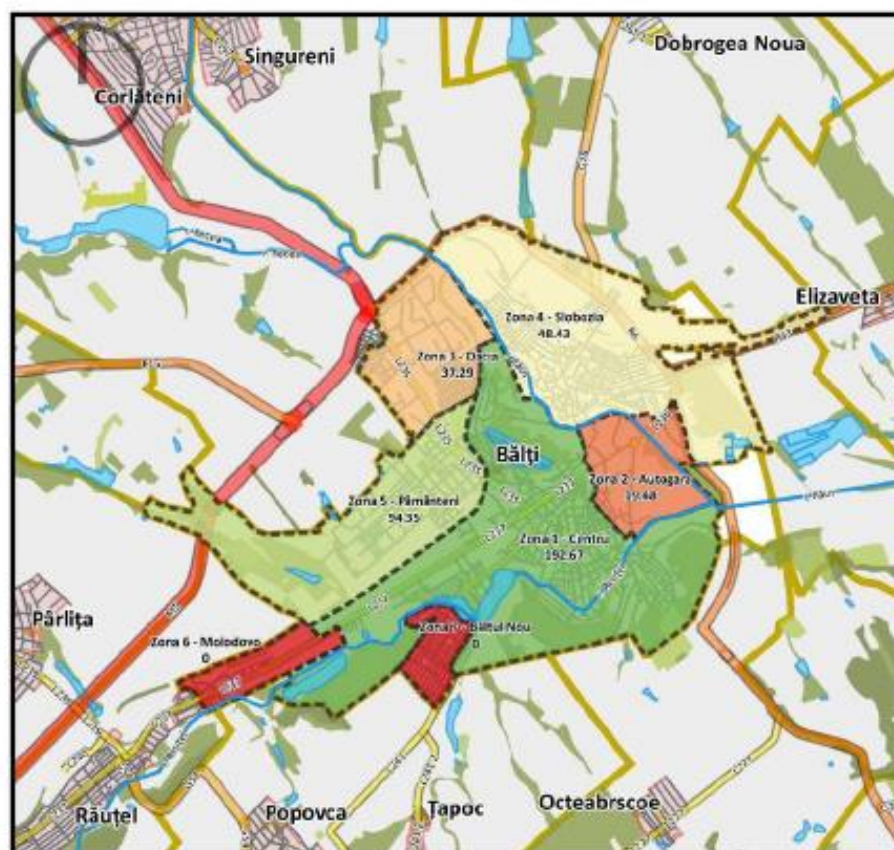


Drumuri publice

- M - Drum expres
- R - Drum republican
- G - Drum regional
- L - Drum de interes raional
- Căi ferate
- Străzi
- Râuri
- Bazine acvatice

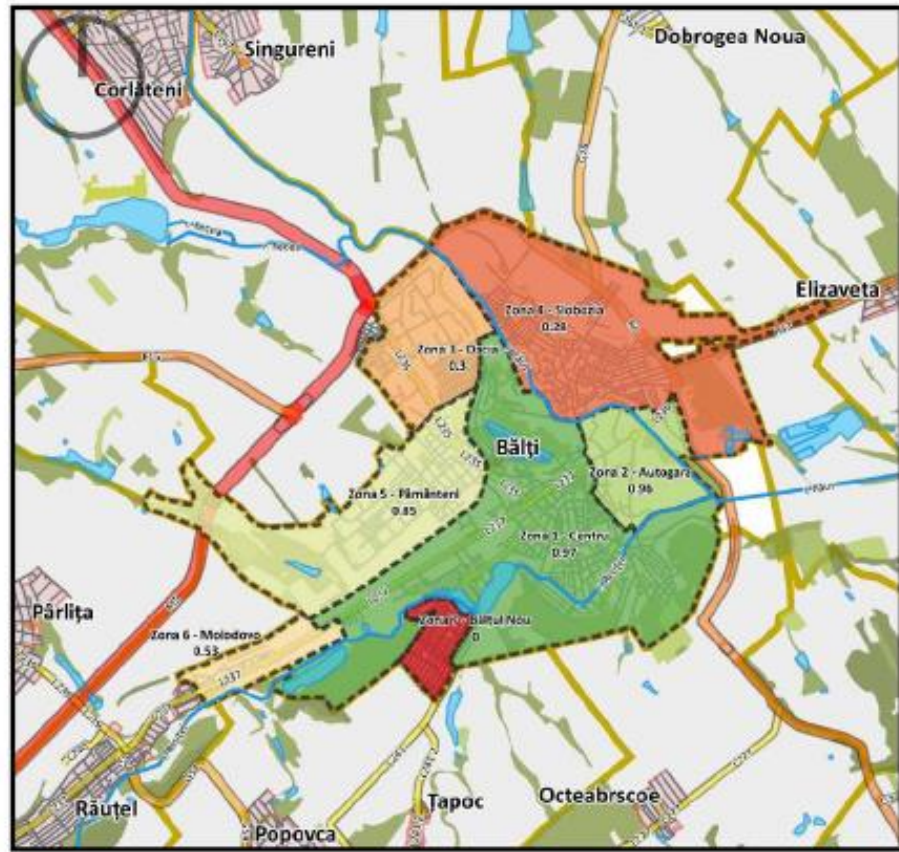
Numărul utilizatorilor activi care frecventează biblioteca, ind. raportat la 1000 loc.

- 0
- 45,43
- 79,33
- 79,77
- 179,82
- 429,00



- Drumuri publice
- M - Drum expres
 - R - Drum republican
 - G - Drum regional
 - L - Drum de interes raional
 - +— Căi ferate
 - Străzi
 - Râuri
 - Bazine acvatice

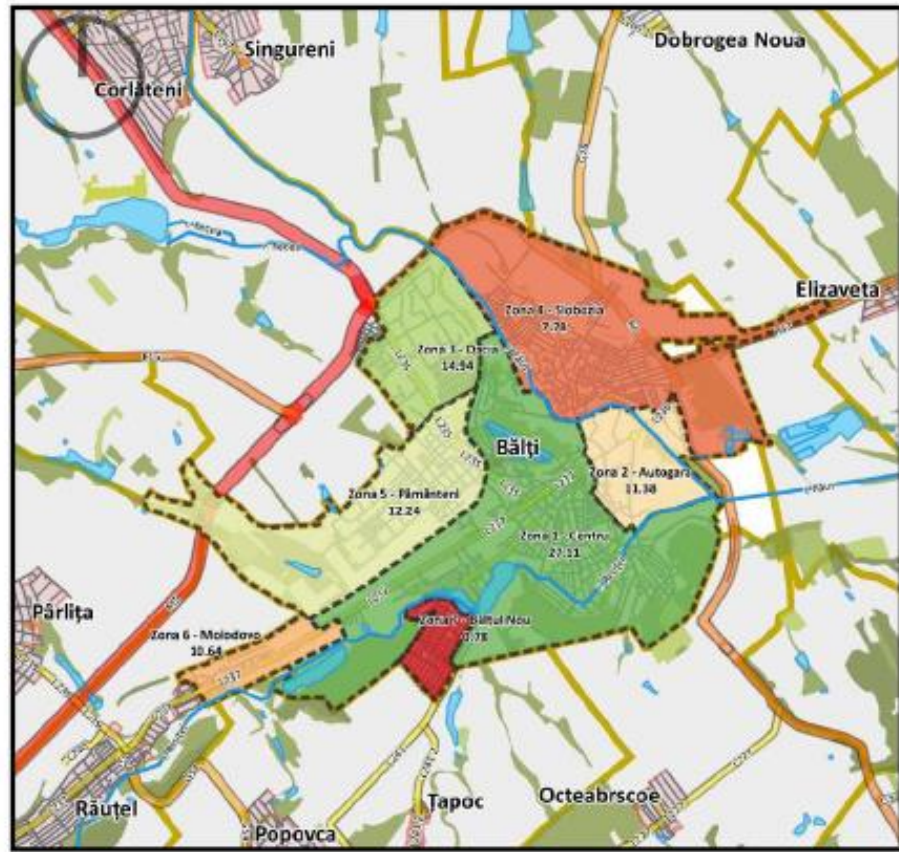
- Numărul utilizatorilor copii activi care frecventează biblioteca, ind. raportat la 1000 loc.
- 0
 - 19,48
 - 37,29
 - 48,43
 - 94,35
 - 192,67



- Drumuri publice
- M - Drum expres
 - R - Drum republican
 - G - Drum regional
 - L - Drum de interes raional
 - +— Căi ferate
 - Străzi
 - Râuri
 - Bazine acvatice

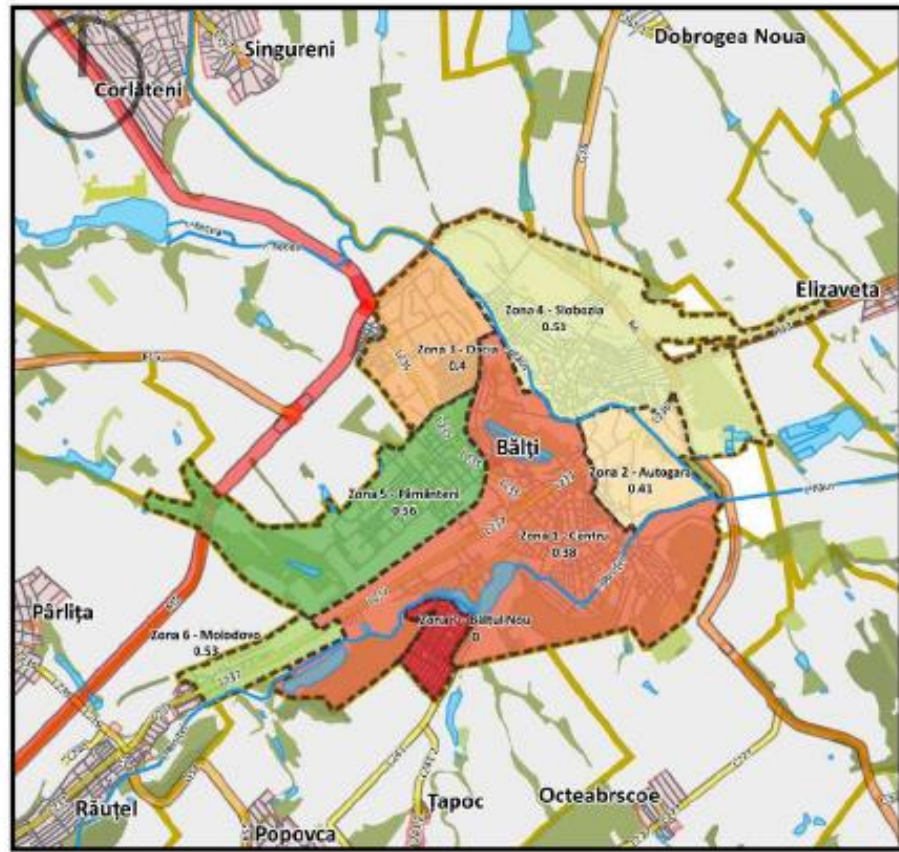


- Numărul asociațiilor de locatari,
Ind. raportat la 1000 loc.
- 0
 - 0,28
 - 0,3
 - 0,53
 - 0,85
 - 0,96
 - 0,97



- Drumuri publice
- M - Drum expres
 - R - Drum republican
 - G - Drum regional
 - L - Drum de interes raional
 - +— Căi ferate
 - Străzi
 - Râuri
 - Bazine acvatice

- Numărul agenților economici care dețin autorizație de funcționare, ind. raportat la 1000 loc.
- 0,78
 - 7,78
 - 10,64
 - 11,38
 - 12,24
 - 14,94
 - 27,11



0 1 2 3 4 5 6 km

Drumuri publice

- M - Drum expres
- R - Drum republican
- G - Drum regional
- L - Drum de interes raional
- Căi ferate
- Străzi
- Râuri
- Bazine acvatice

Numărul platformelor de colectare a deșeurilor,
Ind. raportat la 1000 loc.

- 0
- 0,38
- 0,4
- 0,41
- 0,51
- 0,53
- 0,56

Raport de specialitate

la proiectul de Decizie al Consiliului municipal Bălți „Cu privire la modificarea Deciziei Consiliului municipal Bălți nr. 19/1 din 24.12.2021 „Cu privire la aprobarea Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022-2024”

În perioada august - decembrie 2018, întru executarea Deciziei Consiliului municipal Bălți nr. 11/6 din 26.07.2018 „Cu privire la implementarea suportului tehnic pentru elaborarea Programului de Revitalizare Urbană (PRU) al municipiului Bălți”, Primăria municipiului Bălți a implementat suportul tehnic pentru elaborarea PRU al municipiului Bălți. Suportul tehnic a fost oferit în cadrul proiectului „Suport pentru Guvernul Republicii Moldova în implementarea Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională a Moldovei 2016-2020 în domeniul politicii urbane și de dezvoltare urbană”, implementat de Ministerul Investițiilor și Dezvoltării Economice a Republicii Polone în parteneriat cu Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al Republicii Moldova și Solidarity Fund PL în Republica Moldova. Proiectul a fost finanțat din fondurile programului de cooperare poloneză pentru dezvoltare al Ministerului Afacerilor Externe al Republicii Polone - Polish Aid. Astfel, urmare a implementării suportului tehnic, a fost aprobată Decizia Consiliului municipal Bălți nr. 1/76 din 27.03.2019 „Cu privire la aprobarea Programului de Revitalizare Urbană (PRU) al municipiului Bălți”, fiind asigurată implementarea Programului în perioada 2019 - 2021. Totodată, PRU al municipiului Bălți a fost actualizat prin Decizia Consiliului municipal Bălți nr. 16/3 din 21.12.2020 „Cu privire la modificarea Deciziei Consiliului municipal Bălți nr.1/76 din 27.03.2019 „Cu privire la aprobarea Programului de Revitalizare Urbană (PRU) al municipiului Bălți”, în principal, prin extinderea zonei de revitalizare.

Luând în considerare expirarea termenului de realizare a documentului strategic, precum și având în vedere progresul implementării Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți și rezultatele atinse în cadrul proiectelor de revitalizare urbană, Consiliul municipal Bălți a aprobat Decizia nr. 19/1 din 24.12.2021 „Cu privire la aprobarea Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022-2024”.

Programul de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți reprezintă un document strategic și operațional de bază în domeniul revitalizării urbane¹ - un instrument al dezvoltării urbane durabile, prin care administrația publică locală și-a definit un program de acțiuni asupra zonei Slobozia - zonă selectată în mod cuprinzător și integrat ca zonă de revitalizare², pentru perioada 2022-2024.

Monitorizarea și evaluarea sunt elemente de bază ale implementării PRU al municipiului Bălți. Monitorizarea reprezintă înregistrarea și raportarea sistematică a stării procesului de revitalizare, iar evaluarea reprezintă o apreciere ciclică a realizării obiectivelor asumate. În cadrul procesului de monitorizare și evaluare a implementării Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022-2024 a fost identificată necesitatea actualizării documentului strategic. Motivul principal al necesității actualizării PRU al municipiului Bălți pentru anii 2022-2024 constă în identificarea noilor instrumente pentru asigurarea eficienței și eficacității Programului, în special, în baza oportunităților oferite de Fondul Național pentru

¹ *Revitalizarea urbană* este un proces de eliminare dintr-o stare de criză a zonelor urbane degradate, desfășurat în mod complex, prin acțiuni integrate teritorial și desfășurate de către administrațiile locale prin parteneriate locale, regionale, naționale eficiente în baza unui program de revitalizare.

² *Zona de revitalizare* este zona caracterizată printr-o concentrare specifică a fenomenelor negative, pentru care, datorită importanței semnificative pentru dezvoltarea locală, se intenționează implementarea revitalizării.

Dezvoltare Regională și Locală (FNDRL). Concret, este de menționat faptul că, în cadrul Apelului competitiv de selectare a proiectelor de dezvoltare regională 2024 (lansat în iulie 2024), nota conceptuală „Modernizarea infrastructurii spațiilor publice și instituțiilor educaționale în zona de revitalizare din municipiul Bălți (etapa II)”, cu o valoare de 33.300.000,00 MDL depusă de Primăria municipiului Bălți, a acces în următoarea etapă de evaluare - depunerea Cererii de finanțare, în baza Notificării Agenției de Dezvoltare Regională Nord nr. 58 din 10.02.2025 (cod proiect BL-23-026-DR). Astfel, luând în considerare rezultatele procesului de evaluare, precum și oportunitatea atragerii investițiilor prin participarea în cadrul apelurilor de propuneri de proiecte lansate de partenerii externi de dezvoltare ai Republicii Moldova și/sau Guvernul Republicii Moldova, a fost observată **necesitatea actualizării Programului prin extinderea perioadei de programare până în anul 2026.**

În contextul celor enunțate mai sus, art. 14 alin. (1) și alin. (2) lit. p) din Legea Republicii Moldova nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, art. 4 alin. (2) lit. f) din Legea Republicii Moldova nr. 435 din 28.12.2006 privind descentralizarea administrativă, Direcția relații externe și atragerea investițiilor propune spre examinare și aprobare Consiliului municipal Bălți proiectul de Decizie „Cu privire la modificarea Deciziei Consiliului municipal Bălți nr. 19/1 din 24.12.2021 „Cu privire la aprobarea Programului de Revitalizare Urbană a municipiului Bălți pentru anii 2022-2024”.

Șef al Direcției relații externe
și atragerea investițiilor



Dan MORARU

AVIZ
referitor la proiectul de decizie a
Consiliului Local al Municipiului Bălți

**„Cu privire la modificarea Deciziei Consiliului municipal Bălți
nr. 19/1 din 24.12.2021 „Cu privire la aprobarea Programului
de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022-2024”**

Inițiator proiect – Primarul mun. Bălți

Autor proiect – Direcția relații externe și atragerea investițiilor

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de decizie și finalitățile urmărite:

1. Oportunitatea atragerii investițiilor prin participarea în cadrul apelurilor de propuneri de proiecte lansate de partenerii externi de dezvoltare ai Republicii Moldova și/sau Guvernul Republicii Moldova.

2. Necesitatea actualizării Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022-2024 prin extinderea perioadei de programare până în anul 2026.

Principalele prevederi ale proiectului de decizie:

1. Modificarea Deciziei Consiliului municipal Bălți nr. 19/1 din 24.12.2021 „Cu privire la aprobarea Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022-2024”, după cum urmează:

1) punctul 1 se expune în redacție nouă: „Se aprobă Programul de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022-2026, conform anexei”.

2) punctul 2 se expune în redacție nouă:

„2. Se împuternicește primarul municipiului Bălți:

2.1. să prevadă anual la elaborarea bugetului municipal, în limita posibilităților financiare, mijloace financiare necesare pentru realizarea Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022-2026;

2.2. să prezinte anual Consiliului municipal Bălți, până la data de 1 aprilie a anului următor celui de referință, informația privind rezultatele obținute în realizarea Programului de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022-2026;

2.3. să actualizeze anual, la necesitate, Programul de Revitalizare Urbană al municipiului Bălți pentru anii 2022-2026.”.

2. anexa la Decizie se expune în redacție nouă.

Cadrul normativ relevant pentru elaborarea proiectului de decizie:

Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006, care la art. 14 alin. (2) lit. p) prevede următoarele:

„Articolul 14. Competențele de bază ale consiliilor locale ...

(2) Pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi stabilite la art.4 al Legii privind descentralizarea administrativă, consiliul local realizează următoarele competențe: ...

p) aprobă studii, prognoze și programe de dezvoltare social-economică și de altă natură;”;

Legea privind descentralizarea administrativă nr. 435-XVI din 28.12.2006, care la art. 4 alin. (2) lit. f) prevede următoarele:

„Articolul 4. Domeniile proprii de activitate ale autorităților publice locale ...

(2) Pentru autoritățile publice locale de nivelul al doilea se stabilesc următoarele domenii proprii de activitate: ...

f) susținerea și stimularea inițiativelor privind dezvoltarea economică a unității administrativ-teritoriale;”.

Având în vedere existența cadrului legislativ-normativ necesar pentru examinarea chestiunii în cauză, prezentul proiect de decizie **este recomandat** pentru examinare în cadrul Consiliului Local al Municipiului Bălți.

Șef adjunct Direcție juridică



Oleg Leahu

02.05.2025

